

GUVERNUL ROMÂNIEI

**OFICIUL NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE
A SPĂLĂRII BANILOR**

RAPORT DE ACTIVITATE

2009

CUPRINS

Capitolul I – Prevenirea fenomenelor de spălare a banilor și finanțare a actelor de terorism, componenta principală a activității Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.....	1
1.1. Cadrul legislativ în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism; organizarea și funcționarea Unității de Informații Financiare a României	1
1.2. Conștientizarea entităților raportoare cu privire la obligațiile legale în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, componenta esențială a laturii de prevenție în domeniu.....	16
1.3. Funcționarea mecanismelor de coordonare la nivel național în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism.....	21
1.4. Activitatea internațională derulată în anul 2009 de Unitatea de Informații Financiare a României.....	30
1.4.1. Încheierea acordurilor internaționale cu partenerii din străinătate.....	30
1.4.2. Evaluări ale sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.....	32
1.4.3. Implicarea FIU-ului din România la activitățile externe derulate în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.....	36
1.4.4. Implicarea reprezentanților Oficiului, în calitate de experți evaluatori, la misiuni de evaluare ale altor Statele Membre din cadrul Uniunii Europene și/sau Consiliului Europei, pe problematica prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.....	41
1.4.5. Alte proiecte finanțate de către Uniunea Europeană la care Oficiul participă în calitate de Partener.....	42
1.4.6. Întărirea capacității de analiză și sinteză a personalului Oficiului, atât prin realizarea schimbului de experiență, cât și prin prezentarea celor mai bune practici cu privire la funcționalitatea sistemelor naționale de combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism.....	43
Capitolul II – Activitățile operative derulate de O.N.P.C.S.B. pe linia combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism.....	45
2.1. Colectarea rapoartelor prevăzute de lege și transmise Oficiului de către entitățile raportoare.....	45
2.2. Analiza și prelucrarea informațiilor în cadrul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.....	51
2.3. Schimbul de informații realizat de O.N.P.C.S.B. cu Unitățile de Informații Financiare din străinătate.....	58
2.4. Activitatea de control derulată de Oficiu în anul 2009.....	61
Capitolul III – Implementarea regimului sancțiunilor internaționale și combaterea finanțării terorismului.....	65
Anexă – Tipologii de spălare a banilor.....	73
Listă de abrevieri.....	77

Capitolul I – Prevenirea fenomenelor de spălare a banilor și finanțare a actelor de terorism, componenta principală a activității Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

1.1 Cadrul legislativ în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism; organizarea și funcționarea Unității de Informații Financiare a României

Sub aspect legislativ și instituțional, România se înscrie, în acești ultimi ani, în tendința globală de dezvoltare a unor mecanisme adecvate și eficiente de coordonare a politicilor naționale în lupta împotriva spălării banilor și finanțării terorismului, în care sunt angrenați, ca principali actori, Unitatea de Informații Financiare și autoritățile de aplicare a legii.¹

Potrivit dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare, *Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (denumit în continuare Oficiul, O.N.P.C.S.B., Unitatea de Informații Financiare a României sau FIU România) funcționează ca organ de specialitate cu personalitate juridică în subordinea Guvernului României, având ca obiect de activitate prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, scop în care primește, analizează, prelucrează informații și sesizează, în condițiile existenței unor indicii temeinice de spălare a banilor, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, iar în condițiile existenței unor suspiciuni privind operațiuni conexe finanțării actelor de terorism, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații.*

În ceea ce privește implementarea legislației specifice domeniului prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, România a făcut cel mai important pas în acest sens, în anul 2008, când au fost adoptate mai multe acte normative, respectiv Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 53/21 aprilie 2008 privind modificarea și completarea Legii nr.656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, Hotărârea Guvernului nr. 594/2008 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și Hotărârea Guvernului nr. 1599/2008 privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor – FIU România, acte normative ce transpun în totalitate Directiva 2005/60/EC² și Directiva 2006/70/CE³.

Referitor la stadiul legii de aprobare a OUG nr.53/2008, trebuie precizat că aceasta s-a aflat în dezbatere, în cursul anului 2009, la Camera Deputaților (având referința *PL-x nr.541/2008, pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.53/2008 privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism*), în cadrul comisiilor de specialitate, respectiv Comisia Juridică, de Disciplină și Imunități și Comisia Buget, Finanțe Bănci, fiind solicitat Raport comun, procesul legislativ nefiind finalizat la această dată.

Trebuie precizat faptul că, Oficiul și-a adus contribuția la **proiectul Legii pentru aprobarea OUG nr. 53/2008**, fiind formulate amendamentele necesare asigurării cadrului legislativ de cooperare în domeniu, în ceea ce privește suspendarea⁴ tranzacțiilor suspecte la solicitarea unei Unități de Informații

¹ Fapt evidențiat și în Raportul detaliat de evaluare MONEYVAL asupra României în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, adoptat în reuniune plenară în luna iulie 2008 și publicat pe site-ul Consiliului Europei, în luna octombrie 2008, care recomandă ca „România să ia în considerare dezvoltarea mecanismelor adecvate și eficiente a coordonării politicilor naționale a principalilor jucători (FIU, autorități de aplicare a legii și autorități de supraveghere) în special, în lupta împotriva spălării banilor în vederea întăririi coordonării strategice și a de revizui sistematic vulnerabilitățile de spălare a banilor și a performanței sistemului ca un întreg.”

² Directiva 2005/60/CE pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului

³ Directiva 2006/70/CE de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește definiția "persoanelor expuse politic" și criteriile tehnice de aplicare a procedurilor simplificate de precauție privind clientela, precum și de exonerare pe motivul unei activități financiare desfășurate în mod ocazional sau la scară foarte limitată.

⁴ În conformitate cu dispozițiile art.47 din Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului adoptată, de către Statele Membre ale Consiliului Europei și statele asociate, în data de 16 mai 2005, *România fiind unul dintre statele părți la Convenție, documentul fiind ratificat de Parlamentul României prin Legea 420/22.11.2006, "(1) Fiecare parte va adopta măsurile legislative și alte măsuri necesare ce vor permite inițierea rapidă a unor acțiuni de către FIU [Unitate de Informații Financiare], la cererea unui FIU [Unități de Informații*

Financiare din alt stat, inițiativă susținută de către Ministerul Justiției, în vederea asigurării premiselor necesare implementării dispozițiilor art. 47 din Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului adoptată, de către Statele Membre ale Consiliului Europei și statele asociate, în data de 16 mai 2005, ratificată de România prin aprobarea, de către Parlamentul României, a Legii 420/22.11.2006.

Totodată, folosind prilejul dezbaterii în Parlamentul României a acestui proiect de lege, reprezentanții Oficiului, alături de cei ai Ministerului Justiției, Băncii Naționale a României și Ministerului Finanțelor Publice, au formulat amendamente rezultate în urma recomandărilor⁵ incluse în **Raportul de Evaluare a României elaborat de experții Comitetului MONEYVAL din cadrul Consiliului Europei pe probleme de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului**, adoptat în cursul anului 2008, cum ar fi:

- reducerea termenului pentru transmiterea de către entitățile raportoare a răspunsurilor la solicitările de informații inițiate de Unitatea de Informații Financiare a României, respectiv Oficiul, pentru asigurarea accesului, direct sau indirect, la momentului potrivit, la informațiile financiare, administrative și de aplicare a legii de care acesta are nevoie pentru îndeplinirea sarcinilor sale, inclusiv a analizelor asupra rapoartelor de tranzacții suspecte (R.T.S), precum și
- demarcarea clară a atribuțiilor autorităților de supraveghere, pe plan național, în vederea identificării soluțiilor optime pentru asigurarea unei supravegheri adecvate pe linia prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism.

Procesul de armonizare legislativă cu standardele comunitare și internaționale a fost unul îndelungat, iar în cursul anului 2009 Oficiul a întreprins demersurile necesare pentru continuarea acestuia în ceea ce privește actualizarea legislației primare și secundare sau a făcut parte din diferite grupuri de lucru constituite la nivel inter-instituțional pentru implementarea unor acte comunitare care aveau ca termen anul 2009, după cum urmează:

I. Reprezentanții Oficiului au participat la *grupul de lucru coordonat de Departamentul Afacerilor Europene*, alături de reprezentanți ai Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor Publice, Băncii Naționale a României, la elaborarea **O.U.G nr. 113/2009 privind serviciile de plată** care a transpus în legislația națională Directiva Parlamentului European și a Consiliului nr. 2007/64 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE, directivă prin care se dorește coordonarea dispozițiilor naționale în materie de cerințe prudențiale, de acces pe piață al unor noi prestatori de servicii de plată, de cerințe de informare, precum și în materie de drepturi și obligații ale utilizatorilor și prestatorilor de servicii de plată.

Din perspectiva Oficiului, domeniul de interes al reglementării a vizat transpunerea la nivel național a aspectelor legate de autorizarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de plată, urmând ca acestea să fie detaliate prin reglementări secundare. *Elementul de noutate adus de OUG*

Financiare] străine, pentru suspendarea sau neacordarea acceptului pentru derularea unei tranzacții pe perioadele și în condițiile prevăzute de legislația internă pentru amânarea tranzacțiilor." Prin urmare, este necesară modificarea legislației naționale în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism astfel încât, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor în calitate de Unitate de Informații Financiare (FIU) a României să dispună de instrumentul legal necesar inițierii, la cererea unui FIU străin, a operațiunii de suspendare a derulării unei tranzacții, fapt solicitat în alin.1 al art.47 din Convenție, în condiții similare mecanismului utilizat în prezent, pe plan intern, în cazul tranzacțiilor suspecte semnalate de entitățile raportoare în conformitate cu prevederile art. 3 alin. 1 și 2 din Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare.

⁵ Având în vedere conținutul Raportului de Evaluare a României elaborat de experții Comitetului MONEYVAL din cadrul Consiliului Europei pe probleme de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, care evidențiază necesitatea revizuirii distribuției responsabilităților de supraveghere între autoritățile implicate în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului asupra entităților care efectuează activități de schimb valutar, cu excepția celor supravegheate prudențial de Banca Națională a României, pe plan național, au fost inițiate demersuri pentru identificarea soluțiilor optime în vederea asigurării unei supravegheri adecvate. Aceste măsuri au la bază recomandările experților MONEYVAL care au constatat, cu privire la entitățile care efectuează activități de schimb valutar, că „nu există o demarcare clară a responsabilităților juridice” între autorități pe linia asigurării supravegherii și controlului acestor entități [rating de „conformitate parțială” asupra implementării Recomandării⁶ 23 a FATF]. Pornind de la concluziile Raportului de Evaluare a României⁸ pe probleme de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, întocmit de experții Comitetului MONEYVAL din cadrul Consiliului Europei, dat publicității în luna octombrie 2008, Oficiul a inițiat, în prima parte a anului 2009, un grup de lucru intern, format din specialiști, în scopul analizării propunerilor pentru îndeplinirea recomandărilor incluse în raport și întocmirii unui plan de acțiune ce va cuprinde măsurile necesare a fi adoptate și implementate, propuneri care în mare măsură privesc necesitatea actualizării Legii speciale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor (Legea nr.656/2002), pentru armonizare deplină cu Recomandările FATF, ca o contribuție a României la primul Raport de Progres ce a fost prezentată în luna septembrie 2009.

nr.113/2009 pentru Oficiu a fost acela că, odată cu adoptarea acestui act normativ autorizarea și supravegherea prudentială a societăților de transfer rapid de bani, care au devenit instituții de plată, revin în sarcina Băncii Naționale a României. În acest sens a fost necesară amendarea legislației specifice, în scopul asigurării concordanței legislative, fapt realizat prin intermediul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului și a altor acte normative⁶, respectiv Legea nr. 656/2002, H.G. nr.594/2008 și OUG nr.53/2008. Modificările legislative survenite au vizat atât corelarea terminologică, dar mai ales corelarea legislativă din punctul de vedere al partajării competențelor specifice de supraveghere între Banca Națională a României și Oficiu în ceea ce privește instituția nou introdusă, respectiv furnizorii de servicii de plată.

II. La data de 23.12.2009 Plenul Oficiului a aprobat proiectul de *Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normelor privind supravegherea de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a modului de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale*, proiect ce a fost însușit de către Secretariatul General al Guvernului, avizat favorabil de Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Finanțelor Publice, în prezent aflându-se în procedură legislativă, în vederea avizării de către Ministerul Justiției, pentru a fi înaintat Guvernului României, în vederea aprobării.

Necesitatea adoptării Normelor privind supravegherea de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a modului de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale prin intermediul unei Hotărâri a Guvernului a fost întemeiată pe dispozițiile art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 *privind regimul juridic al contravențiilor*⁷, aprobată prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, în exercitarea competenței de supraveghere a punerii în aplicare a sancțiunilor internaționale, stabilită conform dispozițiilor art. 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008 *privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale*, aprobată cu modificări prin Legea nr. 217/2009, **Oficiul a identificat totalitatea obligațiilor ce trebuie instituite în sarcina entităților supravegheate și care vor concura la o corectă și imediată punere în aplicare a acestor sancțiuni internaționale.**

În scopul asigurării eficienței acestor obligații⁸ stabilite pornind de la dispozițiile OUG nr.202/2008, a fost necesar a fi determinat regimul sancționator aplicabil în cazul neîndeplinirii acestora, respectiv aceste fapte trebuiau incriminate contravențional. În absența unei atare incriminări, aplicarea concretă a dispozițiilor imperative ale legii este compromisă, acestea dobândind un caracter de recomandare în cazul în care nu există instrumentele de constrângere adecvate. Această ipoteză ar avea ca finalitate anularea eforturilor autorităților naționale de a asigura punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale.

Pe același palier, al punerii în aplicare a legislației specifice în domeniul sancțiunilor internaționale, la data de 11.12.2009, Plenul Oficiului a aprobat proiectul *Normelor privind mecanismul de transmitere către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a rapoartelor prevăzute la art. 18 din O.U.G. nr. 202/2008* privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 217/2009 și au fost întocmite Proceduri interne privind implementarea în cadrul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a reglementărilor referitoare la regimul sancțiunilor internaționale, reglementare care va fi publicată în Monitorul Oficial, prin Ordin al Președintelui Oficiului, după aprobarea, *prin Hotărâre de Guvern, a Normelor privind supravegherea modului de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale.*

⁶ art. 2 lit. f) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare, art. III din OUG nr. 53/2008 pentru modificarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a actelor de terorism și art. 2 alin. (2) din Regulamentul de aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a actelor de terorism, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 594/2008.

⁷ „Prin legi, ordonanțe sau hotărâri ale Guvernului se pot stabili și sancționa contravenții în toate domeniile de activitate”.

⁸ emiterea normelor interne de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale, desemnarea unei persoane responsabile în domeniu, păstrarea documentelor referitoare la persoane și entități desemnate ori bunuri ce fac obiectul sancțiunilor internaționale, furnizarea de informații către autoritățile competente

Scopul actelor normative prezentate mai sus, este acela de a reglementa principalele atribuții și obligații ale Oficiului, în calitate de autoritate de supraveghere în domeniul sancțiunilor internaționale și obligațiile operatorilor economici în domeniile specifice de activitate, pentru punerea în aplicare a regimului sancțiunilor internaționale de blocare a fondurilor și/sau resurselor economice, de la caz la caz.

Entitățile supravegheate de către Oficiu sunt în număr impresionant (peste 20.000) față de alte domenii (ex: instituțiile de credit sau piața de capital) iar explicarea acestui mecanism pentru fiecare reprezentant al acestor entități a debutat chiar din anul 2008, anul apariției OUG nr.202, atunci când au fost organizate sesiuni de instruire periodice având ca temă aplicarea sancțiunilor internaționale, sens în care o „norma de supraveghere” cât mai detaliată pe acest palier vine în întâmpinarea acestor entități și este de natură să confere siguranța în implementarea întregii legislații în domeniul sancțiunilor internaționale. Obligația principală de vigilență instituită în sarcina operatorilor privați care au contact nemijlocit cu mediul economic, este detaliată în aceste norme de supraveghere și control, propuse a fi aprobate prin Hotărâre de Guvern, cu luarea în considerare a specificului de activitate al entităților raportoare (instituții financiare nebankare, oficii poștale, cazinouri, agenți imobiliari, asociații și fundații, etc.) pentru îndeplinirea de către aceștia a obligațiilor de identificare, monitorizare a clientelei și raportare în ceea ce privește aplicarea regimului sancțiunilor internaționale de la caz la caz, folosindu-se mecanismele de prevenție existente în ceea ce privește prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului în aceste sectoarele specifice de activitate.

III Tot în cursul anului 2009, la nivelul Oficiului a fost adoptată **Decizia Plenului Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 778 din 01 septembrie 2009** privind completarea art. 32 din Normele privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, standardele de cunoaștere a clientelei și control intern pentru entitățile raportoare care nu sunt supuse supravegherii prudențiale a unor autorități, aprobate prin Decizia Plenului Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 496 din 11 iulie 2006, act normativ prin intermediul căruia a fost, pe de o parte, instituită posibilitatea Oficiului, în calitate de autoritate de supraveghere de a publica sancțiunile executorii aplicate, iar, pe de altă parte s-a asigurat cadrul legislativ necesar unor evoluții pozitive cu luarea în considerare a recomandării⁹ experților MONEYVAL formulate în Raportul Detaliat al Celei de-a Treia Runde de Evaluare a României pe probleme de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, respectiv necesitatea stabilirii unui canal clar de publicare a sancțiunilor aplicate, ca urmare a acțiunilor de control efectuate de către agenții constatatori ai Oficiului la entitățile raportoare reglementate, ce va avea un efect descurajant și disuasiv în rândul agenților economici care nu se conformează legislației specifice în domeniul spălării banilor și finanțării actelor de terorism.

IV. În ceea ce privește *transpunerea cerințelor legislației în vigoare în domeniul achizițiilor publice*, este de remarcat efortul depus de instituție în sensul transparentizării complete și eficiente a procedurilor desfășurate, sens în care *modalitatea de atribuire a contractelor de achiziție publică aleasă a fost aceea electronică, prin utilizarea sistemului SEAP, fapt ce permite o largă popularizare a anunțurilor de intenție publicate, precum și o accesare facilă din partea eventualilor ofertanți*. De asemenea, prin acest demers, instituția noastră a dovedit deschiderea către utilizarea unor mijloace eficiente de reducere a procedurilor birocratice, permițând astfel, atât diminuarea bugetului necesar desfășurării procedurilor, cât și construirea unei imagini instituționale corecte, transparente și accesibile.

În anul 2009, în plan legislativ, la inițiativa Oficiului au fost promovate:

- **5 Hotărâri ale Guvernului** prin care au fost aprobate Memorandumuri de cooperare cu instituțiile similare din alte state, încheiate în conformitate cu procedura oficială de negociere și semnare stabilită prin Legea nr. 590/2003 privind tratatele (Memorandumuri de Înțelegere cu Centrul de Monitorizare Financiară al Băncii Centrale a Armeniei¹⁰, cu Unitatea de Analiză a Informațiilor

⁹ se recomandă ca autoritățile române să ia în considerare utilizarea unui canal clar pentru publicarea sancțiunilor aplicate, pentru creșterea efectului de descurajare al săvârșirii de contravenții.”

¹⁰ Aprobata prin Hotărârea Guvernului nr.1060/23.09.2009, publicata în Monitorul Oficial nr.667/06.10.2009, Partea I

Financiare din Malta¹¹, cu Secretariatul de Prevenire a Spălării Banilor sau Bunurilor din Republica Paraguay¹², cu Ministerul Finanțelor - Consiliul de Investigare a Infracțiunilor Financiare (MASAK) din Republica Turcia¹³, încheiat în octombrie 2008, și cu autoritățile competente ale Republicii Libaneze¹⁴ semnat la București în decembrie 2008).

- **Ordinul Președintelui Oficiului pentru publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Declarației de cooperare dintre Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor din România și Agenția de Informații Financiare din Bermuda privind cooperarea în domeniul schimbului de informații financiare având legătură cu spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism.**

În cursul anului 2009, **activitatea pe plan procesual** s-a concretizat într-un total de **93 de dosare** (din care 10 dosare începute anterior anului 2009 și 83 de dosare începute în anul 2009), componența acestora fiind următoarea:

- 10 litigii de muncă¹⁵,
- 1 litigiu ce vizează o contestație la executare,
- 1 litigiu civil inițiat pentru recuperarea unui prejudiciu produs Oficiului și
- 81 de plângeri contravenționale.

Reprezentarea Oficiului în fața instanțelor judecătorești, **componenta finală a ansamblului de activități preventive desfășurate prin supravegherea entităților raportoare off și on-site, precum și întocmirea tuturor actelor de procedură necesare în vederea soluționării cauzelor** a fost susținută în primul semestru al anului 2009 cu 3 persoane de specialitate (2 analiști financiari și șeful serviciului cu competențe în domeniul juridic, postul de Director, deși nou înființat, nefiind neocupat prin efectul OUG nr.34/2009), iar în semestrul II al anului de raportare doar cu 2 analiști financiari sub îndrumarea unui director, cu studii juridice, din cadrul altei structuri de specialitate existente la nivelul Oficiului.

În cele 81 de cauze ce au avut ca obiect plângeri contravenționale, a fost învedereat instanțelor de judecată aspectul că unul dintre cele două scopuri majore urmărite de legiuitor, prin adoptarea Legii nr. 656/2002 și prin înființarea Oficiului, este prevenirea spălării banilor, sens în care a fost relevată importanța îndeplinirii, de către entitățile controlate, a obligațiilor legale referitoare la prevenirea spălării banilor.

Activitatea de prevenire a spălării banilor și activitatea de combatere a spălării banilor sunt într-o strânsă interdependență, finalitatea în activitatea de combatere a fenomenului infracțional numit spălarea banilor fiind condiționată, printre altele, de finalitatea activității de prevenire a spălării banilor, care poate fi atinsă, atât prin îndeplinirea de către entitățile prevăzute la art.8 din Legea nr. 656/2002 a obligațiilor instituite prin actul normativ ante-menționat, cât și, în cazul în care aceste obligații nu sunt îndeplinite, prin activitatea de sancționare contravențională. Prin activitatea de prevenire a spălării banilor se furnizează date și informații importante, relevante și determinante pentru îndeplinirea activității de combatere a spălării banilor.

În acest context, activitatea procesuală desfășurată în cele 81 de cauze, ce au avut ca obiect plângeri contravenționale a urmărit reliefarea aspectelor menționate mai sus, astfel încât instanțele de judecată să aibă o imagine completă și pertinentă asupra cauzelor deduse judecății, precum și asupra activității de prevenire a spălării banilor desfășurate de instituția noastră.

Această componentă specifică a activității juridice desfășurate la nivelul Oficiului a presupus, independent de orice alți factori obiectivi (lipsa de personal), respectarea cu strictețe a termenelor

---

¹¹ Hotărârea Guvernului nr.1059/23.09.2009

¹² Hotărârea Guvernului Nr. 364/25 martie 2009

¹³ Hotărârea Guvernului Nr. 114/25 februarie 2009

¹⁴ Hotărârea Guvernului Nr. 363/25 martie 2009

¹⁵ numărul total al litigiilor de muncă la nivelul instituției având ca obiect acordarea de drepturi salariale, în derulare la începutul anului 2010, este de 6, dintre care: 3 litigii inițiate de personalul angajat al ONPCSB și 3 litigii inițiate de personal detașat, Membrii ai Plenului Oficiului - magistrați

procedurale imperative de întocmire și transmitere a diverselor acte juridice (întâmpinări, note de ședință, recursuri, solicitări de probe etc.), **în contextul supravegherii de către instituția noastră a entităților raportoare de la nivelul întregii țări** (peste 20.000), **Oficiul neavând o reprezentare locală sau regională. Personalul serviciului de specialitate (cu competențe în domeniul juridic) a asigurat cu succes această apărare a intereselor instituției**, neexistând nici un singur caz de decădere din drepturile pe care procedura civilă le acordă sub beneficiul unui termen și nicio hotărâre definitivă și irevocabilă de anulare a vreunui proces-verbal încheiat de agenții constatatori ai Oficiului.

În egală măsură, reprezentarea efectivă a intereselor instituției în fața instanțelor de judecată, prin participarea la ședințele de judecată, s-a realizat cu precădere la nivelul Municipiului București, încercând astfel reducerea la maximum a cheltuielilor efectuate cu ocazia deplasărilor în teritoriu.

Din punct de vedere al **organizării și funcționării Oficiului, în calitate de Unitate de Informații Financiare a României**, Oficiul este un FIU de tip administrativ, raționamentul principal al legiuitorului român pentru crearea unui astfel de tip de FIU rezidând în faptul că acesta este privit, în special de sectorul privat, ca fiind un actor neutru, tehnic și specializat în analize financiare, care nu are competențe specifice de natură penală. Acest lucru permite o bună desfășurare a activității sale specifice, FIU-ul având capacitatea de a face schimb de informații cu *toate autoritățile cu atribuții în ceea ce privește procesul de investigare și cel judiciar, iar pe plan internațional, cu orice tip de FIU din străinătate.*

Independența față de politică și personalul cu înaltă calificare au fost menționate ca fiind principalele avantaje ale Oficiului, în calitate de Unitate de Informații Financiare a României, în rapoartele de evaluare internațională în domeniu - Evaluarea României în domeniul criminalității și investigațiilor financiare - **Grupul de Lucru Multidisciplinar pentru Probleme de Criminalitate Organizată din cadrul Consiliului Uniunii Europene** și Cea de-a treia rundă de evaluare MONEYVAL din cadrul Consiliului Europei asupra României în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism.

De asemenea, în cadrul Raportului Financial System Stability Assessment, finalizat de către experții Fondului Monetar Internațional, urmare misiunii FSAP, care a avut loc în România, în perioada 03-14 noiembrie 2008, au fost evidențiate următoarele aspecte: *„Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, în calitatea sa de Unitate de Informații Financiare a României, membră a Grupului Egmont începând cu anul 2000, este foarte eficientă și își asumă un rol principal în coordonarea și implementarea sistemului prevenire a spălării banilor - AML (...)”.*

Pe aceeași linie menționăm faptul că, *urmare studiilor efectuate de autoritățile americane asupra sistemelor naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, Departamentul de Stat al S.U.A. - Biroul pentru Afaceri Internaționale privind Drogurile și Aplicarea Legii a publicat “Raportul pentru anul 2008 privind strategia internațională de control al narcoticelor”.* În cadrul acestui document există un capitol dedicat *situației din România, în ceea ce privește sectorul prevenirii spălării banilor și criminalității financiare, fiind enumerate o serie de progrese înregistrate de Oficiu, de ordin legislativ, dar și în legătură cu activitatea de cooperarea internă în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, cu accent pe activitatea de colaborare între agențiile de aplicare a legii și sistemul de justiție, ca un factor determinant pentru reducerea criminalității financiare, aspecte pozitive înscrise în Infograma, din luna februarie 2009, remisă instituției noastre de Ambasada României la Washington.*

*Oficiul este condus de un președinte, care are calitatea de ordonator principal de credite, fiind numit din rândul membrilor Plenului Oficiului și reprezintă instituția în relațiile cu autoritățile legislative, judiciare și administrative, precum și cu persoanele fizice și juridice din țară și străinătate. Stabilirea unui nou **Regulament de Organizare și Funcționare a Oficiului** prin aprobarea Hotărârii de Guvern nr. 1599/2008, a creat premisele necesare pentru implementarea unor măsuri de eficientizare instituțională, dispuse de Președintele instituției, respectiv:*

- aprobarea unei noi organigrame a instituției prin care au fost înființate noi structuri de specialitate, cum ar fi Direcția Supraveghere și Control, Direcția Juridică și Metodologie și Compartimentul Statistică;
- restabilirea atribuțiilor în cadrul Oficiului, în conformitate cu noile modificări legislative;
- implementarea unui sistem de prioritizare cu privire la analiza și procesarea Rapoartelor de Tranzacții Suspecte primite de către FIU (sistem de scoring, ca analiză preliminară, pe baza indicatorilor de risc);
- aprobarea unei noi metodologii de furnizare a unui feedback specific de către FIU, ori de câte ori este posibil, instituțiilor de credit și instituțiilor financiare: furnizarea de informații cu privire la clienții expuși la riscul de spălare a banilor și de finanțare a actelor de terorism;
- organizarea, la nivelul FIU România, a unei noi baze de date în care sunt introduse toate declarațiile privind trecerea frontierei cu numerar în valută sau monedă națională în valoare de cel puțin echivalentul a 10.000 Euro, primite de la Autoritatea Națională a Vămirilor în aplicarea Regulamentului CE nr. 1889/2005;
- actualizarea procedurilor interne de lucru de către structurile de specialitate din cadrul Oficiului au, documente aprobate de conducerea instituției.

În ceea ce privește **resursele umane și materiale necesare pentru îndeplinirea obiectului de activitate al Oficiului, în calitate de Unitate de Informații Financiare a României, situația în anul 2009 a fost următoarea:**

Resursele umane:

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1), alin.(2) și alin. (5) din *Hotărârea Guvernului nr. 1.599/2008 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor*, „(1) *Oficiul este condus de un președinte, numit de Guvern din rândul membrilor plenului Oficiului, care are calitatea de ordonator principal de credite.*

(2) *Plenul Oficiului (...) este format din câte un reprezentant al Ministerului Economiei și Finanțelor, Ministerului Justiției, Ministerului Internelor și Reformei Administrative, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Băncii Naționale a României, Curții de Conturi și Asociației Române a Băncilor (...).*

(5) *Personalul angajat al Oficiului cuprinde personal de specialitate format din analiști financiari, personal auxiliar de specialitate format din asistenți analiști, precum și personal contractual care ocupă funcții specifice sectorului bugetar, format din șoferi și muncitori necalificați.”*

Legat de personalul de specialitate din cadrul instituției, câteva aspecte sunt importante a fi supuse analizei de eficiență și posibilității de îmbunătățire a activității specifice Oficiului:

La nivelul Oficiului nu a existat și nu există un Contract colectiv de muncă iar salariații instituției fac parte din categoria personalului bugetar, existând prevederi legale exprese ce determină modul de stabilire și acordare a drepturilor salariale și a altor drepturi în ceea ce privește aceste persoane, respectiv până la data de 31.12.2009 a fost în vigoare art. 20 din Legea nr. 656/2002 *pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism*, cu modificările și completările ulterioare, iar **începând cu data de 01.01.2010 sunt aplicabile dispozițiile Legii-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice**, Anexa nr. VIII *Reglementări specifice pentru personalul de specialitate și personalul auxiliar de specialitate din cadrul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor*. În ceea ce privește condițiile de recrutare, angajare, promovare și răspundere disciplinară a personalului, acestea sunt cuprinse la Cap. IV din *H.G. nr.1599/2008 pentru aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor*, publicată în Monitorul Oficial nr.841/15.12.2008.

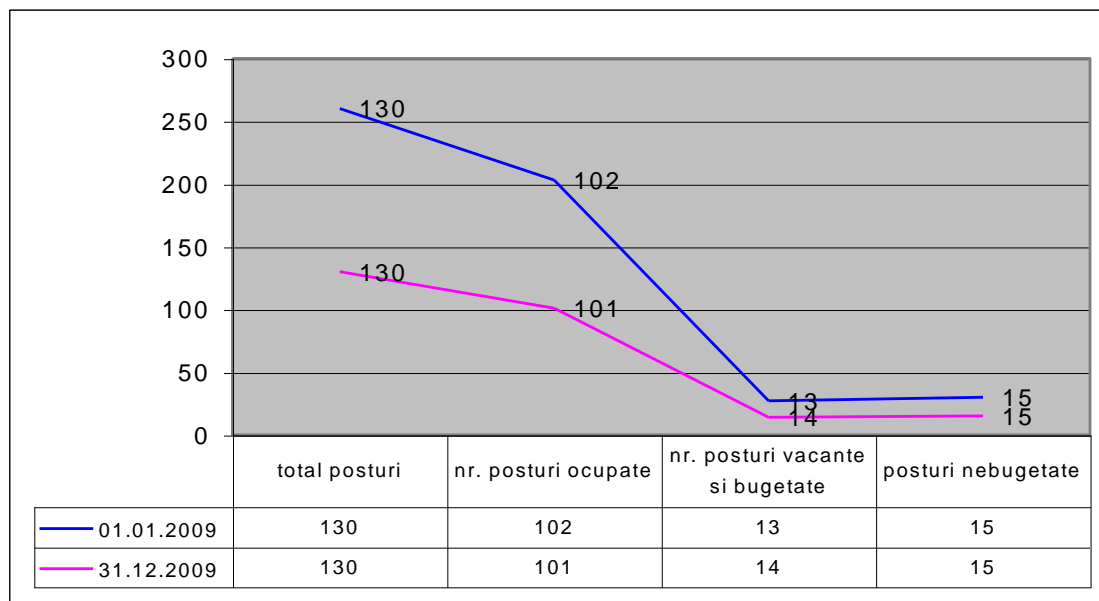
Conform prevederilor art.3 alin.(7) din Regulamentul de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1599/2008, **numărul maxim de posturi începând cu data de 01.01.2009 este de 130**¹⁶. Din totalul posturilor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1599/2008, numărul posturilor bugetate în anul 2009 a fost de 115, iar la data de 31.12.2009 erau ocupate efectiv 101 posturi, din care 5 membrii ai Plenului Oficiului, inclusiv Președintele instituției, care sunt numiți prin hotărâre de guvern și au statut de detașați conform dispozițiilor¹⁷ Legii nr.656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare.

Pe parcursul anului 2009 nu a fost angajată nicio persoană (salariat) având în vedere aplicarea Ordonanței¹⁸ de urgență a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale.

Structura organizatorică a Oficiului, conform Organigramei aprobate, cuprinde: consilierii președintelui; Direcția Generală Operativă, în componența căreia intră: Direcția Analiza și Prelucrarea Informațiilor și Direcția Tehnologia Informației și Statistică; Direcția Cooperare Interinstituțională și Relații Internaționale; Direcția Economico-Financiară și Administrativă; Direcția Supraveghere și Control; Direcția Juridică și Metodologie; Compartimentul Audit Public Intern; Compartimentul Resurse Umane.

Analiza fluctuației personalului relevă următoarele date:

La data de 01.01.2009, la nivelul Oficiului, din cele 130 de posturi aprobate prin H.G. nr.1599/2008, 102 erau ocupate, 13 posturi vacante și bugetate și 15 posturi nebugetate.

Având în vedere activitatea susținută care se desfășoară la nivelul Oficiului, în cursul anului 2009, s-ar fi impus angajarea de personal în vederea asigurării capacității operaționale la nivel maxim. Conform prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare al Oficiului, „angajarea se poate face

¹⁶ Prin Hotărârea Guvernului nr. 1599/2008, numărul maxim de posturi a crescut, începând cu data de 01.01.2009, de la 120 la 130, vizându-se, în special, întărirea structurilor de specialitate cu atribuții de supraveghere și control și de analiză și prelucrarea informațiilor. Creșterea numărului de posturi a fost justificată și de noile atribuții dobândite de Oficiu prin adoptarea OUG nr.202/2008 privind punerea în aplicare a regimului sancțiunilor internaționale, act normativ conform căruia ONPCSB are noi atribuții în procesul de implementare a măsurilor restrictive adoptate la nivelul Uniunii Europene și Consiliului de Securitate al ONU – implementarea sancțiunilor internaționale

¹⁷ art.19, alin.5 coroborat cu alin.11

¹⁸ În speța de față fiind vorba de dispozițiile art.22 alin.(1) teza I, conform căreia „Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se suspendă ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante din autoritățile și instituțiile publice prevăzute la art. 21”.

prin concurs, în condițiile legii” și ținând cont de restricțiile bugetare impuse prin OUG nr.34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, potrivit căreia „a fost suspendată ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante”, în anul 2009 nu au putut fi organizate concursuri pentru ocuparea posturilor vacante.

Astfel, la nivelul Oficiului au fost înregistrate *patru încetări de raporturi de activitate* (detașări) a membrilor Plenului Oficiului, trei detașări în cadrul instituției ca membri ai Plenului Oficiului, o renumire a unui membru al Plenului Oficiului și o *încetare a unui contract individual de muncă (în conformitate cu prevederile art. 56 lit. d) din Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii)*. De asemenea, trebuie menționat faptul că, pe parcursul anului 2009 au avut loc *șase suspendări de contracte individuale de muncă în conformitate cu prevederile art. 51 alin.1 lit. a) din Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii* care se adaugă la cele trei existente din anul 2008. Încetarea suspendării contractului individual de muncă și reluarea activității în anul 2009 a avut loc doar pentru o singură persoană. Această reducere de personal a amplificat efortul de a desfășura o activitate eficientă în condițiile menționate, fapt ce a impus soluționarea unui număr foarte mare de lucrări pentru fiecare analist în parte, iar la nivelul direcțiilor de specialitate din cadrul instituției măsurile dispuse au fost următoarele:

- La nivelul Direcției Supraveghere și Control a fost necesară o colaborare și coordonare majoră între cele două servicii, fapt ce a condus la numirea cu delegație, pe perioadă determinată, a unui șef de serviciu din rândul analiștilor, pentru coordonarea serviciului 2. S-a creat astfel, în această structură nou înființată, un plus de determinare a activității, cât și de eficientizare (raportul de supraveghetori on-site/diversitatea entităților supravegheate). Deși cu un număr relativ scăzut de personal de specialitate (13) care funcționează în cadrul Direcției de Supraveghere și Control, Oficiul, **în calitate de autoritate de supraveghere pentru acele entități raportoare care nu au o autoritate de supraveghere prudențială, e efectuat în cursul anului 2009, prin personalul de specialitate, aproximativ un număr de 390 acțiuni de inspecție și control la entitățile¹⁹ raportoare** prevăzute de Legea nr.656/2002, **fiind aplicate sancțiuni contravenționale în cuantum aproximativ de 1.550.000 RON (388.940 Euro), sumă ce constituie venit la bugetul de stat și nu la bugetul propriu al ONPCSB.**

- La nivelul Direcției Analiza și Prelucrarea Informațiilor activitatea a fost îngreunată datorită faptului că personalul efectiv care își desfășoară activitatea pe cele trei servicii este insuficient în raport cu numărul de lucrări repartizate. Astfel, în cadrul celor trei servicii din direcție, în cursul anului 2009, cinci analiști financiari au avut contractul de muncă suspendat, unul a fost pensionat pe caz de boală și unul și-a reluat activitatea în luna octombrie 2009. Prin urmare, rezultă **o diminuare drastică (22%) a personalului în desfășurarea procesului de analiză, fapt ce duce la o încărcătură suplimentară de lucrări pentru fiecare analist în parte – aproximativ 69 de lucrări/analist financiar.**

- La nivelul Direcției Juridice și Metodologie, încă de la începutul anului 2009 s-a înregistrat suspendarea contractului individual de muncă a unui analist conform *prevederilor art. 56 lit. d) din Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii* și începând cu luna septembrie 2009, datorită intrării în concediu medical a șefului serviciului, a fost necesară coordonarea activității acestei direcții. Bunul mers al activității la nivelul Direcției Juridice și Metodologie a fost asigurat de directorul Direcției Cooperare Interinstituțională și Relații Internaționale cu implicare susținută în activitatea juridică stabilind o linie de desfășurare a activității în condiții de performanță, fără o remunerație suplimentară pentru cumulul de funcții realizat în această situație.

Datorită situației economice dificile la nivel național și necesității aplicării prevederilor Legii nr. 329/2009 *privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordului-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional*, la nivelul instituției strategia și modalitatea concretă aplicată a fost aceea de a diminua cheltuielile de personal cu 15,5% în lunile noiembrie și decembrie 2009, prin efectuarea de zile libere

¹⁹ Contabili, experți-auditori financiari, fundații, instituții financiare din afara sistemului bancar aflate în supravegherea Oficiului

fără plată în fiecare din aceste luni sau reducerea programului de lucru în mod corespunzător. În aceste condiții s-a impus redistribuirea lucrărilor pe fiecare analist, în special în cadrul Direcției Analiza și Prelucrarea Informațiilor unde lipsa de personal a fost accentuată și de necesitatea acoperirii acestor zile de concediu fără plată, ținând cont de termenul lucrărilor ce trebuiau soluționate.

În anul 2009, doar **5 angajați** ai Oficiului au participat la **4 cursuri** de formare/instruire/specializare, derulate de organizații guvernamentale și neguvernamentale, în diverse domenii de interes pentru activitatea instituției, luând în considerare că prevederea bugetară pentru acest capitol a fost mult diminuată, eforturile financiare fiind îndreptate în cursul acestui an în ceea ce privește creșterea investițiilor, în special în componente IT, pentru asigurarea unui cadru optim de desfășurare a activității specifice Unității de Informații Financiare a României. Prin urmare, aceste programe de perfecționare au completat activitatea de instruire pentru personalul din cadrul compartimentului de audit public intern din cadrul instituției, ca o cerință obligatorie impusă de legislația în domeniul exercitării funcției de audit. Pe linie de sănătate și securitate în muncă, precum și de prevenire și stingere a incendiilor au fost realizate cursuri, în baza unor contracte de prestare servicii pentru formare continuă încheiate între Oficiu și instituțiile organizatoare. *Întărirea capacității de analiză și sinteză a personalului ONPCSB*, prin schimb de experiență și prezentarea celor mai bune practici de funcționare a altor Unități de Informații Financiare din Statele Membre UE, constituie unul dintre obiectivele strategice ale instituției fapt pentru care eforturile au fost îndreptate pe acest palier prin asigurarea participării analiștilor financiari la programe de perfecționare profesională organizate la nivel internațional de către organisme specializate la care Oficiul deține calitatea de membru, beneficiind de finanțare nerambursabilă pentru suportarea costurilor de instruire (aceste acțiuni sunt prezentate la Capitolul I, punctul 1.4).

Cu titlu de exemplificare, enumerăm câteva **activități, pe plan intern, destinate instruirii analiștilor financiari**:

- Sesiuni de instruire, organizate la nivel intern, în cursul lunii iulie 2009, destinate pregătirii profesionale a specialiștilor din cadrul Direcției Analiza și Prelucrarea Informațiilor și Direcției Supraveghere și Control, pe problema implementării regimului sancțiunilor internaționale, în conformitate cu dispozițiile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 217/2009;
- Seminarul „IDC Storage, Virtualization and Data Efficiency Roadshow 2009”, la care au participat specialiștii IT din cadrul Oficiului observând ultimele tehnologii și soluții practice destinate optimizării costurilor infrastructurii IT;
- Conferința ATC – Business Continuity/Disaster Recovery, desfășurată în cursul lunii septembrie 2009.

Având în vedere restricțiile impuse în ceea ce privește angajarea personalului, la sfârșitul anului 2009 **la nivelul Oficiului, din cele 130 de posturi aprobate prin H.G. nr.1599/2008, 101 erau ocupate efectiv, 14 posturi vacante și bugetate și 15 posturi nebugetate.**

Luând în considerare politica Guvernului României de reducere a cheltuielilor bugetare, **de la începutul anului 2010 până în prezent nu a fost angajat nicio persoană** (salariat) deși numărul persoanelor cărora le-a încetat contractul în perioada 2008-2010, așa cum am arătat mai sus, a fost de 4 iar numărul persoanelor ale căror contracte de muncă au fost suspendate potrivit dispozițiilor Codului Muncii a fost de 12, înregistrându-se o fluctuație permanentă în ceea ce privește forța de muncă efectivă în structurile de specialitate ale Oficiului, care să contribuie la punerea în practică a atribuțiilor specifice prevăzute de lege.

În **Documentul de politici publice sectoriale, strategie și coordonarea politicilor structurale pentru anul 2008 și perspectiva 2009-2011**, document în baza căruia a fost aprobat bugetul Oficiului pentru anul 2009, **întărirea capacității operaționale reprezintă unul dintre obiectivele strategice ale Oficiului în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării actelor de terorism**, ca o garanție pentru continuarea eforturilor în ceea ce privește

implementarea cadrului legal național în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, cât și în domeniul²⁰ implementării regimului sancțiunilor internaționale, îndeosebi cu privire la conștientizarea entităților raportoare din afara sectorului financiar și supravegherea acestor entități raportoare, și ca o premisă a întăririi cooperării cu Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Pentru susținerea acestui obiectiv, Oficiul și-a orientat eforturile spre atragerea de fonduri nerambursabile **prin promovarea de programe coerente de investiții, cu o componentă de pregătire de specialitate a personalului** cu atribuții în domeniul supravegherii și controlului, analizei și prelucrării informațiilor financiare, precum și în domeniul implementării regimului sancțiunilor internaționale. Un exemplu în acest sens îl reprezintă **Proiectul PHARE RO2006/018-147.03.17, intitulat „Dezvoltarea sistemului instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului”**, în cadrul căruia au fost încheiate contracte²¹ ce au avut ca obiectiv achiziționarea de software și hardware, având ca scop principal întărirea sistemului instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, prin eficientizarea activităților de analiză și raportare.

Resursele materiale: Bugetul pentru anul 2009 al Oficiului, precum și estimările pentru anii 2010-2012, a fost elaborat în concordanță cu prioritățile stabilite prin Programul de guvernare, cu măsurile pentru reducerea impactului crizei economice și financiare asupra economiei românești, precum și cu alte acte normative ce au fost adoptate de Guvern la sfârșitul anului 2008, luând în considerare și angajamentele asumate de instituția noastră pe plan internațional, ca Unitate de Informații Financiare a României, în special pentru remedierea deficiențelor constatate în timpul evaluării mutuale a Consiliului Europei- MONEYVAL.

În acest sens, Oficiul a avut asigurate resursele financiare necesare pentru îndeplinirea obligațiilor impuse de legea specială – Legea nr.656/2002, pentru realizarea programelor de investiții și implementarea programelor cu finanțare nerambursabilă.

La nivelul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor este organizată și funcționează o **Unitate de Implementare a Programelor PHARE**, stabilită prin Ordin²² al Președintelui Oficiului, care este constituită în cadrul Direcției Cooperare Interinstituțională și Relații Internaționale (6 membrii). **De la momentul constituirii UIP la nivelul instituției nu a fost angajat personal distinct pentru această structură**, iar atribuțiile specifice gestionării asistenței financiare nerambursabile comunitare au fost stabilite ca sarcini suplimentare, prin fișa postului, pentru anumiți salariați angajați ai instituției, fără a beneficia de majorarea salariului conform dispozițiilor art.6 din H.G. nr.170/2005 pentru aplicarea Legii nr.490/2004 privind stimularea financiară a personalului care gestionează fonduri comunitare.

Persoanele care fac parte din Unitatea de Implementare a Proiectelor a ONPCSB **nu au beneficiat de drepturi salariale suplimentare pentru îndeplinirea atribuțiilor în domeniul accesării fondurilor comunitare**, conform dispozițiilor H.G. nr.595/2009 pentru aplicarea Legii nr.490/2004 privind stimularea financiară a personalului care gestionează fonduri comunitare, **iar prin acordul salariaților care fac parte din UIP au fost prevăzute, suplimentar, astfel de atribuții în fișa postului pentru funcțiile ocupate de aceste persoane în cadrul ONPCSB.**

²⁰ Domeniu în care Oficiul a dobândit atribuții importante în temeiul OUG nr.202/2008 pentru punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale

²¹ **Contractul « Sistem de Management al Cazurilor »**, în cadrul căruia a fost creat softul de diseminare a cazurilor către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și/sau Serviciul Roman de Informații, care sunt beneficiarii informațiilor analizate de Oficiu, în conformitate cu dispozițiile Legii AML. **Contractul « Realizarea unui sistem electronic securizat de transfer de date și instruire »**, ce a presupus realizarea unui soft de raportare online, destinat entităților raportoare, prevăzute la art. 8 din Legea 656/2002 cu modificările și completările ulterioare, care vor utiliza acest sistem pentru transmiterea rapoartelor obligatorii prevăzute de legea specială. Acest sistem va contribui la eficientizarea activității de analiză și prelucrare a informațiilor, datorită faptului că datele transmise vor fi preluate și prelucrate în format electronic.

²² Ordinului nr. 217/03.10.2005, cu modificările și completările ulterioare

Stadiul proiectelor cu finanțare nerambursabilă care au fost accesate de Oficiu și a prevederilor bugetare aferente, este următoarea:

I. PROIECT PHARE 2006/018-147.03.17

Dezvoltarea sistemului instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului

Contract	Valoare contract semnat Euro	Cofinanțare Euro	Data semnare contract	Durată contract	Stadiu implementare
PHARE RO 2006/018-147.03.17.01 Realizarea unui sistem electronic securizat de transfer al datelor și instruire	97.300 la care se adaugă TVA în valoare de 18.487 EURO	(25, 37% din valoarea contract) 24.685 fără TVA	28.10.2008	8 luni	FINALIZAT
PHARE RO 2006/018-147.03.17.02 Sistem de management al cazurilor și instruire	119.000 euro la care se adaugă TVA în valoare de 22.610 EURO	(25, 37% din valoarea contract) 30.190 euro fără TVA	22.07.2008	8 luni	FINALIZAT
PHARE RO 2006/018-147.03.17.03 Achiziționare hardware și software în vederea acreditării sistemului informatic și de comunicații în conformitate cu Legea 182/2002 pentru protecția informațiilor clasificate	345.000 euro la care se adaugă TVA în valoare de 65.550 euro	(25, 37% din valoarea contract) 87.527 euro fără TVA	30.11.2008	10 luni	FINALIZAT
PHARE RO 2006/018-147.03.17.04 Crearea unui sistem de recuperare în caz de dezastru	66.924,79 euro la care se adaugă TVA în valoare de 12.716 euro	(25, 37% din valoarea contract) 16.979 euro fără TVA	07.08.2009	4 luni	FINALIZAT

II . FACILITATEA DE TRANZITIE

“Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”

Contract	Valoare estimata	Valoare contract finala	Cofinanțare	TOTAL TVA PER CONTRACT	Durata contract
RO/2007IB/JH/05, CRIS Number: 2007/19343.01.14, semnat în data de 15 decembrie 2009 Parteneri de twinning : Ministerul Finanțelor Publice din Polonia – Inspectoratul General de Informații Financiare (FIU Polonia)	591.348 euro din care 530.000 fonduri Facilitatea de Tranziție iar 61.348 euro cofinanțare bugetul de stat	591.348	61.348 euro	11.184,52 euro	12 luni

Oficiul a considerat o prioritate instituțională politica de atragere a fondurilor europene, astfel încât FIU România a înaintat, în anul 2009, Comisiei Europene pentru aprobare, noi propuneri de

proiecte care vor conduce la întărirea capacității instituționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, orientate cu precădere spre **componenta de investiții și componenta de pregătire de specialitate a personalului Oficiului.**

Având în vedere prevederile art. 304¹ alin. (1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului *privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii nr. 34/2006*, cu modificările și completările ulterioare, precum și faptul că structura organizatorică a instituției noastre, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1599/2008, nu cuprinde un compartiment/post distinct specializat în domeniul achizițiilor publice, în temeiul alin. (3) al art. 304¹ din actul normativ invocat anterior, prin intermediul Ordinului Președintelui Oficiului s-a luat măsura desemnării **unei persoane din cadrul Direcției Economico-Financiare și Administrative** (șeful Serviciului Administrativ-Aprovizionare) care să aducă la îndeplinire principalele atribuții ale compartimentului intern specializat, așa cum sunt acestea prevăzute de legislația în materia achizițiilor publice.

Exercițiul bugetar al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor pentru anul 2009:

În conformitate cu prevederile art.19 alin.4 din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, „Oficiul este condus de un președinte, ..., care are și calitatea de ordonator principal de credite” (s.n.).

Prin Legea bugetului de stat pe anul 2009, nr.18/2009, Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor i-au fost aprobate la Cap.51.01 „Autorități publice și acțiuni externe”, credite bugetare în sumă totală de 13.060 mii lei, structurate astfel:

BUGET DE STAT	13.060 mii lei, din care :
- Cheltuieli de personal	11.351 mii lei
- Bunuri și servicii	911 mii lei
- Alte transferuri	518 mii lei
- Active nefinanciare	280 mii lei

Totodată, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.34/2009 *cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009*, **bugetul instituției noastre a fost diminuat cu suma de 593 mii lei**, după cum urmează:

- Cheltuieli de personal	395 mii lei
- Bunuri și servicii	170 mii lei
- Active nefinanciare	28 mii lei

De asemenea, prin Ordonanța Guvernului nr.19/2009 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2009, **bugetul instituției noastre a fost diminuat cu suma de 1.079 mii lei**, astfel:

- Cheltuieli de personal	748 mii lei
- Alte transferuri	331 mii lei

În cursul anului 2009, având în vedere economiile realizate, în conformitate cu prevederile art.54 din Legea nr.500/2002 *privind finanțele publice*, cu modificările și completările ulterioare, **instituția noastră a propus anularea creditelor bugetare în sumă de 516 mii lei** și trecerea acestora la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

Precizăm faptul că economiile la titlul „Cheltuieli de personal” au rezultat ca urmare a aplicării prevederilor art.10 din Legea nr.329/2009 *privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional*, precum și a faptului că în cursul anului 2009 au

fost suspendate contractele individuale de muncă a opt angajați ai Oficiului, în conformitate cu dispozițiile art.51 alin.(1) lit.a) din Legea nr.53/2003-Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare.

La finele anului 2009 bugetul actualizat al Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor a fost de 10.872 mii lei, structurat după cum urmează:

BUGET DE STAT 10.872 mii lei, din care :

- Cheltuieli de personal 9.749 mii lei
- Bunuri și servicii 733 mii lei
- Alte transferuri 138 mii lei
- Cheltuieli de capital 252 mii lei

Dinamica modificărilor în bugetul Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor pe anul 2009 este prezentată în situația de mai jos:

- mii lei-

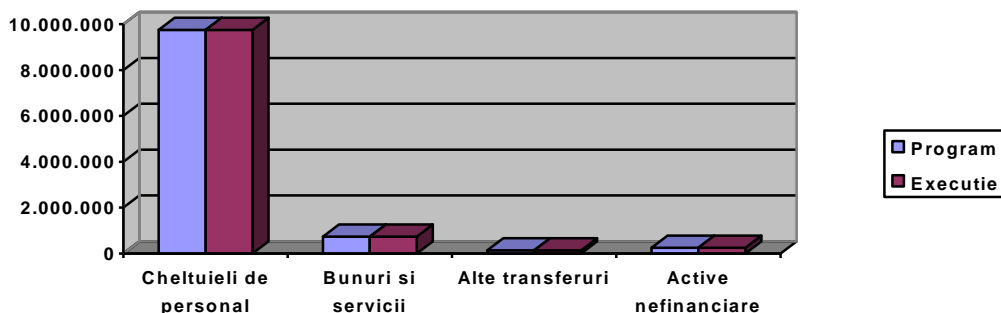
Denumire indicator	Buget aprobat (lege)	Modificări (+/-)	Buget actualizat
Total cheltuieli	13.060	-2.188	10.872
Cap.51.01" Autorități publice și acțiuni externe"			
Cheltuieli curente	12.780	-2.160	10.620
- Cheltuieli de personal	11.351	-1.602	9.749
- Bunuri și servicii	911	-178	733
- Alte transferuri	518	-380	138
Cheltuieli de capital	280	-28	252
- Active nefinanciare	280	-28	252

Situația privind gradul de utilizare a fondurilor alocate de la bugetul de stat pe anul 2009 Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, se prezintă astfel:

- lei-

Denumire indicator i	Program 2009	Execuție 31.12.2009	Grad de utilizare (%)
TOTAL CHELTUIELI	10.872.000	10.868.445	99,97*
Cheltuieli de personal	9.749.000	9.747.960	99,99
Bunuri și servicii	733.000	732.501	99,94
Alte transferuri	138.000	136.177	98,68
Active nefinanciare	252.000	251.807	99,93

Nota: Din analiza Situației privind gradul de utilizare a resurselor bugetare alocate instituției rezultă faptul că execuția bugetară pe anul 2009 a fost în proporție de 99,97% din totalul creditelor bugetare aprobate, ceea ce demonstrează realizarea în totalitate și în condiții de performanță a angajamentelor și obiectivelor asumate de către Oficiu în anul 2009.

În primul trimestru al anului 2010 a avut loc, la Oficiu, misiunea de audit financiar pentru anul 2009, efectuată de reprezentanții Curții de Conturi a României, în conformitate cu prevederile art. 26 din din Legea nr.94/1992, republicată, în urma căreia a fost formulată o opinie fără rezerve luând în considerare faptul că situațiile financiare au fost elaborate și prezentate în concordanță cu legile și reglementările în vigoare și oferă o imagine reală și fidelă sub toate aspectele semnificative fiind certificată, astfel, conformitatea contului de execuție pe anul 2009 încheiat de ONPCSB (descărcarea de gestiune a ordonatorului principal de credite).

La nivelul instituției funcția de audit este exercitată de un Compartiment de specialitate, iar necesitatea acesteia derivă din complexitatea activităților și sarcinilor ce revin Oficiului, din cerința de combatere a risipei în gestionarea fondurilor publice, a stimulării răspunderii, a prevenirii unor disfuncții care pot apărea în activitatea Oficiului. Auditul public intern servește, atât intereselor conducerii Oficiului, pentru realizarea obiectivului general al entității, de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, cât și ale statului și altor beneficiari interesați în realizarea politicilor financiare și fiscale (raportările anuale).

În anul 2009, activitatea de audit la nivelul Oficiului, prin recomandările formulate în rapoartele de audit intern, întocmite ca urmare a misiunilor de audit intern, a exercitat o funcție de prevenire a disfuncționalităților anticipate sau evidente, apărute în activitatea structurilor Oficiului, disfuncționalități ce se stabilesc pe baza managementului riscurilor, prin metoda de analiză a riscurilor, identificând astfel sistemul care funcționează lent, cu sincope de activitate sau ineficient, estimând că fără nicio măsură luată în sensul redresării acestuia, sistemul nu va începe să funcționeze corespunzător standardelor. Astfel, auditul intern intervine prin formularea de recomandări însușite de managementul de linie și de managementul general, care au determinat funcționarea sistemelor corespunzător standardelor.

Domeniile de activitate specifice Oficiului sunt purtătoare ale unor riscuri cu incidență semnificativă asupra atingerii obiectivelor instituției. Însă, activitatea de audit intern nu s-a limitat strict la evaluarea activităților specifice (supravegherea și controlul, gestionarea informațiilor clasificate, analiza și prelucrarea datelor și informațiilor), ci și la a celor cu caracter general (resurse umane, activitatea juridică, activitatea financiar-contabilă). Auditul și-a îndeplinit rolul de a asista managementul de linie și managementul general pentru abordările practice succesive deja elaborate și prin analiza ansamblului a contribuit la îmbunătățirea sistemului de control intern și a muncii cu mai multă siguranță și eficacitate.

În urma efectuării unor misiuni la Compartimentul Resurse Umane, Direcția Economico-Financiară și Administrativă, Direcția Supraveghere și Control, Direcția Juridică și Metodologie, compartimentul de audit intern a recomandat următoarele :

a) Pentru Compartimentul Resurse Umane: desemnarea de către angajator a celui de al doilea lucrător pentru a se ocupa de activitatea de prevenire și protecție, conform art.18 alin.(1) din H.G.

1425/2006 și continuarea pregătirii în domeniul sănătății și securității în muncă a lucrătorului desemnat corespunzătoare cel puțin nivelului mediu (art. 21 din H.G. 1425/2006), recomandările implementate parțial prin participarea a doi angajați din cadrul instituției la un curs de perfecționare în domeniul securității și sănătății în muncă în perioada 28.09. – 21.10.2009.

b) Pentru Direcția Economico-Financiară și Administrativă: analizarea oportunității dezvoltării sistemului de proceduri existent la nivelul Direcției, în ceea ce privește modul de gestionare a Registrului-jurnal și respectarea acestora și analizarea oportunității dezvoltării sistemului de proceduri existent la nivelul Direcției, în sensul completării acestuia, în ceea ce privește modul de realizare a inventarierii, în vederea completării în mod unitar, după fiecare inventariere, a Registrului-inventar, recomandările fiind implementate.

c) Pentru Direcția Supraveghere și Control: asigurarea coordonării unitare a activității Direcției Supraveghere și Control prin ocuparea postului de director, recomandarea implementată prin Ordinul Președintelui O.N.P.C.S.B. nr. CRU/66/24.12.2009 privind numirea temporară în funcția de director al Direcției Supraveghere și Control a unui angajat din cadrul Oficiului, precum și completarea la zi a Registrului special pentru împuternicirile transmise de entitățile raportoare prevăzute la art. 8 din Legea 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare, în cel mai scurt termen posibil, recomandarea este în curs de implementare (începută în timpul misiunii de audit).

d) Pentru Direcția Juridică și Metodologie: elaborarea unor proceduri scrise și formalizate și atribuirea unor responsabilități clare în ceea ce privește înregistrarea documentelor primite pe parcursul derulării acțiunii aflate pe rol, recomandarea este în curs de implementare (începută în timpul misiunii de audit).

La nivelul Oficiului nu s-au constatat iregularități, raportarea efectuându-se prin rapoartele întocmite în urma derulării misiunilor de audit iar recomandările formulate au fost însușite de conducerea Oficiului și se află în curs de implementare fiind urmărite prin fișele de implementare a recomandărilor.

1.2 Conștientizarea entităților raportoare cu privire la obligațiile legale în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, componenta esențială a laturii de prevenție în domeniu

Activitatea de supraveghere off site a fost desfășurată în decursul anului 2009 sub spectrul implementării anumitor recomandări și/sau cerințe specifice domeniului de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și a rapoartelor de evaluare elaborate de forurile internaționale de specialitate din acest sector. De asemenea, au fost urmărite în activitatea de supraveghere off site concluziile dezbaterilor (ședințelor) operative ale celor două servicii din cadrul direcției de specialitate cu competențe în domeniul supravegherii și controlului entităților raportoare. În aceeași ordine de idei, au fost introduse în activitatea de supraveghere instituțiile financiare nebancare (I.F.N.-uri), în limita celor înregistrate în Registrul General și în Registrul de Evidență (Banca Națională a României). Față de I.F.N.-uri, activitatea specifică a acestei direcții a fost fundamentată și condiționată de concluziile dezbaterilor avute între reprezentanții Oficiului și cei ai Băncii Naționale a României, în contextul schimbului de orientare asupra cadrului de supraveghere a instituțiilor financiare nebancare. În acest sens, I.F.N.-urile incluse în Registrul General și în Registrul de Evidență (B.N.R.) au intrat în supravegherea Oficiului (cu excepția celor înregistrate în Registrul Special).

În cursul anului 2009, domeniile supravegheate de Oficiu au fost următoarele:

a) Activitățile de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal: activitatea de supraveghere off site a fost demarată în anul 2008, fiind continuată și finalizată în semestrul I anul 2009.

b) *Instituțiile financiare nebancale*: luând în considerare, atât dezbaterile purtate în cadrul comisiei înființate la nivelul Oficiului, în vederea implementării Planului de Măsuri anexat Raportului Celei de a III-a Runde de Evaluare a României (Moneyval), cât și dispozițiile Președintelui Oficiului, direcția de specialitate cu competențe de supraveghere și control a demarat, în regim de urgență activitatea de supraveghere off site asupra domeniilor reprezentate de instituțiile financiare nebancale aflate în supravegherea instituției noastre. Caracterul de urgență față de supravegherea I.F.N.-urilor a fost întărit de faptul că, prin clarificarea și delimitarea cadrului de supraveghere între Oficiu și B.N.R., exista posibilitatea unei reanalizări ale conformării și implementării anumitor recomandări F.A.T.F, prin faptul că acest sector nu este supravegheat îndeaproape de către Oficiu. Sancțiunile contravenționale aplicate I.F.N.-urilor, în decursul activității de supraveghere on site (în anul 2009) ating (aproximativ) contravaloarea a 300.000 Euro.

c) *Furnizori de servicii (piața tranzacțiilor imobiliare)*

În această categorie au fost încadrate ca sectoare de activitate: cumpărarea/vânzarea de bunuri imobiliare proprii și închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate, domenii analizate și supravegheate de direcția de specialitate, în decursul semestrului II al anului 2009, entitățile propuse pentru control fiind transpuse în activitatea de supraveghere on site sau înaintate, ca propuneri pentru verificare în cadrul atribuțiilor legale, către Garda Financiară.

Tot în această categorie au fost incluse și domenii de activitate specifice pieței de construcții, majoritatea fiind transpuse în activitatea off site în urma sesizărilor venite din partea autorităților de aplicare a legii.

d) *Asociațiile și Fundațiile*: Din această categorie a fost supravegheat un număr considerabil de fundații, datele și informațiile aferente activității în speță fiind transmise de administrațiile fiscale teritoriale.

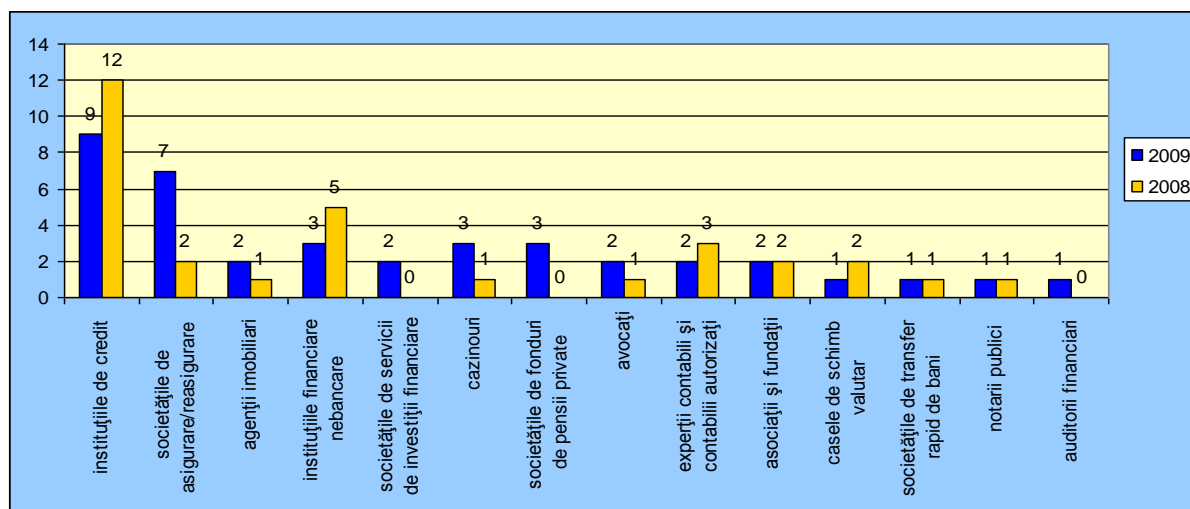
Un alt aspect important pe acest palier, al conștientizării entităților raportoare, a fost reprezentat în cursul anului 2009 de programele de instruire dedicate entităților raportoare: Oficiul a demarat, încă de la începutul anului 2009, seria acțiunilor de formare/perfecționare profesională destinate personalului cu responsabilități în aplicarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare, care activează în cadrul persoanelor juridice aflate sub incidența legii speciale, pornind de la următoarele documente și aspecte, respectiv:

- Hotărârea Guvernului nr. 1346/2007 prin care a fost aprobat „Planul de acțiune pentru îndeplinirea condiționalităților în cadrul mecanismului de cooperare și verificare a progresului realizat de România în domeniul reformei sistemului judiciar și al luptei împotriva corupției”, care prevede la „**Condiționalitatea 4** „Adoptarea unor măsuri suplimentare de prevenire și combatere a corupției, în special, în cadrul administrației locale”, obligația Oficiului de a organiza periodic activități de instruire cu entitățile raportoare privind problematica spălării banilor, în baza **măsurii 2 „Continuarea derulării unor campanii publice de conștientizare”**;
- Adoptarea **Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 53/2008 privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism**, publicată în Monitorul Oficial nr. 333/30.04.2008;
- Adoptarea **Hotărârii Guvernului nr. 594/4 iunie 2008 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002** pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, publicată în Monitorul Oficial nr. 444/13.06.2008;
- Adoptarea **Ordonanței de Urgență a Guvernului Nr. 202 din 4 decembrie 2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale**, publicată în Monitorul Oficial Nr. 825 din 8 decembrie 2008, care stipulează în *art. 17 - Supravegherea punerii în aplicare a sancțiunilor internaționale*, că „(1)

Supravegherea punerii în aplicare a sancțiunilor internaționale de blocare a fondurilor se face de către autoritățile și instituțiile publice de reglementare, autorizare sau supraveghere prudentială a sectorului financiar, de către structurile de conducere ale profesiilor liberale și, respectiv, de Oficiul Național pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, pentru persoanele fizice și juridice din domeniul lor de activitate, conform legislației în vigoare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.”, precum și

- Aprecierile evaluatorilor din cadrul Consiliului Europei, formulate cu ocazia celei de-a treia runde de evaluare Moneyval în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, cu privire la faptul că se impune continuarea organizării programelor de instruire pentru entitățile raportoare prevăzute la art. 8 din Legea nr. 656/2002, cu următoarele modificări și completări.

Având în vedere cele prezentate mai sus, Oficiul a aprobat un nou **Plan de instruire pentru entitățile raportoare prevăzute la art. 8 din Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, aferent anului 2009**, în baza căruia a fost organizat un număr de **39 sesiuni de instruire**, (spre deosebire de anul 2008, când au fost organizate 31 de seminarii²³), dintre care **9 seminarii pentru instituțiile de credit, 7 seminarii pentru societățile de asigurare/reasigurare, 2 seminarii pentru agenții imobiliari, 3 seminarii pentru instituțiile financiare nebancale, 2 seminarii pentru societățile de servicii de investiții financiare, 3 seminarii pentru cazinouri, 3 seminarii pentru societățile de fonduri de pensii private, 2 seminarii pentru avocați, 2 seminarii pentru experții contabili și contabilii autorizați, 2 seminarii pentru asociații și fundații, 1 seminar pentru casele de schimb valutar, 1 seminar pentru societățile de transfer rapid de bani, 1 seminar pentru notarii publici și 1 seminar pentru auditorii financiari.**

În baza activităților de pregătire profesională desfășurate în anul 2009 **a fost instruit un număr de peste 1.300 de persoane (reprezentanți ai entităților raportoare).**

Cu ocazia acestor sesiuni de instruire, lectorii din cadrul direcțiilor de specialitate ale Oficiului au susținut prezentări pe marginea **modificărilor legislative în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, aduse prin O.U.G. nr. 53/2008 și prin H.G. nr. 594/2008, a aspectelor legate de implementarea regimului sancțiunilor internaționale, a celor referitoare la activitatea de supraveghere derulată de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, precum și studii de caz/tipologii de spălare a banilor.**

²³ Seminarii destinate reprezentanților instituțiilor de credit (12), instituțiilor financiare nebancale (5), societăților de asigurări și reasigurări (2), cazinourilor(1), caselor de schimb valutar(2), asociațiilor și fundațiilor(2), societăților de transfer rapid de bani(1), notarilor publici(1), avocaților(1), persoanelor fizice și juridice care acordă consultanță fiscală sau contabilă (3), precum și agenților imobiliari (1).

La încheierea seminariilor, participanții au completat fișe de evaluare privind calitatea și utilitatea informațiilor transmise în cadrul sesiunilor de instruire, precum și propuneri de îmbunătățire a acestor activități. Conform acestor fișe, participanții la seminarii au apreciat informațiile expuse de reprezentanții Oficiului ca fiind complete, bine structurate în prezentări, urmând a fi diseminate colaboratorilor din cadrul societăților reprezentate.

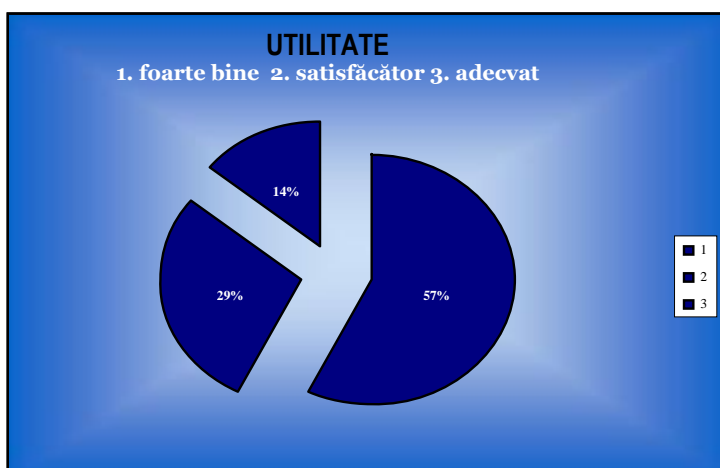
Așa cum a fost arătat, aceste sesiuni de pregătire cu entitățile raportoare, au acoperit cea mai mare parte a categoriilor de instituții cu obligații în materie de prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțarea actelor de terorism: instituții bancare, entități financiare non-bancare, entități non financiare și profesioni libérale, societăți de asigurări, etc. În cadrul acestor sesiuni, unul dintre aspectele cele mai importante vizate de analiștii financiari din cadrul direcției de specialitate cu competențe în analiza și procesarea informațiilor a fost prezentarea de tipologii/cazistică relevante în domeniul spălării banilor, bazate pe cazuri concrete identificate în cadrul activității de analiză financiară. Tipologiile prezentate au avut în vedere situații specifice fiecărei categorii de raportori în parte. Pentru o gestionare eficientă a cazuisticii în domeniu, a fost creată la nivelul direcției de specialitate o bază de date cuprinzând tipologiile relevante.

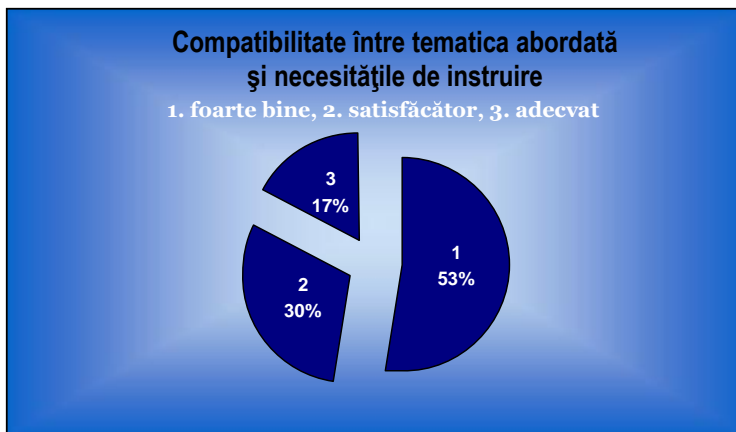
Ca un element de noutate, în anul 2009 față de anii anteriori, au fost luate măsuri organizatorice, ce au vizat în mod direct activitatea de training furnizată de direcția de specialitate, în sensul dedicării unor analiști din cadrul direcției pentru participarea la aceste sesiuni de pregătire. Acest fapt a condus la utilizarea mai eficientă a resurselor umane ale direcției, precum și la creșterea calității prezentărilor de specialitate oferite de Oficiu.

Obiectivul principal al activității de instruire este acela de a crește nivelul de conștientizare a reprezentanților entităților raportoare cu privire la pericolul social asociat infracțiunii de spălare a banilor, cu consecințe directe asupra posibilităților infractorilor de a-și plasa fondurile ilicite în sistemul financiar sau non-financiar de suprafață. Astfel, se manifestă componenta de prevenție, prin îngustarea nișelor prin care infractorii pot să accedă la economia de suprafață, făcând procesul de albire a fondurilor ilegale din ce în ce mai dificil, mai costisitor și mai ușor de detectat. Totodată, prezentările și dezbaterile susținute de lectorii din cadrul direcției de specialitate cu competențe în ceea ce privește supravegherea și controlul entităților raportoare au fost concentrate atât pe probleme legate de conformarea cu obligațiile legale în contextul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, cât și pe marginea activității de supraveghere off site / on site.

Efectele acțiunilor de prevenire întreprinse de către Oficiu sunt vizibile și constau în progresele înregistrate la nivelul entităților raportoare, care adoptă măsuri de protecție împotriva riscului de spălare a banilor din ce în ce mai eficiente și în principal îmbunătățirea calității rapoartelor de tranzacții suspecte transmise Oficiului.

Evaluarea seminariilor de instruire realizate prin programele specializate dedicate entităților raportoare derulate de Oficiu în conformitate cu dispozițiile art. 16, alin. (2) din Legea nr.656/2002

Impact:

Cursanții au apreciat că, potrivit ultimelor modificări legislative din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, există o mai bună procedură de raportare, prezentările specialiștilor Oficiului cuprinzând cazuri interesante și modalități de identificare a tranzacțiilor suspecte, oferind în același timp o vedere de ansamblu asupra fenomenului de spălare a banilor și sprijinind conștientizarea de către entitățile raportoare a rolului lor deosebit de important în prevenirea și combaterea acestui flagel. De asemenea, cursanții au considerat că aceste sesiuni de instruire vin în ajutorul lor, cât privește identificarea și raportarea tranzacțiilor suspecte și a celor în numerar care depășesc limita prevăzută de legea specială în materie.

Sugestiile și recomandările cursanților au vizat:

- expunerea unui număr mai mare de cazistică/tipologii de spălare a banilor (privind instituțiile financiare nebankare captive, spălarea banilor prin intermediul cabinetelor notariale, agenților imobiliari, etc);
- publicarea unei liste a persoanelor expuse politic;
- prezentarea unor tematici care să se plezeze pe activitatea notarială;
- invitarea de specialiști din cadrul Parchetului și a domeniului financiar-bancar la seminariile de instruire dedicate entităților raportoare;
- găsirea unei formule simplificate de raportare, în funcție de specificul agenților economici, a tranzacțiilor în numerar și suspecte către Oficiu;
- informarea periodică cu ultimele noutăți legislative în domeniu;
- furnizarea unor materiale documentare;
- elaborarea unui manual de indicatori și tipologii de spălare a banilor.

De asemenea, în luna iunie 2009, World Check, în baza Protocolului de cooperare cu Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a organizat la București, conferința „**A Former Money Launderer tells how it's done**”, eveniment internațional dedicat specialiștilor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, care a venit în sprijinul reprezentanților autorităților de aplicare a legii, autorităților de supraveghere, cât și al entităților raportoare din cadrul sectorului financiar, fiind susținute prezentări ale specialiștilor World Check privind experiența în investigarea cazurilor de spălare a banilor și ale reprezentanților Oficiului privind investigarea financiară a unui caz de spălare a banilor.

Luând în considerare modificările legislative intervenite în cursul anului 2008 și 2009, în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, precum și necesitatea asumării responsabilităților privind cadrul intern de supraveghere (control intern), în vederea respectării cerințelor legale de CSB/CFT, în contextul transferurilor de fonduri operate de oficiile naționale, în luna septembrie 2009 a fost încheiat un **nou Protocol actualizat între Oficiu și Compania Națională Poșta Română S.A.**

Totodată având în vedere amendamentele legislative sus-menționate, precum și recomandările experților Comitetului Moneyval din cadrul Consiliului Europei, cuprinse în Raportul final al Celei de a Treia Runde de Evaluare a României pe probleme de combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism, Oficiul a demarat în cursul anului 2009, **procedurile de renegociere a Protocoalelor de cooperare încheiate cu Uniunea Națională a Notarilor Publici din România**, structură de conducere a profesiei de notar public, precum și cu **Uniunea Națională a Barourilor din România**, structură de conducere a profesiei de avocat, documente ce vor fi finalizate în semestrul II al anului 2010.

1.3 Funcționarea mecanismelor de coordonare la nivel național în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism

În conformitate cu prevederile art. 5 lit. d) și q) din HG 1599/2008 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, pentru îndeplinirea obiectului său de activitate, Oficiul are ca atribuții principale:

- d) colaborează cu autoritățile și instituțiile publice, precum și cu persoanele fizice sau juridice care pot furniza date utile;
- q) elaborează și încheie convenții, protocoale, înțelegeri cu instituțiile din țară care au atribuții în domeniu.

Cooperarea interinstituțională și mecanismele de coordonare la nivel național au fost constant în atenția conducerii Oficiului, reprezentând un factor critic pentru succesul activităților de combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism (CSB/CFT) la nivel sistemic. Scopul cooperării interinstituționale este stabilirea unor relații durabile și viabile între instituțiile implicate.

În scopul îndeplinirii atribuțiilor conferite de lege, Oficiul a acționat în sensul creării, dezvoltării și consolidării unor mecanisme de coordonare la nivel național, prin utilizarea următoarelor instrumente:

- protocoale/ înțelegeri bilaterale cu instituțiile și entitățile cu atribuții în domeniu;
- plan de acțiune comun cu autoritățile de aplicare a legii;
- plan de acțiune comun cu autoritățile de supraveghere prudentțială, precum și cu asociațiile profesionale ale entităților raportoare.

La sfârșitul lunii iulie 2005, Oficiul a finalizat cu succes implementarea Proiectului PHARE RO02-IB/JH-08 – Componenta de twinning, finanțată de Uniunea Europeană prin Programul PHARE 2002, cu suma de 1 milion Euro, având ca parteneri de proiect, Ufficio Italiano dei Cambi și Ministerul Economiei și Finanțelor din Italia. În cadrul acestui proiect a fost elaborat Planul de Acțiune de cooperare inter-instituțională, ca element de eficientizare a activităților specifice, pe cele două paliere instituționale menționate mai sus, respectiv pentru autoritățile de aplicare a legii, pe de o parte și autoritățile de supraveghere prudentțială și asociațiile profesionale, pe de altă parte. Această distincție are la bază rolul instituțiilor implicate. Este necesar să subliniem că există o interconectare sistemică între cele două planuri de acțiune, care reprezintă părți ale aceluiași sistem.

OBIECTIVE PE TERMEN SCURT:

- a. Adoptarea Planului de Acțiune, stabilirea unei organizări flexibile și a procedurilor de implementare pentru îmbunătățirea cooperării, în scopul de a fi adoptat și revizuit ori de câte ori este necesar;
- b. Înființarea unui/unor Grup/uri de Acțiune pentru rezolvarea promptă a problemelor;
- c. Evaluarea implementării și a rezultatelor.

OBIECTIVE PE TERMEN LUNG:

- a. Îmbunătățirea capacității instituțiilor implicate (prin atragerea de fonduri nerambursabile și activități interne incluzând sprijin interinstituțional la nivel național, ex. instruire oferită de către instituții);
- b. Coordonarea între instituțiile române în domeniu;

- c. Monitorizarea eficienței sistemului;
- d. Crearea condițiilor de menținere a sistemului.

În perioada 2006- 2009, Oficiul a continuat implementarea planurilor de acțiune comune prin organizarea următoarelor activități:

- întâlniri cu reprezentanții autorităților de aplicare a legii în scopul analizării problemelor cu care se confruntă instituțiile în aplicarea prevederilor legale în domeniu și în vederea identificării soluțiilor pentru o interpretare și aplicare unitară a legii, precum și în scopul eficientizării cooperării și schimbului de informații și a calității informațiilor furnizate
- întâlniri cu reprezentanții autorităților de aplicare a legii în scopul evaluării funcționării mecanismelor de cooperare destinate maximizării rezultatelor finale, prin creșterea numărului de rechizitorii și condamnări pentru infracțiunile specifice;
- participarea la seminarii de instruire pentru personalul entităților cu obligații de raportare, în scopul cunoașterii evoluțiilor legislative și a perfecționării activității de identificare și raportare a tranzacțiilor suspecte;
- participarea la proiecte realizate de autoritățile de aplicare a legii (Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție) având ca obiective perfecționarea cadrului procedural intern în scopul eficientizării funcționării sistemului de combatere a spălării banilor și a finanțării a terorismului, precum și pentru crearea cadrului legal și instituțional privind recuperarea activelor provenite din infracțiuni.

România, în calitate de Stat Membru al Consiliului Europei, a parcurs trei runde de evaluare a experților desemnați de către MONEYVAL²⁴, pe probleme de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, **ultima misiune de evaluare având loc în perioada 2007-2008**. Echipa de experți evaluatori a prezentat la sfârșitul vizitei on-site un scurt rezumat cuprinzând principalele constatări asupra stadiului aplicării în sistemul românesc de prevenire și combatere a spălării banilor a standardelor internaționale, *una dintre principalele concluzii fiind faptul că de la cea de-a doua evaluare a României până în prezent au fost înregistrate progrese majore*, legislația de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului a fost implementată, în linii mari, în conformitate cu cerințele internaționale în domeniu, incluse în noua Metodologie de evaluare, iar Legea nr. 656/2002 cu modificările și amendamentele ulterioare furnizează o bază solidă pentru regimul de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului în România.

În ceea ce privește activitatea Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, evaluatorii au apreciat că instituția „*este un FIU de tip administrativ, care îndeplinește un rol de conducere în dezvoltarea, coordonarea și implementarea sistemului de CSB/CFT. În efectuarea activităților sale, ca o administrație independentă în subordinea Guvernului, primește, obține fără limite, analizează și difuzează informații către organismele relevante. FIU-ul a introdus un nou sistem de securitate avansat, extinzându-și accesul la bazele de date aflate în cadrul altor autorități și a introdus o nouă infrastructură IT și măsuri de securitate în legătură cu protecția rețelei IT împotriva accesului neautorizat. FIU-ul din România este acum responsabil și pentru supravegherea CSB/CFT a entităților financiare non-bancare (DNFBP) și pentru combaterea finanțării terorismului. Evaluatorii au fost de părere că FIU-ul operează efectiv cu partenerii internaționali și demonstrează o bună cooperare în privința prevederilor legale și a schimbului de informații.*”

Având în vedere recomandările Raportului Moneyval, respectiv „**implementarea în practică a mecanismului de cooperare și coordonare în vigoare, care va trebui să devină efectiv**”, dar și experiența proprie, obținută în cei peste 10 ani de funcționare, privind crearea și funcționarea mecanismelor de cooperare cu sistemul complex de autorități, instituții și entități implicate în activitățile

---

²⁴ Sistemul de evaluare al MONEYVAL este bazat pe modelul Grupului de Acțiune Financiară Internațională (FATF), totuși procesul de auto-evaluare și de evaluare mutuală este efectuat pe un set de standarde de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului mai extins.

de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, **Oficiul a luat inițiativa creării unui instrument de coordonare a politicilor în domeniul CSB/CFT, prin elaborarea unui proiect al strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.**

Proiectul strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului a fost elaborat în cadrul proiectului de înfrățire instituțională RO/2007-IB/JH/05 „Combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului”, finanțat de Uniunea Europeană, în cadrul Facilității de Tranziție. În scopul redactării documentului, a fost format un grup de lucru, la nivel de experți, cu participarea reprezentanților următoarelor instituții și autorități: Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor Publice (Agenția Națională de Administrare Fiscală și Garda Financiară), Ministerul Administrației și Internelor – IGPR, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Serviciul Român de Informații, Banca Națională a României, Comisia Națională a Valorilor Imobiliare, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor și Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private. De asemenea, activitatea grupului de experți a beneficiat de asistența a 2 experți din partea unității de informații financiare din Polonia și un expert din partea unității de informații financiare din Republica Cehă.

Strategia națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului este un document programatic, ce urmărește valorificarea expertizei acumulate și optimizarea activităților în domeniu la nivel național.

Pentru a fundamenta în mod unitar și coerent acțiunile sectoriale, precum și cele specifice instituțiilor și autorităților cu responsabilități în domeniu, strategia sintetizează obiective, definește și corelează direcții de acțiune pentru toate componentele instituționale, în acord cu cerințele Strategiei de securitate națională a României și ale standardelor internaționale în materie.

Arhitectura conceptuală a acestei strategii are la bază elemente definitorii pentru actualitatea socială, economică, precum și relațiile ce guvernează specificul acestora, ținând cont de perspectivele previzibile pe termen scurt și mediu ale vieții interne și internaționale.

Mecanismul național de cooperare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului are în vedere totalitatea mijloacelor, reglementărilor, autorităților și instituțiilor publice naționale, cu competențe în domeniu.

În scopul implementării prevederilor strategiei, va fi elaborat și aprobat un Plan de Acțiune, cu termene și responsabilități concrete pentru fiecare componentă a mecanismului național, sub coordonarea unității naționale centrale de informații financiare (ONPCSB), în termen de 90 de zile de la aprobarea acesteia.

Unul dintre obiectivele strategice propuse de Oficiu pentru anul 2009, în planul cooperării inter-instituționale, l-a reprezentat actualizarea protocoalelor de colaborare încheiate de Oficiu în anii anteriori, în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 53/21 aprilie 2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, ale Hotărârii Guvernului nr. 594/4 iunie 2008 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002, și ale Hotărârii Guvernului nr. 1599/2008 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, precum și încheierea de noi astfel de documente bilaterale cu instituțiile române implicate în lupta împotriva spălării banilor și finanțării actelor de terorism și asociațiile profesionale ale entităților raportoare.

În acest sens, în luna ianuarie 2009, având în vedere introducerea noțiunii de „*persoane expuse politic*”, în legislația românească de prevenire și combatere a spălării banilor, a fost încheiat **Protocolul de cooperare între Oficiu și Agenția Națională de Integritate (A.N.I.)**, în baza căruia A.N.I. va comunica instituției noastre lista persoanelor expuse politic, categorie de persoane definită expres în articolul 2¹ din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 53/2008.

Luând în considerare prevederile legislației de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism, precum și dispozițiile Legii nr. 18/21.02.2008, prin care România a aderat

la Acordul de cooperare între Comunitatea Europeană și statele sale membre, pe de o parte și Confederația Elvețiană, pe de alta parte, în vederea combaterii fraudei și oricărei alte activități ilegale în detrimentul intereselor financiare ale acestora, semnat la Luxemburg, în data de 26 octombrie 2004, acord ce vizează extinderea asistenței administrative și judiciare în următoarele domenii: fiscalitate indirectă, vamă, subvenții și achiziții publice, corupție pasivă și activă și *spălarea produselor provenite din aceste activități ilegale*, Departamentul pentru Lupta Antifraudă (D.L.A.F.), fiind desemnată, în conformitate cu dispozițiile art. 2 din legea sus-menționată, unitate centrală în România, responsabilă cu prelucrarea cererilor de asistență formulate în baza acestui acord, în cursul lunii iunie 2009, a fost semnat un **Protocol de Cooperare între Oficiu și D.L.A.F.**

În ceea ce privește relația de colaborare existentă între Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și **Oficiul Național al Registrului Comerțului**, menționăm încheierea, în cursul acestui an, a unui **nou Protocol actualizat** în concordanță cu recente modificări legislative din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism.

În baza acestui document, FIU România are acces la informațiile privind datele înregistrate în registrul comerțului computerizat, prin accesul online al Oficiului Național al Registrului Comerțului. Datele obținute din baza de date a ONRC privesc informații cu privire la societățile comerciale, asociații/administratorii acestora, obiectul de activitate și date privind bilanțul acestor societăți. Aceste informații sunt deosebit de utile în activitatea de analiză desfășurată în cadrul FIU România.

Având în vedere necesitatea perfecționării mecanismelor adecvate și eficiente de coordonare a politicilor naționale ale principalilor instituții ale statului, în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, și a întăririi coordonării strategice și de revizuire sistematică a vulnerabilităților de spălare a banilor și a finanțării actelor de terorism, a fost încheiat un **Protocol de Cooperare între Oficiu și Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară**, în baza căruia datele referitoare la regimul juridic al imobilelor, istoricul acestora din punct de vedere al schimbului de proprietari, informații care sunt deținute de ANCPI și sunt necesare în activitatea de analiză desfășurată în cadrul Oficiului, vor putea fi accesate în mod direct de către instituția noastră.

Nivelul de colaborare dintre Oficiu și autoritățile judiciare din România

FIU România, are acces, în mod direct sau indirect, în timp util, la informațiile financiare, administrative și de aplicare a legii de care are nevoie pentru a-și îndeplini sarcinile în mod adecvat. FIU România promovează, încă din anul 2006, o politică de îmbunătățire a calității informațiilor comunicate beneficiarilor legali (unităților de parchet competente), reflectată în realizarea unor analize financiare complexe, măsură dispusă la nivelul FIU România, care urmărește crearea cadrului și instrumentelor necesare procurorilor pentru luarea măsurilor asigurătorii de blocare sau confiscare a sumelor de bani suspecte a fi implicate în operațiuni de spălare a banilor sau finanțare a terorismului și va determina, în timp, creșterea numărului de rechizitorii și eventual de condamnări.

În contextul **cooperării dintre Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor**, menționăm semnarea în luna ianuarie 2009, de către Procurorul General al României și Președintele Oficiului, a **Protocolului de cooperare privind implementarea Planului de Acțiune pentru organizarea unor seminarii regionale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, în baza Planului de Acțiune de cooperare inter-instituțională**, aprobat de conducerea instituțiilor cu atribuții de aplicare a legii în domeniu (ONPCSB, PICCJ, DNA, IGPR, G.F, MJ, Curtea de Conturi), obiectiv în cadrul Convenției de Twinning PHARE RO02-IB/JH-08, și care își produce efectele începând din anul 2005 și până în prezent.

Elemente esențiale ale acestui plan de acțiune (resurse umane și materiale implicate, activități desfășurate):

- Protocolul a cuprins **măsurile de implementare a liniilor de acțiune pentru organizarea de seminarii de formare specializată, la nivel regional**, cu procurorii din cadrul Parchetelor de pe lângă Curțile de Apel și Tribunale, precum și cu procurorii din cadrul Direcției de Investigare

a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, serviciilor și birourilor teritoriale ale acesteia.

- Durata de aplicare a prevederilor protocolului și de organizare a activităților, în baza acestuia, a fost **perioada ianuarie – iulie 2009**.
- Fiecare seminar de formare specializată destinat procurorilor din teritoriu a fost **organizat pe durata unei zile, fiind structurat în două sesiuni**, respectiv una în cadrul căreia au fost susținute prezentări generale de către specialiștii Oficiului și procurorii participanți și o a doua sesiune dedicată unor prezentări specializate, axate pe aspecte practice, tipologii și cazuistică din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor.
- În conformitate cu dispozițiile Protocolului, acesta se finalizează prin organizarea unei conferințe finale de închidere pentru expunerea concluziilor rezultate în urma acestor întâlniri de lucru precum și eventuale măsuri de eficientizare a cooperării între cele două instituții semnatare, pe probleme specifice.
- Pentru aplicarea Protocolului de cooperare Oficiul a întreprins toate măsurile, în vederea organizării activităților prin includerea în cadrul bugetului instituției pe anul 2009, așa cum a fost convenit de ambele părți, a surselor necesare acoperirii costurilor de participare a specialiștilor Oficiului la seminariile de instruire, respectiv cazarea și transportul precum și costurile necesare pentru organizarea conferinței de închidere.
- Pe toată durata implementării Protocolului au fost organizate 7 sesiuni de instruire în următoarele centre regionale: București, Râmnicu Vâlcea, Brașov, Timișoara, Iași, Cluj, Constanța.
- Numărul procurorilor care au participat la aceste seminarii - 81 de procurori.
- Toate evenimentele au fost organizate cu sprijinul procurorilor din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și al procurorilor din cadrul Parchetelor de pe lângă Curțile de Apel din regiunile unde au avut loc aceste acțiuni.
- Oficiul a fost reprezentat la aceste acțiuni de către Directorul Direcției Analiza și Prelucrarea Informațiilor, alături de un analist financiar din cadrul direcției operative, Șeful Serviciului Cooperare Interinstituțională și Directorul Direcției Cooperare Interinstituțională și Relații Internaționale.
- Ambele părți semnatare ale protocolului au desemnat persoane responsabile cu organizarea acțiunilor.

În cadrul întâlnirilor organizate, prezentările specialiștilor din cadrul Direcției Analiza și Prelucrarea Informațiilor și Direcției de Cooperare Interinstituțională și Relații Internaționale au avut ca teme centrale:

1. **Rolul Oficiului în calitate de Unitate de Informații Financiare a României;**
2. **Legislația în vigoare în domeniul prevenirii spălării banilor;**
3. **Tipologii/cazuistică relevante în domeniul spălării banilor, comentarii pe marginea acestora.**
4. **Prezentarea Modulului de Diseminare a Informațiilor (în cadrul Sistemului de Management al Cazurilor realizat prin Proiectul Phare RO 2006/018-147.03.17 « Dezvoltarea sistemului instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului »)**

Din discuțiile purtate cu reprezentanții Ministerului Public au rezultat următoarele aspecte ce țin de *problemele întâmpinate în cadrul unităților de parchet cu privire la instrumentarea dosarelor de spălare a banilor:*

- în unitățile de parchet ar trebui să fie încadrați specialiști în domeniu;

- procurorii ar trebui specializați în cercetarea acestui tip de infracțiuni;
- este necesară asigurarea continuității privind instruirea în domeniu, prin participarea acelorași persoane;
- în opinia procurorilor întâlniți la aceste seminarii, infracțiunea de spălare de bani ar trebui să urmeze competența infracțiunii premisă;
- o altă problemă ridicată s-a referit la posibilitatea redefinirii infracțiunii de spălare de bani, respectiv art.23 lit.c) din Legea 656/2002;
- o parte din procurorii prezenți la aceste întâlniri consideră util ca sesizările transmise de Oficiu către PICCJ să fie însoțite de documentele care au stat la baza analizei financiare;
- pot apărea dificultăți la instrumentarea dosarelor care conțin informații clasificate (ex : secret sau strict secret);
- probleme întâmpinate la modalitatea de înregistrare a dosarelor primite de la Oficiu (număr penal sau administrativ).
- constituirea la nivelul PICCJ a unei baze de date care să conțină rechizitoriile întocmite pe spălare de bani, precum și soluțiile date în dosare.

În principal, prin întâlnirile organizate la nivel teritorial s-a urmărit ca procurorii să înțeleagă activitatea de analiză financiară desfășurată de Oficiu, care sunt mijloacele legale prin care organele de aplicare a legii pot obține informațiile utile activității de cercetare penală și care sunt datele și informațiile deținute de Oficiu.

De asemenea, în contextul cooperării cu Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, menționăm participarea reprezentanților Oficiului la seminarul cu tema „Tracing and Recovering Stolen Assets”, organizat de Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești în colaborare cu Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Northern Irland Public Sector Enterprises Limited, în cadrul Proiectului Phare 2006 „Continuarea luptei împotriva corupției în administrația publică”, ce a avut loc în luna mai 2009.

În ceea ce privește **relația de cooperare existentă între Oficiu și Direcția Națională Anticorupție** menționăm implicarea instituției noastre, în cursul anului 2009, în implementarea **proiectului de înfrățire instituțională „Creșterea capacității de investigare a Direcției Naționale Anticorupție” (RO 07/IB/JH/03)**, ce beneficiază de expertiză britanică și își propune îmbunătățirea mecanismelor de cooperare și coordonare, prin adoptarea celor mai bune practici de lucru în cadrul unei anchete anticorupție, Oficiul desemnând experți care a luat parte la activitățile prevăzute de acest proiect, inclusiv la întâlnirile Comitetului de coordonare, alături de specialiști din cadrul autorităților de supraveghere și instituții de aplicare a legii. De asemenea, în baza acestui proiect au fost organizate, la sediul instituției noastre, întâlniri cu experții străini, discutându-se modul de investigare a cazurilor de corupție și fraudă în acest domeniu în cadrul ONPCSB, precum și modul de descoperire a mecanismelor frauduloase utilizate pe piața de capital. Totodată reprezentanții Oficiului au participat, în luna septembrie 2009 la seminarul cu tema „Depistarea și recuperarea bunurilor rezultate din săvârșirea de infracțiuni” organizat de către Direcția Națională Anticorupție în cooperare cu Northern Ireland Public Sector Enterprises Limited și cu proiectul PHARE RO/07/IB/JH/03 – „Îmbunătățirea capacității investigative a Direcției Naționale Anticorupție”.

Un punct prioritar în relația de cooperare cu Ministerul Public dar și cu alte autorități de aplicare a legii îl reprezintă **Proiectul de Twinning implementat în cadrul Facilității de Tranziție²⁵ RO /2007-IB/JH/05 “Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului”**, aprobat în cadrul Memorandumului

²⁵ Obiectivul Facilității de Tranziție este de a continua să sprijine noile state membre în eforturile lor de consolidare a capacităților administrative în vederea punerii în aplicare a legislației comunitare și dezvoltării schimbului de bune practici. Facilitatea de tranziție oferă posibilitatea de a continua activitățile de consolidare instituțională, în conformitate cu aceleași principii ca cele aplicate în cadrul programului Phare în perioada de preaderare.

de înțelegere dintre România și Comisia Europeană pentru punerea în aplicare a Facilității de Tranziție, semnat la data de 4 septembrie 2007. Partenerul Oficiului în cadrul acestui proiect este *Ministerul Finanțelor din Polonia – Inspectoratul General de Informații* (Unitatea de Informații Financiare a Poloniei), contractul fiind semnat în data de 15 decembrie 2009, de către toate părțile implicate, respectiv, FIU Polonia, Ministerul Finanțelor Publice – O.P.C.P, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

Oficiul, în calitate de autoritate de implementare și beneficiar al proiectului RO 2007/19343.01.14 "*Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului*", în valoare de **591.348 Euro (530.000 Euro finanțare UE și 61.348 Euro co-finanțare)**, a prevăzut în bugetul instituției pentru anul 2010 sumele necesare co-finanțării acestui proiect. De asemenea, au fost constituite echipe de specialiști, cu sarcini concrete privind îndeplinirea obiectivelor și rezultatelor prevăzute în fișa de proiect.

Obiectivul general al proiectului îl constituie întărirea capacității sistemului instituțional de combatere a spălării banilor, în conformitate cu standardele internaționale, prin îmbunătățirea capacității Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitate de autoritate centrală responsabilă de primirea, procesarea și analizarea rapoartelor de spălare a banilor și finanțare a terorismului și de transmitere a informațiilor către autoritățile competente, iar durata totală a proiectului este de 12 luni.

Obiectivele specifice ale proiectului vizează necesitățile Oficiului, recomandările raportului de evaluare al Comitetului MONEYVAL și recomandările Comitetului de coordonare a asistenței financiare al Comisiei Europene, respectiv:

- *elaborarea unei strategii naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, ca mecanism de coordonare a politicilor în domeniu;*
- *creșterea capacității Oficiului de supraveghere a entităților raportoare;*
- *perfectiunea pregătirii profesionale a analiștilor Oficiului privind valorificarea/analiza datelor și informațiilor în legătura cu tranzacțiile suspecte;*
- *creșterea capacității de investigare/cercetare penală a organismelor de aplicare a legii privind cazurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului;*
- *îndrumări privind abordarea pe baza de risc și instruire pentru personalul entităților raportoare.*

Principalele rezultate în cadrul acestui proiect sunt:

- *Creșterea capacității sistemului instituțional de combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism (CSB/CFT),*
- *Creșterea capacității instituționale a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor,*
- *Capacitate întărită de investigare/cercetare pentru agențiile de aplicare a legii,*
- *Elaborarea/actualizarea Ghidului de tranzacții suspecte și instruire pentru entitățile raportoare financiare și non-financiare aflate sub directă supraveghere a ONPCSB.*

Prin aceste rezultate se urmărește creșterea capacității profesionale a specialiștilor din cadrul autorităților de aplicare a legii, cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, precum și a capacității profesionale a entităților raportoare.

Totodată, urmare acestui proiect de înfrățire instituțională, va fi elaborată "*Strategia națională de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului*", Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor având un rol central în cadrul mecanismului de cooperare la nivel național. Prin documentul respectiv, instituția noastră, împreună cu celelalte autorități de aplicare a legii și autorități de supraveghere prudențială, care vor fi implicate în elaborarea documentului, vor contribui la stabilirea principalelor obiective, direcții și linii de acțiune privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, printr-o abordare coordonată a politicilor în domeniu.

Un rezultat la fel de important al acestui proiect este **elaborarea unui ghid/manual de indicatori și tipologii** care va constitui un document suport pentru persoanele cu atribuții din entitățile raportoare, în procesul de îndeplinire a obligațiilor care le revin în conformitate cu prevederile legislației privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, cu accent pe transpunerea în practică a abordării pe baza de risc. Aceasta a fost de altfel și una dintre recomandările echipei de evaluatori Moneyval, înscrisă în raportul celei de a treia runde de evaluare Moneyval, care a avut loc în perioada 06 – 12 mai 2007.

Instruirea entităților raportoare financiare și non-financiare care nu au autoritate de supraveghere va reprezenta una dintre măsurile care vin în întâmpinarea recomandărilor Raportului Moneyval menționat mai sus iar prin acest proiect, entitățile raportoare vor beneficia de expertiza partenerului de twinning în domeniul CSB/CFT și a specialiștilor Oficiului.

Totodată, unul dintre obiective principale ale acestui proiect de asistență tehnică se referă la **instruirea dedicată specialiștilor (activități de tip „internship”) din cadrul autorităților de aplicare a legii, respectiv: Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Inspectoratul General al Poliției Române și Garda Financiară.**

Proiectul de twinning, prin rezultatele sale, va contribui la specializarea personalului din cadrul instituțiilor implicate în lupta împotriva spălării banilor, precum și la creșterea nivelului de conștientizare a entităților raportoare, în ceea ce privește obligațiile care le revin, în conformitate cu prevederile Legii 656/2002 cu modificările și completările ulterioare dar și cu dispozițiile H.G 594/2008 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare.

În contextul bunei **relații de cooperare a Oficiului cu Ministerul Administrației și Internelor**, menționăm participarea, în calitate de lectori, a specialiștilor instituției la **Cursul de perfecționare în domeniul fraudelor în asigurări**, organizat de Direcția de Investigare a Fraudelor din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, la sfârșitul lunii iunie și începutul lunii iulie 2009, la sediul Institutului de Studii pentru Ordine Publică.

De asemenea, președintele Oficiului și un reprezentant al instituției au susținut o prelegere cu tema *„Rolul FIU România în cadrul sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism, cu accent pe cooperarea cu autoritățile competente, la nivel intern și internațional”*, în cadrul programului de masterat intitulat *„Managementul cooperării la frontiera Schengen”* – cooperarea operațională transfrontalieră în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, ce a avut loc în luna iulie 2009.

Pornind de la necesitatea înființării Direcției Supraveghere și Control, în scopul întăririi capacității de supraveghere și control a Oficiului asupra entităților raportoare prevăzute la articolul 8 din Legea nr. 656/2002 cu modificările și completările ulterioare, care se află sub supravegherea prudentială a instituției noastre, în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 1.599/04.12. 2008 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în cursul anului 2009, au fost organizate întâlniri cu reprezentanții Gărzii Financiare, în scopul realizării schimbului de expertiză între comisarii Gărzii Financiare și specialiștii Oficiului, în vederea aplicării în mod unitar a legislației de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism, precum și pentru completarea cunoștințelor analiștilor financiari din cadrul instituției noastre referitoare la înregistrarea în conturi contabile a tranzacțiilor financiare. Aceste dezbateri au fost deosebit de utile pentru ambele părți, înscriindu-se în cadrul particular de cooperare instituit prin Protocolul semnat, în anul 2004, de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Garda Financiară.

În ceea ce privește cooperare inter-instituțională, în contextul activității de control, se menționează acțiunile demarate în urma sesizărilor transmise de alte autorități de control, printre care administrațiile teritoriale fiscale și Garda Financiară.

În acest sens, analiștii financiari din cadrul direcției de specialitate cu competențe în ceea ce privește supravegherea și controlul entităților raportoare au efectuat acțiuni de verificare și control în comun cu instituțiile menționate anterior, fiind în fapt transmise echipelor de control, toate datele și informațiile deținute de acestea la momentul și/sau ulterior controlului inițial, în vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice.

Sesizările Agenției Naționale de Administrare Fiscală și cele ale Gărzii Financiare au fost întocmite în urma unor controale efectuate de inspectorii și respectiv comisarii acestor instituții, conturând astfel o colaborare directă și activă cu specialiștii Oficiului, în vederea stabilirii gradului de conformare față de cerințele și obligațiile specifice legislației de prevenire și combatere a spălării banilor, precum și în scopul stabilirii elementelor de suspiciune legate de spălarea banilor.

O.N.P.C.S.B. este reprezentat prin intermediul unui analist financiar din cadrul direcției de specialitate cu competențe în domeniul supravegherii și controlului entităților raportoare în cadrul Comisiei de Autorizare a Jocurilor de Noroc, constituită la nivelul Ministerului Finanțelor Publice, fiind mandatat să participe activ în cadrul ședințelor de lucru ale acestui organism decizional. În acest sens, prin concentrarea unor eforturi deosebite, Oficiul a fost inclus în mod direct, în cuprinsul cadrului normativ de reglementare al jocurilor de noroc, prin intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 77 / 2009 și a H.G. nr. 870 / 2009 privind normele de aplicare, fiind întărită poziția Oficiului în cadrul C.A.J.N și clarificate competențele autorităților de aplicare a legii, precum și extinderea anumitor obligații legale incluse în Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul de reglementare al cazinourilor.

Având în vedere relația de cooperare dezvoltată, de-a lungul timpului, între Oficiu și Serviciul Român de Informații, menționăm că specialiștii din cadrul direcției cu competențe în analiza și prelucrarea informațiilor au participat, în calitate de lectori, în luna martie 2009, la un seminar de instruire, organizat de S.R.I., expunând prezentări cu privire la mijloacele, metodele și particularitățile operațiunilor de spălare a banilor derulate prin intermediul băncilor, cazinourilor și jocurilor de noroc, cu accent pe elementele de interes rezultate din cauzistică instrumentată de Oficiu. De asemenea, Oficiul a dat curs invitațiilor primite din partea Serviciului Român de Informații și a luat parte, prin Președintele Oficiului și specialiștii ai instituției, susținând prezentări în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, la cursurile „Colegiului Național de Informații”, organizate de Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” sub egida SRI, atât în cursul lunii iunie, cât și în luna octombrie 2009, în vederea pregătirii cursanților în domeniul securității naționale. La începutul anului 2010 s-au demarat procedurile necesare pentru actualizarea protocolului de cooperare cu această autoritate, procesul urmând a fi finalizat după aprobarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, ca mecanism de coordonare a politicilor în domeniu.

În ceea ce privește **relația de colaborare cu autoritățile de supraveghere prudențială se remarcă și în anul 2009 dezvoltarea parteneriatului cu Banca Națională a României**, prin participarea reprezentanților Oficiului, la o serie de evenimente de specialitate cum ar fi: *Conferința internațională cu tema „Crima financiară și securizarea circuitelor bancare în vederea prevenirii și combaterii spălării banilor”,* organizată de B.N.R., *Conferința „Criza Financiar - Bancară și Economică. Strategii, programe și măsuri anti-criză, implicațiile și perspectivele unei agende naționale”,* organizată de Camera de Comerț și Industrie Brașov unde au fost cooptați pe lângă specialiștii Oficiului, și cei Băncii Naționale a României, reprezentanți ai Asociației Române a Băncilor și ai Institutului Bancar Român, *Conferința „Anul financiar Bancar 2009”, Evenimentul „2009: O nouă strategie într-un an de criză – Conferința Națională dedicată Finanțării Întreprinderilor Mici și Mijlocii”, Forumul bancar roman,* etc.

În baza **protocoalelor de cooperare încheiate de Oficiu cu autoritățile de supraveghere prudențială** în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism pentru piața de capital și piața asigurărilor, respectiv **Comisia Națională a Valorilor Mobiliare și Comisia de Supraveghere a Asigurărilor**, menționăm că, și în cursul anului 2009, au fost organizate în comun sesiuni de instruire în domeniu, pentru persoanele ce au responsabilități conform Legii nr. 656/2002, cu

modificările și completările ulterioare, din cadrul societăților de asigurare/reasigurare și al societăților de servicii de investiții financiare.

De asemenea, în contextul relației de cooperare cu Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, menționăm participarea reprezentanților Oficiului la Sesiunea de paneluri publice în cadrul reuniunii anuale a Comitetului Piețelor Emergente al Organizației Internaționale a Comisiilor de Valori Mobiliare, organizată de CNVM la București, în luna noiembrie 2009.

Alte activități de cooperare în care a fost implicat Oficiul, în cursul anului 2009:

- Masa rotundă „Frauda în cazul mijloacelor de plată în contextul mobilității și integrării României în Uniunea Europeană”, organizată în cursul lunii martie 2009, de Asociația Națională pentru Protecția Consumatorilor și Promovarea programelor și Strategiilor din România, eveniment ce a reprezentat o platformă eficientă de discuții și schimb de experiență în domeniul infracționalității în cazul mijloacelor de plată, al atitudinii autorităților și cetățenilor față de problemele din acest sector și al mijloacelor de combatere eficientă a fenomenului, urmărindu-se dezvoltarea colaborării și coordonării între sectorul public și privat, cooperarea cu ONG-urile, sistemul judiciar, penal, poliția și reprezentanții instituțiilor de credit emitente de carduri;

- Cea de-a II-a Conferință Națională pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organizată de Asociația pentru Siguranță Comunitară și Antidrog, în luna martie 2009, reprezentanții Oficiului susținând cu această ocazie, o prezentare vizând modificările legislative aduse Legii nr. 656/2002, prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 53/2008, precum și tipologii de spălare a banilor.

- Seminarul „Îmbunătățirea cadrului de reglementare și administrare în domeniul accizelor pentru tutun și produse din tutun, în vederea diminuării distorsiunilor pieței”, organizat în cursul lunii mai 2009, de Camera Consultanților Fiscali;

- Cel de-al IX-lea Congres al Notarilor Publici din România, organizat de Uniunea Națională a Notarilor Publici din România în cursul lunii noiembrie 2009;

- Conferința internațională „Consolidarea supravegherii financiare în Europa și importanța sa pentru stabilitatea macroeconomică și a mediului de afaceri”, organizată de Institutul European din România și Ambasada Republicii Polone la București, constituind un cadru propice dezbaterilor între reputați experți, reprezentanți ai autorităților de supraveghere din România și Polonia, ai mediului bancar și de afaceri privind implicațiile creării unor noi structuri, precum și ale întăririi mecanismelor de cooperare și coordonare în domeniul supravegherii financiare la nivel european pentru stabilitatea macroeconomică și a sectorului afacerilor, luând în considerare pachetul de acte normative adoptat de Comisia Europeană pentru consolidarea supravegherii sectorului financiar în cadrul U.E.

1.4 Activitatea internațională derulată în anul 2009 de Unitatea de Informații Financiare a României

1.4.1. Încheierea acordurilor internaționale cu partenerii din străinătate

Dezvoltarea cooperării internaționale între Unitățile de Informații Financiare (FIU-uri), în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, reprezintă unul dintre obiectivele cheie pe care Uniunea Europeană a pus accentul în cadrul Programului Stockholm 2010-2014, unul dintre cele mai recente documente programatice emise de organismul european. Acest Program definește, prin prisma elementelor de noutate aduse de Tratatul de la Lisabona²⁶, prioritățile Uniunii Europene pe linia combaterii criminalității economice, inclusiv a spălării banilor, unde „*unitățile de informații financiare trebuie să-și coordoneze mai bine activitatea.*”²⁷

²⁶ Tratatul de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene (Tratatul de la Lisabona) a intrat în vigoare la data de 01 decembrie 2009

²⁷ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu – „*Un spațiu de libertate, securitate și justiție în serviciul cetățenilor*”, Bruxelles, 10 iunie 2009

În acest context, politica Oficiului în anul 2009 a fost aceea de continuare a eficientizării relațiilor de cooperare bilaterale cu partenerii săi din străinătate, prin încheierea unor noi Memorandum-uri de Înțelegere/Acorduri/Declarații de Cooperare, menite, în special, să extindă cadrul de cooperare în domeniul schimbului de informații între FIU-uri, principiul general al semnării unor astfel de acorduri internaționale fiind ghidat și de necesitatea implementării adecvate a Deciziei Consiliului din 17 octombrie 2000 privind acordurile de cooperare între unitățile de informații financiare ale statelor membre în ceea ce privește schimbul de informații.

Menționăm că, având în vedere prevederile art. 5 alin. 4 din Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, prin care „Oficiul poate face schimb de informații, în baza reciprocității, cu instituții străine care au funcții asemănătoare și care au obligația păstrării secretului în condiții similare, dacă asemenea comunicări sunt făcute în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor sau a finanțării actelor de terorism.”, schimbul de informații realizat de către O.N.P.C.S.B. nu este limitat sau condiționat de existența unui Memorandum de Înțelegere sau a unui acord similar.

În contextul celor menționate, în anul de referință, cu ocazia Reuniunii Plenare a Grupului Egmont, care a avut loc la Doha, în luna mai 2009, O.N.P.C.S.B. a încheiat un număr de **2 Memorandumuri de Înțelegere cu Centrul de Monitorizare Financiară al Băncii Centrale a Armeniei²⁸ și cu Unitatea de Analiză a Informațiilor Financiare din Malta²⁹**, în conformitate cu procedura oficială de negociere și semnare stabilită prin Legea nr. 590/2003 privind tratatele, precum și **o Declarație de Cooperare cu Agenția de Informații Financiare din Bermuda³⁰**, conform prevederilor Legii nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, de la înființarea sa până în prezent, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a încheiat un număr de **47 de acorduri internaționale**, din care

- **17** au fost semnate cu FIU-uri aflate în Statele Membre ale Uniunii Europene (Belgia, Bulgaria, Cipru, Estonia, Finlanda, Grecia, Italia, Letonia, Malta, Marele Ducat al Luxemburgului, Polonia, Portugalia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Republica Cehă, Republica Ungară, Slovenia și Spania);
- **2** cu FIU-uri din state aparținând Spațiului Economic European (Norvegia și Principatul Liechtenstein);
- **28** cu FIU-uri aflate în state care nu aparțin Comunităților Europene (Albania, Argentina, Armenia, Australia, Bermuda, Chile, Columbia, Croația, Egipt, Federația Rusă, Georgia, Guatemala, Indonezia, Israel, Japonia, Korea, Liban, Macedonia, Monaco, Moldova, Muntenegru, Nigeria, Paraguay, SUA, Serbia, Thailanda, Turcia și Ucraina).

²⁸ Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1060/23.09.2009, publicata in Monitorul Oficial nr.667/06.10.2009, Partea I

²⁹ Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1059/23.09.2009, publicata in Monitorul Oficial nr.667/06.10.2009, Partea I

³⁰ Aprobată prin Ordinul Președintelui Oficiului nr.70/26.06.2009, publicata in Monitorul Oficial nr.452/01.07.2009, Partea I

De asemenea, dorim să menționăm faptul că, îndeplinind procedura națională de negociere a acordurilor internaționale la nivel inter-departamental, așa cum este aceasta stabilită prin Legea nr. 590/2003 privind tratatele, în anul 2009, FIU-ul din România a demarat negocierile oficiale cu **Unitățile de Informații Financiare din Emiratele Arabe Unite și Qatar, în vederea încheierii a două noi Memorandum-uri de Înțelegere**, în scopul întăririi cooperării bilaterale pe problematica prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

1.4.2 Evaluări ale sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului

✓ Misiuni ale organismelor internaționale de profil

○ Consiliul Europei

În perioada mai 2007 - iulie 2008, România a fost supusă Celei de-a treia runde de evaluare a Consiliului Europei–Comitetul MONEYVAL pe probleme de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, proces concretizat prin adoptarea Raportului Detaliat al României pe probleme de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului cu ocazia Celei de-a 27-a Reuniuni Plenare, care a avut loc în perioada 07-11 iulie 2008, raport ce ulterior a fost publicat pe site-ul Comitetului (www.coe.int/moneyval/), în scopul îndeplinirii procedurii oficiale de notificare.

În conformitate cu dispozițiile art. 37 din Regulile de Procedură ale Consiliului Europei, la un an după adoptarea raportului în reuniune plenară, statul membru evaluat va elabora un raport de progres în baza unui chestionar prestabilit de către Comitetul Moneyval. În acest context, Secretariatul Moneyval a informat delegația română cu privire la faptul că, în perioada 21-24 septembrie 2009, Primul Raport de Progres al României se va discuta în cadrul Celei de-a 30-a Reuniuni Plenare MONEYVAL. Urmare acestei notificări, în data de 16 iulie 2009, Secretariatul Moneyval a transmis oficial și chestionarul pentru Raportul de Progres, în vederea completării acestuia de către principalele autorități și instituții cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Menționăm că acest chestionar a fost elaborat de către Comitetul MONEYVAL în baza Planului de Acțiune recomandat pentru îmbunătățirea sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și

finanțării terorismului, care conține principalele concluzii și recomandări ale experților evaluatori referitoare la aspectele legislative și instituționale, evidențiate în cadrul misiunii din anul 2007.

În urma diseminării chestionarului și primirii contribuției fiecărei instituții elaborate în baza sferei de competență, Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor și Ministerul Justiției au elaborat forma integrată a chestionarului de evaluare, care a fost transmis conform solicitării, în data de 28 august 2009, Secretariatului Moneyval.

Având în vedere importanța Celei de-a 30-a Reuniuni Plenare a Comitetului Moneyval, privită prin prisma discutării și adoptării Primului Raport de Progres al României, delegația română participantă la acest eveniment a fost formată din reprezentanții autorităților permanent reprezentate în delegația Moneyval, respectiv din cadrul Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, Ministerului Justiției, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Ministerului Afacerilor Externe, din experți desemnați de alte autorități cu competențe specifice în domeniu, respectiv din cadrul Serviciului Român de Informații, Ministerului Finanțelor Publice – Agenția Națională de Administrare Fiscală și Autoritatea Națională a Vămirilor, dar și din specialiști ai autorităților de supraveghere prudentială asupra sectorului financiar, respectiv ai Băncii Naționale a României, ai Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private din România și ai Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, care au susținut evoluțiile înregistrate de la data adoptării raportului de evaluare (iulie 2008) până la data de 01 august 2009, punându-se accent pe măsurile adoptate pentru îndeplinirea recomandărilor experților MONEYVAL, pentru punctele din Raportul de Evaluare care au avut rating-uri de conform în mare măsură, conform parțial și neconform.

Astfel, în cadrul reuniunii plenare a Comitetului de Experți Moneyval al Consiliului Europei, ce avut loc în perioada 21-25 septembrie 2009, la Strasbourg, Primul Raport de Progres al României în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului a fost adoptat în unanimitate. Cu aceasta ocazie, raportorii au apreciat ca „*România a făcut un progres semnificativ și de succes în implementarea recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională (FATF/GAFI)*”. Raportul prezintă progresele legislative și instituționale înregistrate de România, care implementează recomandările experților evaluatori cu privire la conformarea față de Cele 40+9 Recomandări ale Grupului de Acțiune Financiară Internațională și evidențiază, totodată, transpunerea completă a acquisului comunitar în domeniu (Directiva 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului și Directiva 2006/70/CE a Comisiei din 1 august 2006 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește definiția „persoanelor expuse politic” și criteriile tehnice de aplicare a procedurilor simplificate de precauție privind clientela, precum și de exonerare pe motivul unei activități financiare desfășurate în mod ocazional sau la scară foarte limitată), prin adoptarea O.U.G. nr. 53/2008 de modificare și completare a Legii nr. 656/2002 privind prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a actelor de finanțare a terorismului, precum și progresele înregistrate de țara noastră în implementarea regimului sancțiunilor internaționale, prin adoptarea O.U.G. nr. 202/2008, act normativ aprobat de Parlamentul României prin Legea nr. 217/2009.

○ **Consiliul Uniunii Europene - Grupul de Lucru Multidisciplinar pentru Probleme de Criminalitate Organizată**

Prin circulara transmisă de Consiliul Uniunii Europene în data de 01 decembrie 2008 către Șefii delegațiilor MDG, Secretariatul General al acestui organism internațional a comunicat faptul că în baza Acțiunii Comune din 05 decembrie 1997 prin care s-a instituit un mecanism de evaluare a aplicării și implementării la nivel național a măsurilor internaționale în lupta împotriva criminalității organizate, în anul 2009 va începe Cea de-a 5-a rundă de evaluare mutuală pe problematica criminalității financiare și investigațiilor financiare, România fiind primul Stat Membru UE evaluat în cadrul acestei misiuni.

Urmare primirii chestionarului standard privind criminalitatea financiară și investigațiile financiare și completării acestuia, Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor a remis coordonatorului național

contribuția sa, forma integrată a documentului fiind comunicată Consiliului Uniunii Europene de către Departamentul pentru Afaceri Europene în data de 20 mai 2009.

Misiunea de evaluare asupra României privind criminalitatea financiară și investigațiile financiare în cadrul căreia au fost implicate principalele autorități românești cu atribuții în domeniul combaterii criminalității organizate, inclusiv a spălării banilor, **a avut loc în perioada 07-10 iulie 2009**, misiunea fiind coordonată de punctul național de contact desemnat de către Ministerul Justiției. Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a fost implicat în derularea acestei misiuni de evaluare, prin organizarea, în data de 08 iulie 2009, la sediul instituției, a unei întâlniri dintre reprezentanții instituției și echipa de experți evaluatori ai Consiliului Uniunii Europene, ocazie cu care au fost susținute și discutate evoluțiile legislative și instituționale înregistrate de România în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor.

Potrivit Regulilor de Procedură pentru derularea de către Consiliul Uniunii Europene a misiunilor de evaluare a Statelor Membre UE, în domeniul criminalității organizate, urmare vizitei on-site, echipa de experți evaluatori a acestui for internațional a procedat la întocmirea unui prim-proiect de raport, document în care au fost consemnate principalele constatări ale misiunii și față de care Oficiul și-a exprimat o serioasă îngrijorare prin prisma aspectelor ce se refereau la activitatea FIU-ului. În acest context, având în vedere comentariile transmise asupra textului proiectului de raport de către Oficiu, președintele și un specialist din cadrul instituției au participat la Bruxelles, la reuniunea pregătitoare pentru discutarea și finalizarea proiectului Raportului de Evaluare a României în domeniul criminalității și investigațiilor financiare, precum și la întâlnirea Grupului de Lucru Multidisciplinar pentru Probleme de Criminalitate Organizată din cadrul Consiliului Uniunii Europene, susținând poziția Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor cu privire la concluziile proiectului raportului. Cu aceasta ocazie, reprezentanții Oficiului au discutat cu experții evaluatori și au furnizat clarificări cu privire la paragrafele rămase în suspensie și care fuseseră anterior (în luna noiembrie 2009) semnalate echipei de experți prin intermediul coordonatorului național.

Astfel, în reuniunea plenară a Grupului de Lucru Multidisciplinar privind Criminalitatea Organizată, organizată, de asemenea, în luna februarie 2009, în cadrul căreia a fost prezentat Raportul de evaluare al României în domeniul criminalității și investigațiilor financiare și urmare clarificărilor din cadrul întâlnirii premergătoare care a avut loc între evaluatori și specialiștii din cadrul Oficiului, **experții au concluzionat, în final, cu referire la FIU, că această instituție își desfășoară activitatea cu maximă eficiență, în conformitate cu statutul de Unitate de Informații Financiare de tip administrativ**. De asemenea, reprezentanții Italiei și Poloniei din Grupul MDG – în calitate de delegații interveniente asupra acestui raport - **au subliniat eforturile depuse de România în direcția combaterii criminalității organizate, menționând faptul că eventualele lipsuri ar putea fi inerente evoluției rapide a țării noastre în sensul integrării în Uniune**.

- **Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială**

În luna octombrie 2008, o echipă mixtă de experți ai Fondului Monetar Internațional și Băncii Mondiale a realizat la București, misiunea comună de actualizare a raportului de evaluare a stabilității sistemului financiar românesc (FSAP). În acest context, la solicitarea echipei mixte de evaluatori, formată din experți ai Fondului Monetar Internațional și ai Băncii Mondiale, în data de 5 noiembrie 2008, a avut loc la sediul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, o întrevvedere a experților cu conducerea instituției, subiectul discuțiilor fiind „*Evaluarea BCP (Basel Core Principles); Probleme privind Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Actelor de Terorism*”. Cu această ocazie, reprezentanții instituției au prezentat aspectele cheie ale activității desfășurate în cadrul Unității de Informații Financiare din România și au răspuns întrebărilor experților evaluatori, cu privire la evoluțiile înregistrate în ultimii 5 ani, în sistemul național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, unde s-a pus accentul pe chestionarul care a stat la baza misiunii de evaluare, document completat în prealabil și transmis evaluatorilor de către autoritățile românești în domeniu.

Concluziile acestei misiuni de evaluare au fost incluse în cadrul documentelor de poziție oficiale transmise de către Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială autorităților românești implicate în

runda de evaluare FSAP în anul 2009. În ceea ce privește strict atribuțiile legale și activitatea desfășurată de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în **Raportul de Evaluare a României privind Stabilitatea Sistemului Financiar**, dat publicității în luna februarie 2010, concluzia finală a experților Fondului Monetar Internațional și ai Băncii Mondiale, inclusă și ca recomandare în Planul de Acțiune privind măsurile imediate ce trebuie întreprinse pe termen scurt („*Extinderea resurselor FIU-ului*”), fiind aceea că „*O.N.P.C.S.B., principala agenție responsabilă cu monitorizarea sistemului de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, este subdimensionată din punctul de vedere al resurselor.*”

Evaluări ale altor autorități din străinătate

- **Biroul de Combatere Internațională a Drogurilor și de Afaceri în Domeniul Aplicării Legii din cadrul Departamentului de Stat al S.U.A.**

a) Raportul privind Strategia Internațională de Control al Drogurilor pentru anul 2008, elaborat de către Biroul Internațional de Droguri și Afaceri privind Aplicarea Legii din cadrul Departamentului de Stat al S.U.A. (*Volumul II – Spălarea banilor și infracțiuni financiare*), dat publicității în data de 27 februarie 2009, prezintă o scurtă trecere în revistă a evoluțiilor înregistrate de țara noastră, din anul 1999 până în anul 2008, sub aspectul incriminării spălării banilor și finanțării actelor de terorism în legislația națională și al mecanismului național de prevenție și combatere a acestor două fenomene infracționale grave. Cu referire la activitatea desfășurată de FIU-ul din România în anul precedent publicării raportului, respectiv anul 2008, în document sunt prezentate următoarele concluzii:

✓ „În cursul anului 2008, FIU-ul a căutat să accelereze cooperarea cu Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și cu Banca Națională a României, Agenția Națională Antidrog, Ministerul de Interne, Institutul Național al Magistraturii și Ministerul Afacerilor Externe. În luna iulie 2008, FIU-ul a organizat o conferință națională ce a avut ca scop sublinierea armonizării depline a legislației din România cu legislația UE. În plus, FIU este partener al UE prin intermediul unui proiect PHARE (Asistența Polonia - Ungaria pentru Reconstrucția Economiei). Acest proiect are câteva componente: dezvoltarea unui sistem IT securizat de transfer al datelor; stabilirea unui sistem de management al cazurilor; achiziționarea de componente hardware și software acreditate și crearea unui sistem de recuperare a datelor în caz de dezastru. FIU-ul lucrează la un alt program de dezvoltare cu Polonia prin intermediul unui proiect de Twinning cu finanțare UE.”

✓ „FIU este membru al Grupului Egmont și Guvernul României este membru al Moneyval. Recentă evaluare a României de către MONEYVAL care a avut loc în luna mai 2007, a fost adoptată în cadrul plenarei care a avut loc în iulie 2008. Raportul final, publicat în luna octombrie 2008, menționează că România a făcut progrese semnificative de la evaluarea anterioară, care a avut loc în anul 2003. Luând în considerare recomandările conținute în raport, instituțiile din România cu atribuții specifice vor aplica un plan de acțiune pentru implementarea recomandărilor cu rezultate ce vor fi discutate de către Moneyval în anul 2009.”

✓ „În timp ce legislația de combatere a spălării banilor, precum și regulamentele în domeniu, vor fi în curând conforme cu multe dintre Recomandările FATF, implementarea a avut un ritm mai lent. Odată cu încheierea în anul 2006 a liberalizării contului de capital, riscul de spălare a banilor prin intermediul entităților financiare non-bancare a crescut. Guvernul României trebuie să continue eforturile sale pentru a se asigura că instituțiile financiare non-bancare sunt supravegheate corespunzător. În plus, nivelul de pregătire pentru acest sector trebuie să crească în ceea ce privește obligațiile acestora legate de raportare și păstrarea înregistrărilor, precum și identificarea tranzacțiilor suspecte. Guvernul României trebuie să continue îmbunătățirea comunicării între entitățile raportoare și cele de monitorizare, iar cooperarea între procurori și FIU. P.I.C.C.J. trebuie să continue să acorde o prioritate crescută procedurilor existente privind cazurile de spălare a banilor. România trebuie să îmbunătățească implementarea procedurilor existente pentru blocarea, înghețarea și confiscarea în timp real a bunurilor aparținând infractorilor sau teroriștilor.”

b) Printre acțiunile desfășurate în anul 2009, menționăm și cooperarea dintre Oficiu și Ambasada Statelor Unite ale Americii la București, în scopul pregătirii de către Biroul de Combatere Internațională a Drogurilor și de Afaceri în Domeniul Aplicării Legii din cadrul Departamentului de Stat al SUA a **Raportului Strategiei de Combatere Internațională a Drogurilor pentru anul 2009** (Volumul II - Spălarea banilor și infracțiunile financiare), document publicat la data de 01 martie 2010. În Raport, sunt apreciate și prezentate, în mod pozitiv, evoluțiile înregistrate de țara noastră pe palierul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Astfel, urmare măsurilor adoptate la nivel național din punct de vedere legislativ și instituțional, România a fost inclusă în categoria a-II-a de risc de țară față de spălarea banilor și finanțarea terorismului, criteriile luate în considerare pentru stabilirea vulnerabilității țărilor și jurisdicțiilor fiind:

- gradul în care instituțiile financiare din țară sau jurisdicția respectivă sunt implicate în tranzacții cu sume mari de bani obținute din comiterea unor infracțiuni grave (pentru categoria I - „Jurisdicții de primă îngrijorare”), precum și
- evaluarea cadrului legal de combatere a spălării banilor, rolul țării sau jurisdicției în problematica finanțării terorismului și gradul de cooperare la nivel internațional împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului (pentru categoria II – „Jurisdicții asupra cărora există îngrijorări” și categoria III – „Alte jurisdicții monitorizate”).

Sub acest aspect, *sunt evidențiate măsurile adoptate de către Guvernul României cu privire la incriminarea spălării banilor având ca infracțiune predicat traficul de droguri și alte infracțiuni, raportarea tranzacțiilor cu sume mari, păstrarea înregistrărilor, raportarea tranzacțiilor suspecte, statutul de membru al Grupului Egmont al Unităților de Informații Financiare, existența unui sistem de identificare/sechestrare a activelor, cooperarea autorităților de aplicare a legii la nivel internațional, asistența judiciară internațională, reglementarea instituțiilor financiare non-bancare, tipping-off, incriminarea finanțării terorismului, ratificarea Convenției ONU împotriva traficului ilicit de droguri și substanțe psihotrope, adoptată la Viena, în anul 1988, și a Convenției Internaționale privind Reprimarea Finanțării Terorismului, adoptată la New York, în anul 1999.*

Totodată, sunt prezentate sectoare în care țara noastră trebuie să adopte/întărească măsurile adoptate, respectiv cu privire la funcționarea mecanismelor de repatriere a activelor și cu privire la aplicarea reglementărilor privind transportul internațional de numerar.

1.4.3 Implicarea FIU-ului din România la activitățile externe derulate în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului

Pentru îndeplinirea obiectului principal de activitate, respectiv, desfășurarea cu operativitate a analizelor financiare, instituția activează pe plan internațional, în calitate de Unitate de Informații Financiare a României, fiind membru al unor organisme internaționale de specialitate și participând la activitățile acestora, în scopul obținerii informațiilor în timp real, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. 16 din Legea nr. 656/2002 și prevederile art. 5 lit. q) din Hotărârea Guvernului nr. 1599/2008 privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor. O importanță primordială în activitatea Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în anul de referință, a fost acordată creării unui mediu eficient de colaborare pe plan internațional în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, fapt pentru care instituția noastră a pus accentul pe:

✓ **Participarea activă a reprezentanților FIU-ului din România la lucrările organismelor internaționale de profil, după cum urmează:**

- Prin reprezentantul său permanent, Președintele Oficiului, instituția a participat periodic la lucrările Comitetului de Prevenire a Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului și ale Platformei UE a FIU-urilor din cadrul Comisiei Europene, unde s-a pus în continuare accentul pe necesitatea armonizării depline a legislației Statelor Membre la acquis-ul comunitar, pe modalitatea de implementare uniformă a

instrumentelor europene, precum și pe aspectele privind îmbunătățirea schimbului de informații financiare la nivel intra-comunitar.

Printre principalele teme/studii la care ONPCSB și-a adus contribuția în anul 2009 enumerăm:

- ❖ Raportările periodice ale Grupului de lucru privind statele și jurisdicțiile necooperante în domeniul combaterii spălării banilor (ICRG);
- ❖ Aplicarea Regulamentului (CE) nr.1889/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2005 privind controlul numerarului la intrarea sau ieșirea din Comunitate;
- ❖ Implementarea art. 17 al Regulamentului nr.1781/2006 cu privire la informațiile privind plătitorul care însoțesc transferurile de fonduri;
- ❖ Ghidul privind evaluarea implementării la nivelul Uniunii Europene a Recomandării Speciale FATF nr. IX privind curierii de numerar;
- ❖ Întărirea activității organismelor regionale de tip Financial Action Task Force (FSRB);
- ❖ Criza financiară și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

Sub același aspect, dorim să evidențiem colaborarea excelentă a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor cu Ministerul Afacerilor Externe, Departamentul pentru Afaceri Europene, precum și cu celelalte autorități românești implicate în activitățile de coordonare la nivelul UE, principalele teme asupra cărora instituția noastră și-a exprimat poziția, din punct de vedere tehnic, referindu-se la documentele pregătitoare pentru finalizarea Programului Stockholm 2010-2014: „*Construirea unei Europe a cetățenilor*”, și pentru negocierea Acordului între Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii privind procesarea și transferul mesajelor cu date financiare din partea Uniunii Europene către Statele Unite, în scopul utilizării acestora în cadrul Programului de Detectare a Finanțării Terorismului (Acordul SWIFT).

- Oficiul a participat activ, prin reprezentanții săi, și la lucrările Comitetului MONEYVAL din cadrul Consiliului Europei, atât cu experții săi evaluatori, cât și prin specialiști care și-au adus contribuția la proiectele de tipologii și la grupurile de lucru ale MONEYVAL și ale FATF (de exemplu, la Proiectul de Tipologii privind Utilizarea Jocurilor de Noroc pe Internet în scopul Spălării Banilor și Finanțării Actelor de Terorism, Proiectul de Tipologii privind Spălarea Banilor prin Intermediul Fondurilor de Pensii Private și al Sectorului Asigurărilor, Proiectul privind Proliferarea Finanțării, Proiectul de Tipologii privind Spălarea Banilor și Finanțarea Actelor de Terorism prin Intermediul Serviciilor de Transmitere de Bani și al Caselor de Schimb Valutar, Proiectul de Tipologii privind Circuitele Financiare Infracționale prin intermediul Internetului, etc.).

Câteva dintre aceste proiecte la care reprezentanții O.N.P.C.S.B. și-au adus contribuția, au reușit în anul 2009 (deși unele dintre ele încă sunt în derulare), să atragă atenția partenerilor străini:

a) Proiectul MONEYVAL *de tipologii referitoare la spălarea banilor prin intermediul mijloacelor de transfer rapid de bani și al caselor de schimb valutar*. Datorită noilor tendințe înregistrate în domeniul spălării banilor și a combaterii finanțării actelor de terorism, proiectul a fost considerat deosebit de important în activitatea de analiză financiară desfășurată de ONPCSB. Proiectul a fost demarat în anul 2009 și a fost finalizat în anul 2010, în cadrul căruia obiectivul principal a fost întocmirea unui raport care să surprindă noile evoluții în folosirea mijloacelor de transfer rapid de bani de către spălătorii de bani și identificarea metodelor de spălare a banilor și finanțarea a actelor de terorism. De asemenea, un obiectiv important al proiectului l-a reprezentat punerea la punct a sistemului de prevenire a fenomenului de spălare a banilor prin intermediul societăților de transfer rapid de bani prin identificarea tipologiilor în acest domeniu și întocmirea unui capitol de *best practices* în cadrul Raportului. Reprezentantul Oficiului în cadrul proiectului a deținut calitate de core member.

b) Proiectul MONEYVAL *de tipologii referitoare la spălarea banilor prin intermediul societăților de asigurări și fondurilor de pensii private*. Activitatea de asigurare și reasigurare a luat o amploare deosebită, fapt pentru care s-a dezvoltat din ce în ce mai mult piața produselor înalt tehnologizate, ceea

ce a condus la o creștere a industriei asigurărilor, în special a pieței asigurărilor *non life* (asigurări generale). În acest context, valoarea asigurărilor atașate este substanțială și O.N.P.C.S.B. a considerat că o nouă țintă a fenomenului de spălare a banilor este piața asigurărilor, piață care permite transferuri mari de capital, rapid, fără a putea fi urmărit întregul lanț. Un alt punct de interes l-a reprezentat, în elaborarea acestui proiect, evoluțiile înregistrate recent de sectorul românesc de pensii private, un sector nou spre care spălătorii de bani își pot direcționa atenția, îndepărtându-se de sectorul multinațional bancar. Luând în considerare tendințele sus-menționate O.N.P.C.S.B. a propus MONEYVAL realizarea unui proiect în aceste domenii, relativ noi pentru economiile din Sud – Estul Europei, iar proiectul a fost aprobat.

De asemenea, în derularea acestui proiect, s-a considerat necesară emiterea suplimentară unui ghid care să cuprindă indicatori de suspiciune și red flags în spălarea banilor și finanțarea terorismului, cu referire directă la cele două sectoare, document care ulterior a fost elaborat și adoptat în cadrul Celei de-a 32-a Reuniune Plenara MONEYVAL, care a avut loc în perioada 15-18 martie 2010. Menționăm că în cadrul acestui proiect. Oficiul, prin reprezentanții săi, deține calitatea de lider de proiect și core member.

c) *Proiectul MONEYVAL de Tipologii privind Utilizarea Jocurilor de Noroc pe Internet în scopul Spălării Banilor și Finanțării Actelor de Terorism*. Proiectul derulat sub coordonarea FIU-ului din Cipru, la care ONPCSB participă în calitate de core member, urmărește, în principal, elaborarea unei documentații cuprinzătoare care să identifice riscurile și vulnerabilitățile față de spălarea banilor și finanțarea terorismului în sectorul jocurilor de noroc pe internet, proiect menit să completeze studiile anterioare elaborate de FATF cu referire la abordarea pe bază de risc în domeniul jocurilor de noroc. Având în vedere complexitatea și nivelul de interes față de activitatea acestui grup de lucru, au fost solicitate în repetate rânduri de către reprezentanții altor foruri internaționale (Comisia Europeană, etc) și/sau instituții naționale (Ministerul Finanțelor Publice) anumite discuții/materiale legate de concluziile acestei activități. Conform cronogramei de lucru a acestui proiect, la fel ca și în cazul proiectului menționat anterior (la pct. b), în luna septembrie 2010, vor fi supuse adoptării Plenarei MONEYVAL rapoartele cuprinzând concluziile finale ale acestor două inițiative.

În contextul implicării reprezentanților ONPCSB la *Proiectul de tipologii referitoare la spălarea banilor prin intermediul societăților de asigurări și fondurilor de pensii private și la Proiectul de Tipologii privind Utilizarea Jocurilor de Noroc pe Internet în scopul Spălării Banilor și Finanțării Actelor de Terorism*, dorim să menționăm faptul că urmare organizării de către Comitetul MONEYVAL, în luna noiembrie 2009, la Limassol, a „*Celei de-a 8-a Reuniuni a Grupurilor de Lucru MONEYVAL privind Tipologiile*”, eveniment la care Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a fost reprezentat prin membrii săi desemnați, DI. John Ringguth, Secretarul Executiv al Comitetului MONEYVAL, a mulțumit personal reprezentanților FIU România pentru profesionalismul și contribuția substanțială adusă la acest eveniment.

d) De asemenea, pe această linie menționăm și reprezentarea FIU-ului din România la grupurile de lucru FATF (*Electronic Contact Group (E.C.G.) / Electronic Advisory Group (E.A.G.) și RBA - Risk based approach*), având ca obiectiv elaborarea unor ghiduri specifice privind implementarea procedurii pe bază de risc în sectoarele non-financiare. În acest sens, au fost elaborate ghiduri RBA pentru sectoarele de activitate ale profesiilor juridice liberale, agenților imobiliari, cazinourilor, dealerilor de metale prețioase etc, reprezentantul României fiind singurul membru din partea Comitetului Moneyval acceptat în decursul procesului de elaborare a Ghidului RBA pentru cazinouri, fapt menționat inclusiv în Plenara Comitetului (martie 2009).

Totodată, având în vedere progresele semnificative făcute de România în implementarea recomandărilor FATF și a reglementărilor în materie ale Uniunii Europene, precum și contribuția și implicarea activă a țării noastre în inițiativele și proiectele Comitetului Moneyval din cadrul Consiliului Europei în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, cu ocazia alegerilor desfășurate în cadrul Celei de-a 31-a Reuniuni Plenare MONEYVAL, care a avut loc în luna decembrie 2009, s-au concretizat prin cooptarea, **în premieră, a unui reprezentant al României,**

respectiv directorul direcției de specialitate din cadrul Oficiului, cu competențe în domeniul supravegherii și controlului entităților raportoare, ca membru al Biroului, funcție pentru care s-au întrunit cele mai multe voturi din partea delegațiilor prezente la această Plenară. Mai mult, în mod excepțional, reprezentatul Oficiului în Biroul Permanent al Comitetului a fost invitat să supună atenției delegațiilor statelor membre anumite propuneri privind optimizarea sistemului de lucru, fiind desemnat totodată să participe la elaborarea și implementarea anumitor documentații specifice cadrului de evaluare și/sau identificare a vulnerabilităților sistemelor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

Pe același palier al participării active a reprezentanților Oficiului la activitățile derulate de Consiliul Europei se numără și inițiativa acestui organism de a stabili un cadru uniform de reglementare și evaluare a implementării de către Statele Membre a **Convenției privind Spălarea, Descoperirea, Sechestrarea și Confiscarea Produselor Infrațiunii și Finanțarea Terorismului**, adoptată în data de 16 mai 2005, la Varșovia, și care a intrat în vigoare la data de 01 mai 2008. România se numără printre primele state care au semnat și ratificat această Convenție, prin adoptarea de către Parlamentul României a Legii nr. 420/22.11.2006, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 968/04 decembrie 2006. O prezentare amplă a activităților derulate în cadrul acestei inițiative este inclusă la Capitolul III – „Implementarea regimului sancțiunilor internaționale și combaterea finanțării terorismului”.

- Participarea O.N.P.C.S.B. în cadrul Proiectului Direcției Generale Justiție, Libertate, Securitate nr. JLS/2007/ISEC/591 - „Dezvoltarea FIU.NET 2007-2009”

În perioada 2007-2009, Oficiul a participat în Consiliul Partenerilor Proiectului Direcției Generale Justiție, Libertate, Securitate – Acțiunea „Dezvoltarea FIU.NET”, deținând calitatea de Partener (membru cu drepturi depline al Board-ului), așa cum se stipulează în Acordul de Subvenție pentru o acțiune cu beneficiari multipli, încheiat între Comisia Europeană și Ministerul Justiției din Olanda, în data de 16 decembrie 2008. Totodată, prin semnarea de către Președintele Oficiului a „Declarației de Parteneriat”, instituția noastră a consimțit să asigure partea ce îi revine în co-finanțarea Proiectului, începând cu anul 2008. Astfel, în baza Hotărârii Guvernului nr. 483/07.05.2008, în perioada 2008 – 2009, instituția a asigurat plata contribuției financiare anuale ce i-a revenit în calitate de Partener al proiectului, în valoare de 28.889 Euro, suma fiind asigurată de la bugetul de stat. În cadrul acestui proiect, FIU România a beneficiat de echipamente IT pentru securizarea rețelei de schimb de informații și instruirea personalului cu atribuții în realizarea schimbului de informații.

Printre principalele rezultate obținute în cadrul proiectului amintim: 20 de FIU-uri sunt conectate în prezent la FIU.NET, 3 FIU-uri sunt în proces de conectare, un FIU va lua decizia de a fi conectat după aprobarea bugetului, iar alte 3 FIU-uri au declinat conectarea din motive bugetare; a fost adoptat Protocolul pentru Utilizatori, document agreeat de către FIU-urile din Statele Membre UE, conectate la rețeaua FIU.NET, aplicabil pentru efectuarea schimbului de informații prin acest sistem, având la bază principiile statuate prin Decizia Consiliului nr.642/2000 privind acordurile de cooperare între Unitățile de Informații Financiare ale Statelor Membre în ceea ce privește schimbul de informații; au fost organizate patru seminarii colective pentru utilizatorii rețelei FIU.NET; au fost create site-urile publice și de intranet ale FIU.NET; au fost standardizate și modernizate sistemele hardware și software ale Platformei FIU.NET; a fost actualizat sistemul VPN al FIU.NET; s-a realizat integrarea rețelei FIU.NET cu sistemul securizat al Grupului Egmont (ESW); s-a elaborat și adoptat Raportul FIU.NET privind protecția datelor în cadrul schimbului de informații între FIU-uri.

Un alt subiect intens discutat pe parcursul anului 2009 a fost cel legat de viitorul Platformei FIU.NET, după finalizarea implementării în perioada 2009-2011 a noului Proiect FIU.NET. În acest context și deși rezultatele pozitive ale Proiectului FIU.NET 2007-2009 au fost evidente, pe fondul încetării, începând cu anul 2011, a co-finanțării asigurate de Comisia Europeană, în cursul lunii ianuarie 2009, Ministerul Justiției din Olanda a supus discuției membrilor acestei inițiative o serie de propuneri cu privire la viitorul FIU.NET, respectiv:

- ❖ Integrarea rețelei FIU.NET în structura organizatorică a EUROPOL,

- ❖ Propunerea ca FIU.NET să devină o entitate independentă și autonomă,
- ❖ Posibilitatea de plasare a FIU.NET la EUROPOL, pentru o perioadă prestabilită, menținându-și propria identitate, dar beneficiind de sprijin până la momentul în care s-a atins punctul în care poate deveni o entitate de sine-stătătoare,
- ❖ Transferul Biroului FIU.NET în cadrul unei asociații non-profit, beneficiind de sprijinul unor contracte de finanțare europeană, încheiate cu Comisia Europeană (asemănător EuroCustoms).

Cu privire la aceste propuneri reprezentanții ONPCSB prezenți la reuniunile Consiliului Partenerilor și la reuniunile special dedicate acestui subiect **au susținut analizarea cu celeritate a soluțiilor care să asigure un viitor independent Biroului FIU.NET, având aceeași poziție³¹ ca cea a FIU-urilor din Franța, Italia, Spania și Belgia – Unități de Informații Financiare de tip administrativ.**

Totodată, pe aceeași linie a activităților întreprinse în cadrul Proiectului DGJLS-FIU.NET 2007-2009, la ultima reuniune a Consiliului Partenerilor FIU.NET, care a avut loc în luna octombrie 2009, **Președintele Consiliului, a mulțumit tuturor Partenerilor pentru contribuția lor în derularea Proiectului**, precizând faptul că numărul Partenerilor din cadrul noului Proiect al DGJLS „*Acțiunea FIU.NET 2009-2011 – Mai multă ambiție! O mai mare utilizare!*”, va rămâne același, respectiv de 9, datorită aderării FIU-urilor din Belgia și Spania la Consiliul Partenerilor, și opțiunii alese de alte FIU-uri, inclusiv de cel din România, de a deține calitatea de utilizator în noul proiect comparativ cu rolul de Partener din proiectul actual. În ceea ce privește soluția aleasă de FIU România, aceasta este considerată ca fiind cea mai optimă în momentul actual, considerentele care au stat la bază fiind resursele financiare reduse și faptul că FIU-ul înțelege că prin realizarea acestei economii la buget se vor putea îndeplini alte obiective deosebit de importante în ceea ce privește investițiile necesare desfășurării activităților de analiză și prelucrare a informațiilor din cadrul Oficiului. **Președintele Consiliului a mulțumit FIU-ului din România pentru susținerea permanentă acordată Biroului FIU.NET și proiectului.**

De asemenea, **reprezentantul FIU Finlanda a adresat mulțumiri speciale față de modalitatea în care FIU România realizează schimbul de informații în cadrul FIU.NET, evidențiind faptul că răspunsurile Oficiului la solicitările FIU-urilor sunt clare și complete, ceea ce trebuie să constituie un exemplu pentru toate FIU-urile.**

Cu această ocazie, **Președintele Oficiului a mulțumit tuturor Partenerilor și Biroului FIU.NET pentru cooperarea deosebită din ultimii doi ani, asigurând, în continuare Biroul FIU.NET și Partenerii, de implicarea activă a Oficiului în activitățile derulate în noul proiect.** Totodată, în cadrul ultimei reuniuni, Șeful FIU-ului din România a înmănat Președintelui FIU.NET exemplarul original al Declarației de Utilizator prin care Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor confirmă participarea sa la Proiectul DGJLS-FIU.NET 2009-2011, în această nouă calitate.

- Asigurarea unei prezențe periodice a reprezentanților O.N.P.C.S.B. la activitățile Grupului Egmont a fost, de asemenea, unul dintre obiectivele pe plan internațional în anul 2009, având în vedere calitatea de membru a Oficiului la această organizație internațională, calitate obținută încă din luna mai 2000, precum și necesitatea asigurării unei continuități a FIU-ului la reuniunile grupurilor de lucru și la reuniunile plenare, rezultate în urma adoptării deciziei în cadrul plenarei Egmont de la Doha, în luna mai 2009, prin care membrii Grupului de Lucru Operațional (din care face parte și FIU-ul din România) în cazul în care nu vor participa la 2 întâlniri consecutive, își pierd dreptul lor de vot.

³¹ Poziția oficială a FIU România avizată de Ministerul Afacerilor Externe a fost: „*Decizia de participare a ONPCSB la o nouă structură și formă de organizare FIU.NET, ca parte a unei organizații internaționale deja existente, așa cum este Europol, necesită, pe plan intern, îndeplinirea procedurii oficiale de avizare/aprobare a unui Memorandum, de către autoritățile naționale competente, respectiv, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești și Primul-Ministru al României. Referitor la protecția datelor FIU-urilor și modelul de realizare, acest aspect trebuie luat în considerare la momentul elaborării eventualului protocol între FIU.NET și Europol, pentru stabilirea unor condiții stricte legate de independența Biroului FIU.NET din punctul de vedere al funcționalității și administrării rețelei securizate și al accesului unor terțe părți (altele decât FIU-urile) la acest sistem. Pentru aceste considerente, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitate de Unitate de Informații Financiare de tip administrativ, își exprimă rezervele cu privire la migrarea FIU.NET către Europol.*”

Menționăm faptul că, anterior, în anul 2008, Președintele Oficiului a semnat *Declarația de reitere a angajamentului Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitate de Unitate de Informații Financiare a României, de a activa, în continuare, ca membru al Grupului Egmont, conform noului statut prevăzut de Carta Grupului Egmont al Unităților de Informații Financiare.*

Având în vedere obligațiile financiare ce revin Oficiului, în calitate de membru al Grupului Egmont, în perioada 2008-2010, și în baza Hotărârii Guvernului nr. 908/20.08.2008, instituția a asigurat contribuția financiară anuală fixată la suma de 4.000 USD.

În anul de referință, Oficiul și-a adus contribuția în cadrul Grupului Egmont la finalizarea și/sau aprobarea următoarelor documente de poziție/studii ale organizației:

- ❖ Planul Strategic 2009-2012 al Grupului Egmont;
- ❖ Formula de Reprezentare și de Divizare Regională a Grupului Egmont;
- ❖ Studiul Biennial Census 2009;
- ❖ Procedurile Interne ale Grupului de Lucru Operațional;
- ❖ Raportul Grupului de Lucru Operațional privind Îmbunătățirea Schimbului de Informații.

1.4.4 Implicarea reprezentanților Oficiului, în calitate de experți evaluatori, la misiuni de evaluare ale altor Statelor Membre din cadrul Uniunii Europene și/sau Consiliului Europei, pe problematica prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului

✓ Prezentarea de către delegația României la MONEYVAL a Primului Raport de Progres al Estoniei

Conform scrisorii Comitetului MONEYVAL transmisă în data de 23 noiembrie 2009 și în baza Regulilor de Procedură ale Consiliului Europei, conform cărora „*la un an după adoptarea raportului în reuniune plenară, statul membru evaluat trebuie să elaboreze un raport de progres în baza chestionarului prestabilit de către Comitetul Moneyval*”, delegația română a fost propusă ca intervenient pentru prezentarea Primului Raport de Progres al Estoniei, analizând în acest sens conținutul documentului și stadiul implementării Celor 40+9 Recomandări ale Grupului de Acțiune Financiară Internațională, comparativ cu aspectele identificate și recomandările de îmbunătățire a sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului incluse în *Raportul Detaliat al Estoniei pe probleme de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului*, ce a fost adoptat anterior în cadrul celei de-a 28-a Reuniuni Plenare MONEYVAL, organizată în luna decembrie 2008.

În cadrul reuniunii plenare, Președintele Oficiului, în calitate de Șef al delegației române la MONEYVAL, a prezentat succint concluziile tehnice cu privire la principalele progrese înregistrate de Estonia din punct de vedere legislativ și instituțional de la data adoptării raportului de evaluare până în prezent, așa cum au fost ele exprimate în cuprinsul chestionarului aferent Primului Raport de Progres. De asemenea, experții români pe sectoarele financiar, aplicarea legii și juridic, reprezentând Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Ministerul Justiției, au adresat întrebări delegației Estoniei sub aspectul unor solicitări de a clarifica și de a expune anumite stări de fapt și/sau modificări legislative inserate în raport.

Urmare concluziilor prezentate de către Șeful delegației române, care a felicitat autoritățile competente din Estonia cu privire la pașii importanți întreprinși în vederea întăririi sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și a apreciat că aceste autorități „*vor trebui să adopte în continuare măsuri pentru implementarea deplină a Recomandărilor FATF, asigurând astfel sustenabilitate sistemului și în viitor*”, Primul Raport de Progres al Estoniei a fost adoptat în cadrul Celei de-a 31-a Reuniuni Plenare Moneyval, acesta fiind publicat pe site-ul oficial al Comitetului MONEYVAL (www.coe.int/moneyval/).

Totodată, dorim să subliniem faptul că **intervenția delegației României, cu ocazia discutării Raportului de Progres al Estoniei, a fost considerată atât de participanții la Reuniunea Plenară și de Secretariatul MONEYVAL, cât și de reprezentanți ai altor organisme internaționale prezente la această reuniune în calitate de observatori (de ex. Fondul Monetar Internațional), ca fiind bine documentată și susținută profesional de către membrii delegației noastre.**

✓ **Consiliul Uniunii Europene - Grupul de Lucru Multidisciplinar pentru Probleme de Criminalitate Organizată**

Urmare întâlnirii *Grupului de Lucru Multidisciplinar pentru Probleme de Criminalitate Organizată*, ce a avut loc la Bruxelles, din luna iunie 2008, în cadrul căreia s-a decis ca subiectul celei de-a cincea runde de evaluări mutuale, derulate în cadrul Acțiunii Comune 97/827/JHA, să fie „*Criminalitatea și Investițiile Financiare*”, Secretariatul General al Consiliului Uniunii Europene a adresat tuturor Șefilor de delegații ale Statelor Membre invitația de a nominaliza câte trei experți naționali, în vederea participării la misiunile desfășurate în cadrul runde de evaluare. În acest context și analizând oportunitatea implicării unui specialist din cadrul Unității de Informații Financiare a României la misiunile organizate în cadrul Celei de-a cincea runde de evaluare a Consiliului Uniunii Europene privind lupta împotriva criminalității organizate”, Președintele Oficiului a nominalizat un specialist al instituției **pentru a reprezenta instituția în calitate de expert evaluator**, care a participat la toate întâlnirile echipei de evaluare asupra Franței, atât în cadrul misiunii on-site (care a avut loc în cursul lunii octombrie 2009), cât și la reuniunile următoare pentru discutarea cu reprezentanții autorităților evaluate franceze a proiectului de raport. Totodată, ulterior finalizării documentului, Președinția spaniolă a UE a susținut Raportul de Evaluare al Franței în cadrul reuniunii MDG din luna aprilie 2010, specialistul Oficiului fiind prezent la acest eveniment.

1.4.5 Alte proiecte finanțate de către Uniunea Europeană la care Oficiul participă în calitate de Partener

✓ **Programul coordonat de Colegio de Registradores din Spania**

În luna iulie 2007, Unitatea de Informații Financiare din Spania -SEPBLAC a adresat Oficiului propunerea de a participa la un viitor seminar internațional, intitulat „Cooperarea, Sistemele de Înregistrare, Administrația și Puterea Judiciară în domeniul Prevenirii Spălării Banilor”, în cadrul *Programului privind Combaterea și Prevenirea Infraționalității al Direcției Generale Justiție, Libertate, Securitate din cadrul Comisiei Europene*, acest seminar fiind dedicat personalului din organismele de înregistrare a companiilor și imobilelor, judecătorilor și membrilor Unităților de Informații Financiare din Portugalia, România și Spania. În luna mai 2008, Asociația Registrelor Companiilor și Cadastrului din Spania a prezentat instituției noastre, o Fișă de Proiect în cadrul Programului Cadru al Comisiei Europene pentru Prevenirea și Lupta Împotriva Criminalității (2007-2013), prin care a fost solicitată finanțare din partea Comisiei Europene, solicitându-se o declarație de interes din partea FIU-ului din România, în vederea participării Oficiului la parteneriatul propus de autoritatea spaniolă, implicit la seminariile internaționale ce urmează a fi organizate în cadrul acestui program. În cursul lunii iulie 2008, Oficiul și-a manifestat disponibilitatea de a lua parte la Programul sus-menționat, anexând totodată Declarația de Parteneriat, semnată de către Președintele Oficiului.

În luna martie 2009, Asociația Registrelor Companiilor și Cadastrului din Spania a informat Oficiul cu privire la aprobarea de către Comisia Europeană a Acordului de Grant în cadrul Programului pentru Prevenirea și Lupta Împotriva Criminalității al Direcției Generale Justiție, Libertate și Securitate, precum și cu privire la perioada începerii implementării Grantului, respectiv luna aprilie 2009. Acest proiect este implementat de Colegio de Registradores de Espana (Asociația Registrelor Companiilor și Cadastrului din Spania), în colaborare cu Institutul Registrelor și al Notariatelor din Portugalia, în cadrul căruia sunt organizate patru seminarii de specialitate, în perioada 2009-2011, la Madrid și Lisabona.

Participanții la aceste activități sunt reprezentanți ai Registrelor de Cadastru și Comerț, judecători, procurori, reprezentanți ai autorităților fiscale și membri specializați ai Unităților de Informații Financiare (FIU-uri) din Portugalia, România și Spania.

Obiectivele proiectului constau în:

- ❖ Promovarea cooperării între Statele Membre participante, în domeniul prevenirii spălării banilor.
- ❖ Promovarea cooperării în domeniul judiciar, administrativ și cadastral, în vederea sancționării și prevenirii spălării banilor.
- ❖ Armonizarea potențialilor indicatori utilizați în diferite state ale Uniunii Europene.
- ❖ Dezvoltarea instrumentelor informatice pentru a detecta posibili infractori care săvârșesc infracțiunea de spălare a banilor.
- ❖ Stabilirea unor proceduri de comunicare cursive, care pot conduce la performanțe în cadrul sistemului judiciar.
- ❖ Coordonarea celor două tipuri de sisteme (judiciar și administrativ) cu activitatea Registrelor din Statele Membre.

Primele două seminarii din seria celor patru s-au desfășurat la Madrid, în luna octombrie 2009, și la Lisabona, în luna aprilie 2010, Oficiul fiind reprezentat la aceste evenimente prin reprezentanții săi desemnați. Cu ocazia celui de-al doilea seminar, Președintele Oficiului a susținut o prezentare generală privind modul de organizare și funcționare în România a Unității de Informații Financiare, cu accent pe aspecte legate de cooperarea internă și internațională în domeniu. Astfel, expunerile s-au axat pe relațiile de cooperare dezvoltate de instituția noastră cu autoritățile fiscale, în scopul stabilirii unui cadru inter-instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism, caracterizat prin operativitate și eficiență. De asemenea, membrii delegației Oficiului au răspuns întrebărilor adresate de participanții din cadrul celorlalte state, Spania și Portugalia, în conformitate cu dispozițiile Legii nr.656/2002, cu modificările și completările aduse prin *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 53/21 aprilie 2008 pentru transpunerea în totalitate acquis-ului comunitar în domeniu*, în vederea îndeplinirii obligațiilor României ca Stat Membru al U.E.

Întrebările au vizat probleme precum:

- ❖ relația de cooperare a FIU-ului cu banca centrală – Banca Națională a României;
- ❖ transpunerea Directivei 2006/70/EC Parlamentului European în ceea ce privește definiția „*persoanelor expuse politic*” și criteriile tehnice de aplicare a procedurilor simplificate de precauție privind clientela, precum și de exonerare pe motivul unei activități financiare desfășurate în mod ocazional sau la scară foarte limitată;
- ❖ modalități de cooperare cu autoritățile fiscale din România: Agenția Națională de Administrare Fiscală și Garda Financiară.

1.4.6 Întărirea capacității de analiză și sinteză a personalului Oficiului, atât prin realizarea schimbului de experiență, cât și prin prezentarea celor mai bune practici cu privire la funcționalitatea sistemelor naționale de combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism

O altă problemă abordată permanent de FIU în strategia sa instituțională pentru anul 2009 a fost asigurarea unui program continuu de instruire și formare a personalului de specialitate, în vederea cunoașterii ultimelor evoluții pe plan internațional în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării actelor de terorism. Printre programele de specializare organizate pe plan internațional la care experții Oficiului au fost prezenți, menționăm:

❖ **Seminarul organizat de Fondul Monetar Internațional** în cadrul programelor sale de asistență tehnică, având ca tematică prezentarea tipologiilor privind spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism (eveniment organizat în luna iunie 2009, la Siracusa);

❖ Reuniunea de clarificări cu privire la contractul cadru pentru **implementarea Facilității de Sprijinire a Experților** (organizată în luna martie 2009, la Bruxelles);

❖ **Conferința Oracle Open World** (desfășurată în luna octombrie 2009, la San Francisco);

❖ **Seminariile dedicate utilizatorilor FIU.NET** (organizate în luna ianuarie 2009, la Haga, și în luna noiembrie 2009, în Malta);

❖ **Seminarul privind combaterea terorismului** (organizat în luna decembrie 2009, la Varșovia).

Prin prisma acestui aspect, specialiștii instruiți din cadrul Oficiului au fost invitați să participe în calitate de lectori sau experți, atât la conferințe/workshop-uri/seminarii organizate la nivel internațional, precum și la activități derulate în cadrul unor proiecte în domeniu adresate unor state din regiune, precum:

- **Conferința privind Combaterea Corupției, organizată de Centrul European pentru Studii de Securitate George C. Marshall**, în luna ianuarie 2009, la Budapesta;

- **Conferința intitulată „Implicațiile juridice la nivel național ale rezoluțiilor Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite și ale sancțiunilor financiare împotriva terorismului”**, organizată de către Ministerul Afacerilor Externe, în colaborare cu Biroul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC) și Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa, la București, în luna aprilie 2009;

- **Cel de-al 6-lea seminar comun UE – Consiliul de Cooperare al Golfului privind combaterea finanțării actelor de terorism și aplicarea sancțiunilor internaționale**, organizat la Riad, în luna mai 2009;

- **Seminarul comun UE-SUA - Sancțiuni financiare de combatere a terorismului**, organizat de către Președinția în exercițiu a Uniunii Europene, la Praga, în luna mai 2009;

- **Cea de-a treia Conferință Regională privind Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Actelor de Terorism**, organizată la Varșovia, în luna iunie 2009, de Unitatea de Informații Financiare din Polonia, în parteneriat cu Departamentul de Trezorerie SUA și Ministerul Finanțelor din Polonia;

- **Seminarul organizat de Fondul Monetar Internațional** în cadrul programelor sale de asistență tehnică, având ca tematică tehnologia informației pentru Unitățile de Informații Financiare (eveniment organizat în perioada septembrie - octombrie 2009, la Viena);

- **Cea de-a 8-a Reuniune a Grupurilor de Lucru MONEYVAL privind Tipologiile**, organizată de Comitetul MONEYVAL, în luna noiembrie 2009, la Limassol.

Totodată, sub același aspect, dorim să menționăm faptul că având în vedere experiența dobândită pe parcursul celor 10 ani de activitate de FIU-ul din România, în anul 2009, **Oficiul a organizat, împreună cu Ministerul Afacerilor Externe, și sub egida Biroului Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate, în luna iunie 2009, o vizită de studiu la sediul instituției pentru delegația unor oficiali din Afganistan, specializați în domeniul justiției penale și combaterii terorismului.**

Capitolul II – Activitățile operative derulate de O.N.P.C.S.B. pe linia combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism

2.1 Colectarea rapoartelor prevăzute de lege și transmise Oficiului de către entitățile raportoare

Un element esențial în activitatea de identificare a rețelelor complexe de tranzacții suspecte și a ingineriilor financiare ale spălătorilor de bani, îl reprezintă procesul de colectare, stocare și păstrare a informațiilor în cadrul unui FIU - unitatea națională de colectare, analiză și difuzare a informațiilor privind operațiunile suspecte de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Eficientizarea acestui proces poate fi realizată doar prin existența unor echipamentele tehnologice de ultimă generație, care să permită primirea și înregistrarea automată a rapoartelor în bazele de date ale FIU-ului și folosirea limitativă a resursei umane.

În acest context, pe parcursul anului 2009, activitatea direcției de specialitate IT s-a axat pe acele acțiuni menite să asigure atât mentenanța și dezvoltarea sistemului informatic, cât și protejarea informațiilor deținute și prelucrate în cadrul Oficiului, având în vedere că tot aici funcționează și structura de securitate a instituției.

În acest sens, au fost desfășurate o serie de activități cu impact semnificativ la nivelul Oficiului, pe linia prevenirii și combaterii spălării banilor. Astfel, în cursul anului 2009 au fost finalizate achizițiile în cadrul Proiectelor PHARE, respectiv Sistemul de Raportare on-line, Sistemul de Management al Cazurilor și Sistemul Document Management și au fost parcurse etape importante în operaționalizarea acestora, cu participarea activă a direcțiilor de specialitate, după cum vom detalia în continuare:

1. Realizarea unui sistem electronic securizat de transfer al datelor are ca principal obiectiv automatizarea completă a activității de colectare a rapoartelor pe care agenții economici trebuie să le transmită Oficiului, în conformitate cu Legea nr. 656/2002 cu modificările și completările ulterioare, respectiv a Rapoartelor privind operațiuni cu sume în numerar, în lei sau în valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 15.000 Euro, a Rapoartelor privind transferurile externe în și din conturi pentru sume a căror limită minimă este echivalentul în lei a 15.000 Euro și a Rapoartelor privind Tranzacțiile Suspecte, în scopul reducerii timpului de colectare a informațiilor cuprinse în aceste categorii de documente.

Astfel, se creează un sistem de validare și preluare (încărcare) automată a datelor în baza de date a Oficiului, spre a se asigura o securitate și o calitate superioară a informațiilor stocate.

Prin intermediul acestui proiect, au fost furnizate servicii și echipamente de conectare, soluție de criptare, semnătură electronică, software și instruire de personal, în vederea creării și punerii în funcțiune a sistemului de raportare on-line pentru entitățile publice raportoare conform Legii 656/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Aplicația permite includerea pentru fiecare entitate raportoare a informațiilor privitoare la identificarea acestuia (denumire companie, data înregistrării în sistem, informații referitoare la ofițerul de conformitate care asigură aplicarea Legii nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul entității raportoare, istoricul ofițerilor de conformitate din cadrul entității, posibilitatea atașării de documente emise de către entitatea raportoare și pe care Oficiul le solicită în contul entității semnate electronic, posibilitatea stabilirii unui schimb de informații de tip e-mail securizat cu entitățile raportoare, prin care Oficiul sa poată solicita copii de documente sau extrase bancare).

Progresele înregistrate până la sfârșitul anului, în procesul de implementare a aplicațiilor, precum și feed-back-ul rezultat în urma procesului de instruire cu entitățile raportoare derulat până în prezent, indică faptul că termenele propuse au fost respectate, programul de instruire a entităților raportoare este în curs de desfășurare, iar rezultatele așteptate nu vor întârzia să apară.

2. Sistemul de management al cazurilor și instruire - În cadrul acestui proiect, au fost furnizate echipamente hardware, servicii și echipamente de conectare, soluție de criptare, semnătură

electronică, software și a fost instruit personalul Oficiului, în vederea creării și punerii în funcțiune a sistemului de management al cazurilor, a cărui finalitate o reprezintă transmiterea în format electronic către *Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție*: Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și *Direcția Națională Anticorupție, Serviciul Român de Informații*, precum și alte instituții ale statului, conform Legii nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, cazurile analizate în cadrul Oficiului, în funcție de competențele fiecărei instituții beneficiare în parte.

Prin acest proiect s-a urmărit și înlocuirea unor aplicații informatice specifice, existente în cadrul Oficiului, create la începutul anilor 2000, prin folosirea unor noi soluții informatice, care să permită auditarea permanentă a sistemului, în vederea prevenirii scurgerii de informații. Astfel se limitează semnificativ riscul ca informațiile confidențiale din activitatea Oficiului să fie diseminate către persoane neautorizate.

Programul Case Management creat pentru Oficiu va folosi un număr unic de identificare a cazului, astfel încât cazurile pot fi conexe sau disjuncte de către analiștii financiari, pe baza activităților de monitorizare. În acest scop, sistemele de gestiune a cazurilor ale tuturor instituțiilor vor rămâne compatibile, folosind un cadru comun și protocoale standard de aplicare pentru interconectare sau toate aplicațiile folosite vor dezvolta o IPA (interfață de programare a aplicației), care va fi specificată printr-o fază de specificare a condițiilor necesare, având în vedere toate aplicațiile și strategiile IT actuale ale *Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcției Naționale Anticorupție, Serviciului Român de Informații și Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor*.

În anul 2009, s-a efectuat trecerea în revistă a sistemului de analiză și prelucrare a datelor în cadrul Oficiului, prin participarea nemijlocită a personalului direcțiilor de specialitate, în vederea personalizării aplicației, conform cerințelor exprese ale acestora, s-a realizat, instalat și pus în funcțiune aplicația, desfășurându-se activitățile necesare pentru punerea în deplin acord cu cerințele și rigorile solicitate de analiștii financiari.

3. Achiziționare de componente hardware și software în vederea acreditării sistemului informatic și de comunicații, în conformitate cu Legea 182/2002 pentru protecția informațiilor clasificate - Prin intermediul acestui proiect, Oficiul a urmărit modernizarea sistemului informatic actual, aducând rigurozitate în optimizarea fluxului de documente interne al instituției, prin integrarea unor noi componente hardware și software, precum și prin implementarea unor politici de securitate, corespunzătoare prevederilor Legii nr. 182/2002 pentru protecția informațiilor clasificate și ale Hotărârii Guvernului nr. 781/2002 privind protecția informațiilor secrete de serviciu.

4. Sistemul de management al documentelor și arhivare electronică modelează procesele și automatizează fluxurile de documente, optimizând activitățile de registratură și oferă un suport eficient desfășurării activităților operative și decizionale. Eliminarea informațiilor și activităților redundante și implementarea politicii de securitate rezultată prin definirea tuturor fluxurilor de documente, în conformitate cu metodologia aprobată, asigură protecția informațiilor, corespunzător prevederilor legale menționate, permițând acreditarea sistemului IT al Oficiului.

Prin proiectele prezentate, pentru care Oficiul a obținut finanțare din partea Uniunii Europene, prin Programul PHARE, s-a urmărit implementarea recomandărilor incluse în Raportul de fezabilitate IT pentru necesarul de investiții ale sistemului român de informații financiare pentru combaterea spălării banilor, întocmit în anul 2005, de către experți europeni în colaborare cu specialiști din cadrul Serviciului Tehnologia Informației, raport elaborat în cadrul Proiectului RO02-IB/JH-08-Componenta de Asistență Tehnică.

În contextul unei politici a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor condusă pe două direcții de acțiune, respectiv de optimizare și securizare a sistemului IT intern, precum și de creare a unei infrastructuri tehnice extinse la nivelul național care să permită raportarea în sistem on-line de către entitățile raportoare financiare și non-financiare, rezultatele înregistrate în anul 2009 pe linia volumului de informații colectate, procesate și analizate conform metodologiei de lucru interne a O.N.P.C.S.B. sunt reflectate în următoarele date statistice:

1. Situația Rapoartelor privind operațiuni cu sume în numerar, în lei sau în valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 15.000 Euro:

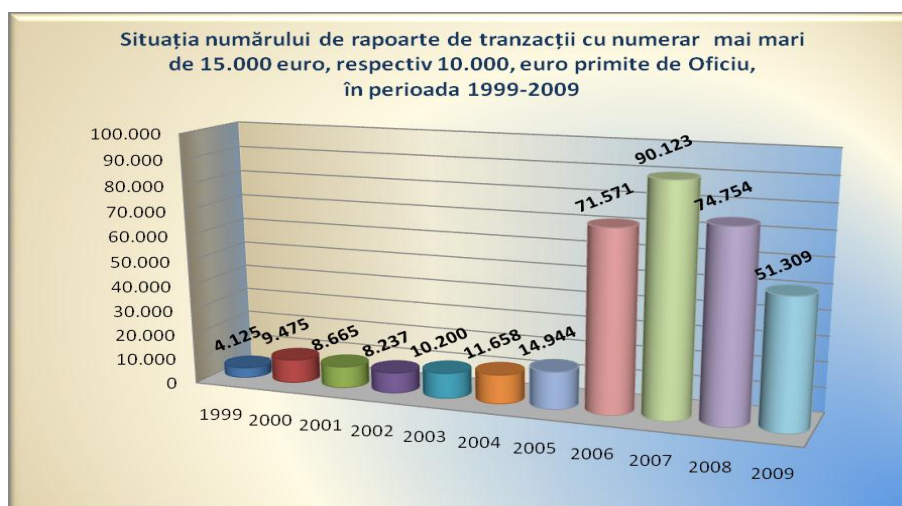
- Numărul de rapoarte primite în total: 51.309 din care de la:

a) notari: 38.518 rapoarte

b) instituții de credit (*inclusiv sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine*): 7.947 rapoarte;

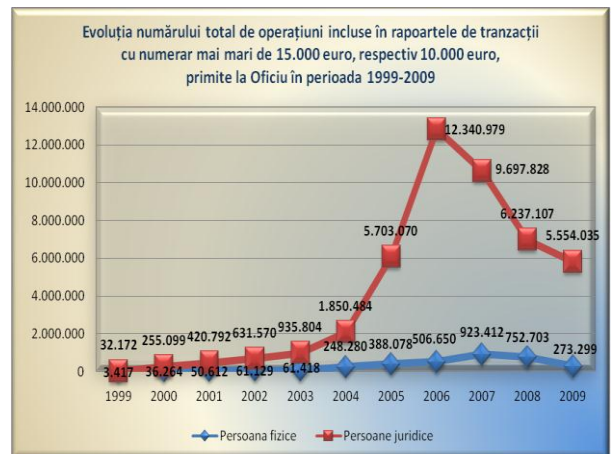
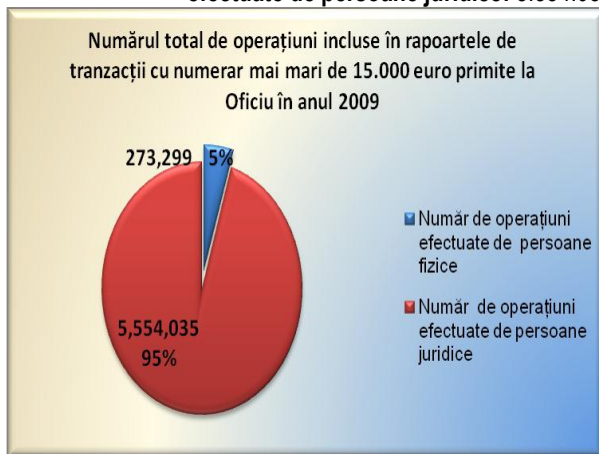
c) alte instituții: 4.844 rapoarte, din care de la:

- organizații cooperatiste de credit: 55
- instituții financiare ne-bancare: 136
- oficii poștale: 40
- entități specializate care prestează servicii de transfer de fonduri: 33
- entități care desfășoară activități de schimb valutar: 490
- asigurători / re-asigurători: 1
- broker de asigurare/reasigurare: 1
- societăți de servicii de investiții financiare: 35
- societate de administrare a investițiilor: 2
- societate de investiții: 6
- operator de sistem/de piață: 4
- cazinouri: 1143
- auditor: 5
- persoană care acordă consultanță fiscală sau contabilă: 14
- avocați: 16
- alt furnizor de servicii privind societăți comerciale sau alte entități: 280
- agenți economici care desfășoară activități de turism: 31
- societate de consultanță: 31
- agent(ii) imobiliar(e): 198
- asociații sau fundații: 6
- persoane fizice ce comercializează bunuri / servicii: 6
- persoane juridice ce comercializează bunuri / servicii: 1488
- agenți economici în domeniul vânz/cumpărării de obiecte de artă, metale și pietre prețioase: 1
- dealeri auto: 758
- agenți economici în domeniul jocurilor de noroc - pariuri sportive: 64

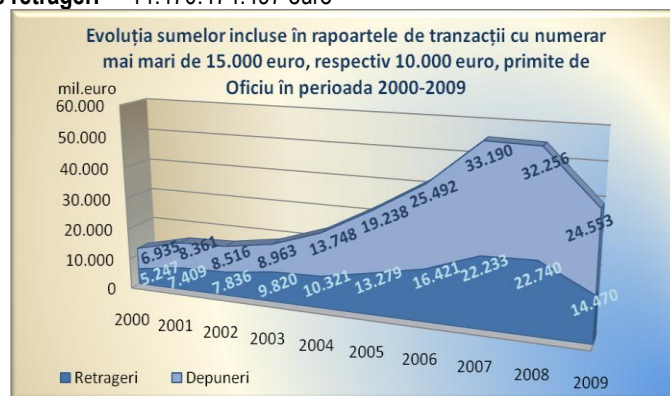
- numărul total de operațiuni: 5.827.334 (operațiuni care nu le includ pe cele raportate de notari), din care:

- efectuate de persoane fizice: 273.299
- efectuate de persoane juridice: 5.554.035

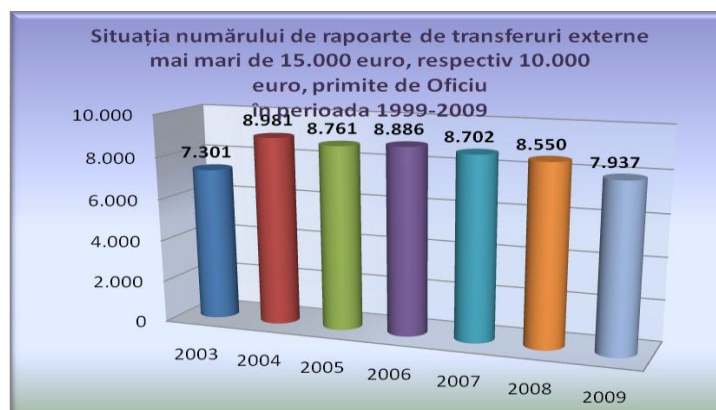
- total sume incluse: 39.023.823.919 euro (sume care nu le includ pe cele raportate de notari), din care:

- sume depuneri – 24.553.349.422 euro
- sume retrageri – 14.470.474.497 euro

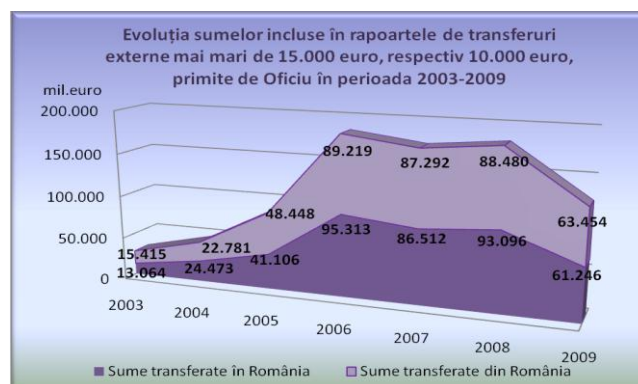
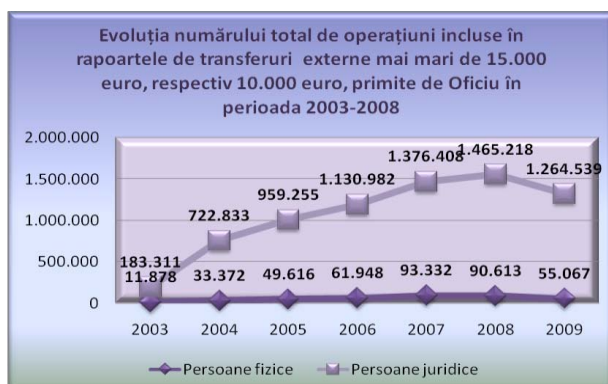

2. Situația Rapoartelor privind transferurile externe în și din conturi pentru sume a căror limită minimă este echivalentul în lei a 15.000 Euro:

- numărul de rapoarte: 7.937, din care de la:
  - o instituții de credit: 7.936
  - o persoane juridice care comercializează bunuri și servicii: 1

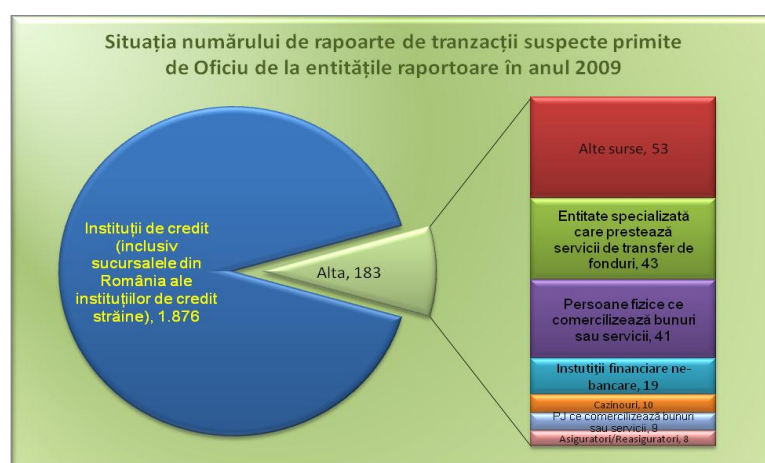

- numărul total de operațiuni: 1.319.606, din care:
  - efectuate de persoane fizice: 55.067
  - efectuate de persoane juridice: 1.264.539
- total sume incluse: 124.699.824.132 euro, din care:
  - sume intrate în România – 61.245.940.669 euro
  - sume ieșite din România – 63.453.883.463 euro

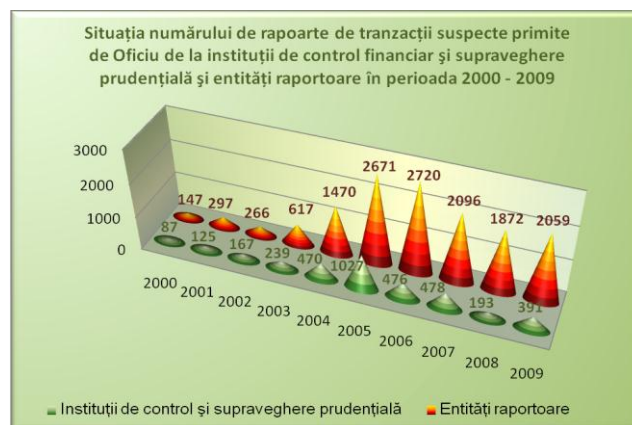
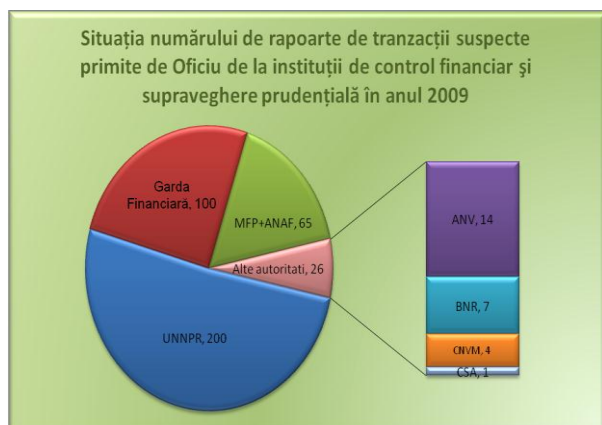
3. Situația Rapoartelor de Tranzacții Suspecte:

- numărul de rapoarte primite în total de Oficiu: 2.771, din care:
  - rapoarte de la entități raportoare: 2059.
    - instituții de credit (inclusiv sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine): 1876
    - instituții financiare ne-bancare: 19
    - entități specializate care prestează servicii de transfer de fonduri: 43
    - asigurători / re-asigurători: 8
    - societăți de servicii de investiții financiare: 4
    - cazinouri: 10
    - societăți de consultanță: 1
    - agenții imobiliare: 1
    - persoane fizice ce comercializează bunuri / servicii: 41
    - persoane juridice ce comercializează bunuri / servicii: 9
    - agent economic în domeniul jocurilor de noroc – pariuri sportive: 1
    - alte surse: 46

- sesizări de la instituții de control financiar și supraveghere prudențială – 391 rapoarte:
  - Garda Financiară: 100
  - Ministerul Finanțelor Publice: 62
  - Agenția Națională de Administrare Fiscală: 3
  - Banca Națională a României: 7
  - Comisia Națională a Valorilor Mobiliare: 4

- Comisia de Supraveghere a Asigurărilor: 1
- Uniunea Națională a Notarilor Publici din România: 200
- Autoritatea Națională a Vămilelor: 14

c) sesizări de la organele de urmărire penală: 263 rapoarte

- Ministerul Public: 172
- Ministerul Administrației și Internelor: 91

d) surse speciale: 20

e) alte instituții: 11

- Parlamentul României: 2
- Guvernul României: 5
- Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale: 1
- Ministerul Transporturilor și Infrastructurii: 1
- Europol: 1
- Alte instituții: 1

h) note din analize proprii: 27

Sub aspectul volumului de rapoarte transmise de către entitățile raportoare prevăzute de art. 8 din Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și numărul sesizărilor cuprinzând suspiciuni de spălare a banilor transmise de către autoritățile competente implicate în lupta împotriva spălării banilor și finanțării actelor de terorism (autorități de aplicarea legii, autorități de supraveghere prudencială și control financiar), precum și de către alte instituții publice, informații colectate și stocate în bazele de date interne ale Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, în anul 2009, FIU-ul din România a primit:

- Un număr total de 51.309 rapoarte privind operațiuni cu sume în numerar, în lei sau în valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 15.000 euro (cuprinzând 5.827.334 operațiuni), din care 7.947 rapoarte au fost transmise de către instituțiile de credit, iar un număr de **38.518 rapoarte au fost comunicate de notari, acestea din urmă reprezentând acte încheiate și autentificate de către notari pe teritoriul României, peste limita de 15.000 Euro în echivalent, pentru care s-au efectuat plăți în numerar. Elementele acestor rapoarte, precum numărul de operațiuni și sumele implicate nu sunt însumate la situația statistică.**

Menționăm că suma raportată de către entități în anul 2009 a totalizat 39.023.823.919 euro, în echivalent, o sumă care, deși cuprinde doar acele rapoarte peste pragul de 15.000 euro transmise Oficiului și le exclude pe cele raportate de notari, indică faptul că țara noastră deține încă o economie bazată, cu preponderență, pe utilizarea numerarului.

- Un număr total de 7.937 rapoarte pentru transferurile externe în și din conturi, pentru sume a căror limită minimă este echivalentul în lei a 15.000 euro (cuprinzând un număr de 1.319.606 operațiuni), din care 7.936 rapoarte (99,98%) au fost transmise de către instituțiile de credit. Este de menționat faptul că, începând data intrării în vigoare a O.U.G. nr. 53/2008 care a modificat definiția

transferurilor externe în și din conturi („**transferuri transfrontaliere, astfel cum sunt acestea definite potrivit reglementărilor naționale în materie, precum și operațiunile de plăți și încasări efectuate între rezidenți și nerezidenți pe teritoriul României.**”), care a urmărit corelarea legislației CSB/CFT cu Normele Băncii Naționale a României nr. 26/2006 **privind raportarea statistică a datelor pentru elaborarea balanței de plăți** externe, rapoartele pentru transferurile externe în și din conturi pentru sume a căror limită minimă este echivalentul în lei a 15.000 euro cuprind atât operațiunile în/din România din/către străinătate, precum și toate operațiunile între rezidenți și nerezidenți pe teritoriul țării noastre, peste acest prag.

- În anul 2009, FIU-ul din România a primit un număr total de **2.771 de rapoarte de tranzacții suspecte și sesizări** din care 2.059 rapoarte din partea entităților raportoare, 391 sesizări de la autoritățile de control financiar și supraveghere prudentțială, 283 de la autoritățile de aplicare a legii și 11 de la alte instituții publice care au constatat existența unor operațiuni suspecte de spălarea banilor și/sau de finanțare a actelor de terorism, pe parcursul desfășurării atribuțiilor de serviciu.

De asemenea, în 27 de cazuri au fost întocmite note proprii, urmare informațiilor deținute de către Oficiu din alte surse, cu privire la operațiuni suspecte de spălarea banilor și/sau de finanțare a actelor de terorism.

Comparativ cu anul 2008, numărul rapoartelor de tranzacții suspecte a crescut cu **aproximativ 10%**, însă pe palierul entităților raportoare se înregistrează rezultate pozitive prin prisma ascendentă a raportărilor transmise Oficiului de către instituțiile financiare ne-bancare și a agenților de transferuri de fonduri, categorii asupra cărora FIU-ul a pus accentul sub aspectul specializării și instruirii, precum și al controlului și supravegherii în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării actelor de terorism.

2.2 Analiza și prelucrarea informațiilor în cadrul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

Combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului reprezintă al doilea segment esențial în activitatea specifică Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

O Unitate de Informații Financiare de tip administrativ, așa cum este O.N.P.C.S.B., a fost creată ca o autoritate centrală filtru între sectorul privat, subiect al obligațiilor de raportare, și autoritățile investigative și de urmărire penală, al cărei obiect principal de activitate este reprezentat de analiza și procesarea datelor transmise de furnizorii de informații care conduc la identificarea acelor informații conținând indicii temeinice de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

În acest sens, FIU-ul este un organism tehnic, specializat în analize financiare, care furnizează, prin expertiza sa, o valoare adăugată acestora, scopul final al acestui proces fiind sesizarea organelor de aplicare a legii, în legătură cu fapte care ajută în identificarea infractorilor, desființarea grupărilor criminale implicate în spălarea banilor, și recuperarea produselor infracțiunii.

În conformitate cu dispozițiile art.19 alin (5) și (11) din Legea nr.656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare : „*Plenul Oficiului este structura deliberativă și de decizie, fiind format din câte un reprezentant al Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Justiției, Ministerului de Interne, Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, Băncii Naționale a României, Curții de Conturi și Asociației Române a Băncilor, numit în funcție pe o perioadă de 5 ani, prin hotărâre a Guvernului.*

În perioada ocupării funcției membrii plenului Oficiului vor fi detașați, respectiv raportul de muncă al acestora va fi suspendat, urmând ca la încetarea mandatului să revină la funcția deținută anterior.”

Prin aprobarea OUG nr.53/2008, s-au adus modificări de substanță în ceea ce privește activitatea Plenului Oficiului, organism colectiv la nivelul instituției, respectiv conform dispozițiilor art. 19, alin.5¹ din Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare "Activitatea deliberativă și de decizie prevăzută la alin. (5) se referă la lucrările de specialitate analizate de plenul Oficiului. Asupra chestiunilor de natură economico-administrativă plenul Oficiului se pronunță doar la solicitarea președintelui."

Potrivit prevederilor art. 3 alin.(2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.599/2008 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, „(2) Plenul Oficiului (...) este format din câte un reprezentant al Ministerului Economiei și Finanțelor, Ministerului Justiției, Ministerului Internelor și Reformei Administrative, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Băncii Naționale a României, Curții de Conturi și Asociației Române a Băncilor (...).”

Compoziția Plenului Oficiului asigură o analiză obiectivă și multidisciplinară a lucrărilor privind tranzacțiile suspecte, deciziile fiind luate prin vot majoritar, iar printre principalele atribuții stabilite pentru Plenul Oficiului, conform art.9, alin.1 din Regulamentul de Organizare și Funcționare a Oficiului aprobat prin H.G. nr.1599/2008, relevante pentru activitatea de analiză și prelucrare a informațiilor, sunt următoarele:

“Art. 9 - (1) Plenul Oficiului are următoarele atribuții principale: decide cu privire la:

a) notele prezentate de direcția de specialitate cu privire la suspendarea efectuării tranzacțiilor și cererea de prelungire a suspendării, adresată Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în condițiile legii;

b) notele prezentate de direcția de specialitate cu privire la sesizarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în cazurile în care există indicii temeinice referitoare la spălarea banilor sau la finanțarea actelor de terorism, în condițiile legii, și la sesizarea Serviciului Român de Informații cu privire la operațiunile suspecte de finanțare a actelor de terorism;

c) notele prezentate de direcția de specialitate cu privire la sesizarea organelor competente, atunci când se constată existența unor indicii temeinice de săvârșire a altor infracțiuni decât cele de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism;

d) notele prezentate de direcția de specialitate cu privire la păstrarea în evidență a informațiilor primite de Oficiu în condițiile legii;

e) notele întocmite de direcția de specialitate, ca urmare a solicitării primite de la autoritățile competente, în condițiile art. 6 alin. (4) din lege;

f) notele întocmite de direcția de specialitate, ca urmare a solicitării primite de la autoritățile competente, în condițiile art. 6 alin. (5) din lege;...”

2.2.1. Analiza financiară tactică

Analiza financiară tactică este direcționată spre atingerea obiectivelor pe termen scurt, de urmărire și investigare punctuală a diferitelor cazuri concrete bazate pe rapoartele de tranzacții suspecte înaintate de entitățile raportoare sau alte sesizări primite de Oficiu conform legii și informarea instituțiilor de aplicare a legii. Analiza tactică este constituită din informația primită de la raportori și expertizată de profesioniști în domeniu și are în vedere rezultatul imediat.

Analiza financiară separă tranzacțiile licite, caz în care suspiciunea inițială nu se confirmă, de cele în legătură cu care sunt identificate indicii de spălare a banilor. Beneficiarii acestor analize sunt instituțiile de aplicare a legii și principalul scop al analizei este succesul urmăririi penale și stoparea infractorilor și a grupurilor infracționale.

Pentru o mai bună înțelegere și o ilustrare mai concisă a circuitelor folosite la spălarea banilor, în cursul analizei, segmente disparate de informații financiare venite din diverse surse, pot fi asamblate folosind mai multe tipuri de diagrame operative:

Schemele relaționale, arată legăturile între persoane și iau în considerare factorul timp.

Schemele de fluxuri sunt folosite pentru a arăta fluxul financiar prin conturi.

Acesta este un exemplu simplu de mod în care analistul folosește schema fluxurilor financiare pentru a vizualiza intrările și ieșirile în și din cont.

Referitor la activitatea desfășurată în cadrul direcției de analiză financiară în anul 2009, sunt relevanți următorii indicatori :

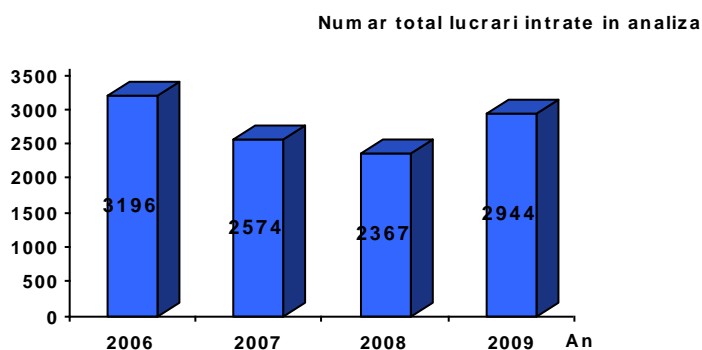
2.2.1.1. Volumul total de lucrări aflate în analiză

În cursul anului 2009, structura lucrărilor de bază aflate în analiză se prezintă astfel:

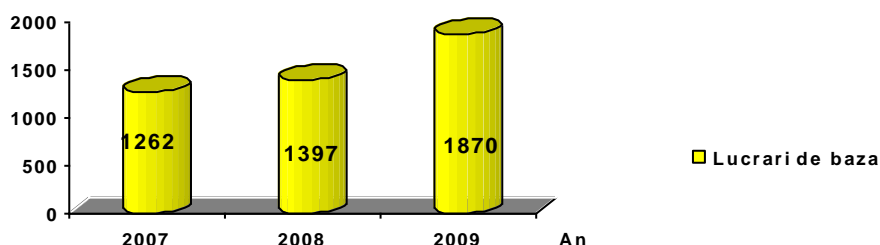
- a) existent la începutul anului – 1.590 lucrări de bază;
- b) intrări în cursul anului – 1.870 lucrări de bază.

Totodată, în cursul anului 2009 au mai fost primite încă 1.074 de rapoarte de tranzacții suspecte/sesizări care au fost conexe la lucrările de bază menționate mai sus, numărul total de rapoarte/sesizări primite în cursul anului 2009 fiind de 2.944.

Din analiza, în timp, a evoluției numărului total de lucrări intrate în analiză (de bază și conexe), se constată că acesta a crescut în anul 2009 față de 2008 cu 24,4%. Totodată, a crescut calitatea rapoartelor de tranzacții suspecte primite, iar unul dintre factorii care au condus la această creștere a fost participarea analiștilor financiari din cadrul direcției la întâlnirile de lucru organizate cu entitățile raportoare. A crescut de asemenea și numărul entităților care au transmis rapoarte de tranzacții suspecte conform legii.

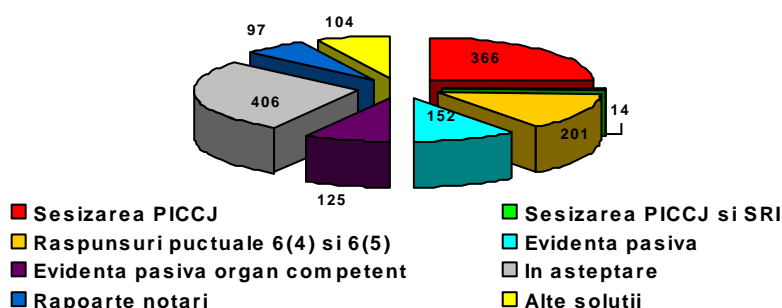
În ceea ce privește numărul de lucrări de bază intrate în analiză, acesta a crescut în anul 2009 față de anul 2008 cu 33,9%.

2.2.1.2. Numărul și structura lucrărilor analizate de Plenul Oficiului

În cursul anului 2009 au fost analizate 1.465 lucrări de bază, structura acestora după modul de finalizare fiind :

- a) număr de lucrări finalizate cu sesizarea PICCJ – 366;
- b) număr de lucrări finalizate cu sesizarea PICCJ și SRI – 14;
- c) număr de lucrări finalizate ca răspuns la solicitări de informații în baza art. 6(4) și 6(5) din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare – 201;
- d) număr de lucrări trecute în evidență pasivă – 152;
- e) număr de lucrări trecute în evidență pasivă, cu sesizarea organului competent, conform art.6 (8) din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare – 125;
- f) număr de lucrări conexe la lucrări finalizate – 70;
- g) număr de lucrări finalizate cu răspunsuri către diverse instituții sau predate altor direcții – 34;
- h) număr de lucrări trecute în așteptare – 406;
- i) număr rapoarte notari - 97.

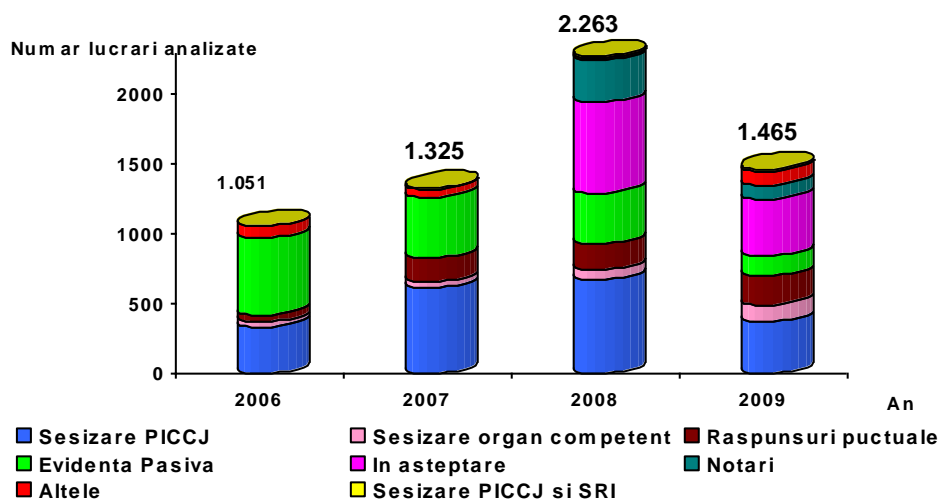

Furnizarea de informații și sesizări către unitățile de parchet a prezentat, la nivelul anului 2009 față de anul 2008, prezintă următoarele caracteristici:

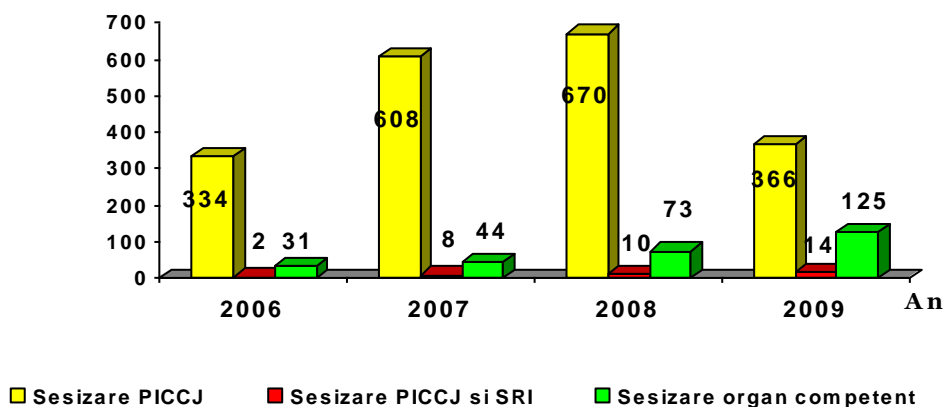
- creșterea complexității sesizărilor transmise de Oficiu către P.I.C.C.J. în baza art. 6 (1) din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, datorită realizării de conexiuni multiple între lucrări care au generat cazuri cu rețele sofisticate de spălare a banilor;
- creșterea exponențială a volumului și complexității solicitărilor de date și informații adresate Oficiului de către unitățile de parchet în baza art. 6 (5) (solicitări de informații formulate pentru un număr mare de persoane, ajungând chiar până la 200 persoane/lucrare);
- proiectarea și implementarea unui nou sistem informatic de management al cazurilor în cadrul Oficiului, fapt ce a condus la îngreunarea temporară a activității D.A.P.I., mai ales în ultimul trimestru al anului 2009; dedicarea unor persoane din cadrul direcției la proiectarea și îmbunătățirea noului sistem, ceea ce a condus la alocarea de către aceștia a unei părți semnificative din timpul de lucru în acest sens;
- constrângerile bugetare care au avut ca rezultat imposibilitatea efectuării de angajări pentru posturile vacante, ceea ce se referă inclusiv la suspendarea temporară a contractului de muncă pentru un număr semnificativ de persoane (~ 35% din personalul D.A.P.I.);
- creșterea numărului de sesizări în care au fost identificate indicii de săvârșire a altor infracțiuni decât infracțiunile de spălare a banilor și finanțare a actelor de terorism;
- implementarea abordării pe bază de risc a analizelor financiare efectuate în cadrul Oficiului, conform recomandărilor experților MONEYVAL incluse în Raportul de Evaluare a României din cadrul Celei de-a treia runde de evaluare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și

finanțării terorismului, fapt ce a condus la decantarea încă din fază inițială a rapoartelor de tranzacții suspecte cu mai puțină relevanță în materie de spălare a banilor.

Analizând situația lucrărilor finalizate în cadrul direcției de specialitate, cu competențe în analiza și prelucrarea informațiilor, se constată faptul că numărul sesizărilor transmise organelor competente, ca urmare a deliberării și deciziei Plenului Oficiului, pe fiecare categorie, a crescut până la nivelul anului 2008, iar în anul 2009 s-a menținut creșterea doar pentru sesizările transmise la P.I.C.C.J. și S.R.I. și pentru cele transmise organului competent potrivit art. 6(8) din Legea 656/2002, cu modificările și completările ulterioare. În ceea ce privește numărul de sesizări transmise la P.I.C.C.J., acesta a scăzut în anul 2009 față de anul 2008 cu 45%.

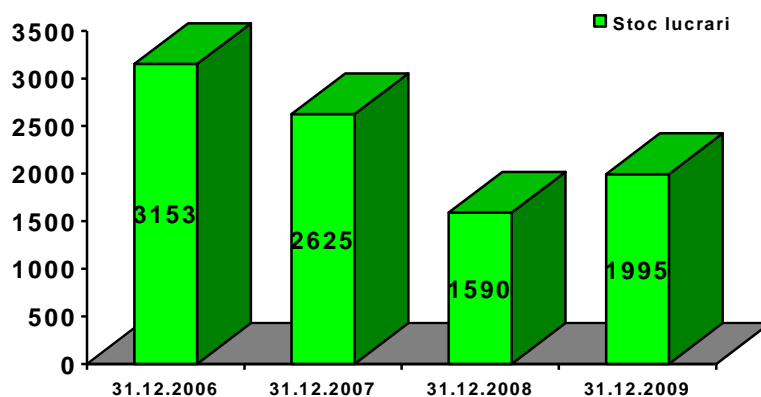

2.2.1.3. Stocul de lucrări aflate în analiză la finele anului 2009

La data de 31.12.2009, stocul de lucrări nesoluționate este de 1.995 lucrări de bază.

Analizând evoluția în timp a acestui indicator, se constată o creștere a stocului de lucrări aflat în lucru la 31.12.2009, datorată în principal următoarelor motive:

- creșterea numărului de lucrări intrate în analiză;
- modificarea aplicației informatice, fapt ce a condus la îngreunarea activității analiștilor financiari în ultimele patru luni ale anului;
- diminuarea personalului activ al direcției de analiză (cu 35%).

2.2.2. Analiza financiară strategică

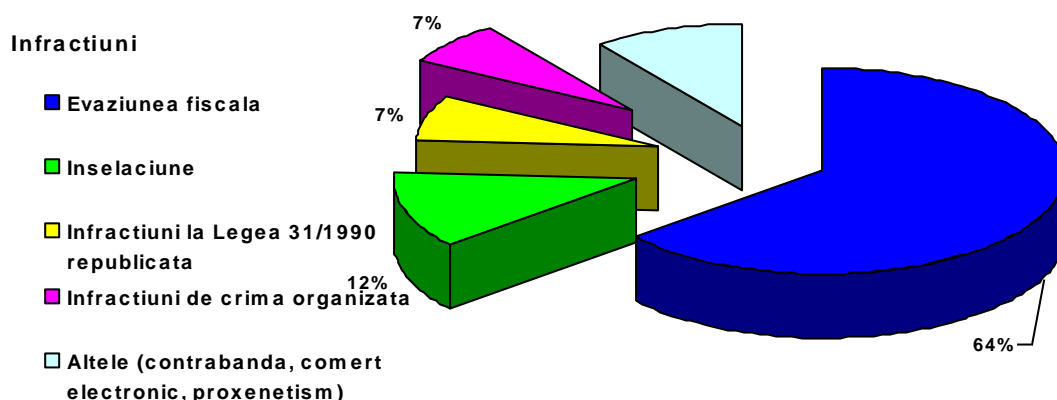
Analiza financiară strategică are în vedere imaginea de ansamblu a fenomenului de spălare a banilor și finanțare a terorismului, problemele semnificative pe termen lung ridicate de acest flagel, mai mult decât cazurile individuale. Analiza financiară strategică este orientată către chestiuni de principiu, politică și legislație și mai puțin către operațiuni concrete ce fac obiectul lucrărilor de specialitate.

Analiza strategică ia în considerație ceea ce s-a întâmplat în trecut și ceea ce se întâmplă în prezent pentru a putea prevedea problemele ce ar putea apărea în viitor, făcând recomandări referitoare la modul de identificare și prevenire a acestora. Analiza strategică realizează o proiecție de ansamblu pe termen lung asupra a ceea ce este, a fost și se preconizează a fi în viitor.

De asemenea, aceasta oferă o abordare planificată, pro-activă, asupra modului în care ar trebui dezvoltate resursele, despre cum pot fi îmbunătățite echipamentele și aplicațiile informatice și despre cum ar trebui să se deruleze programele de pregătire profesională în domeniu.

Pentru a înțelege fenomenul infracțional este importantă luarea în considerație nu doar a infracțiunii de spălare a banilor în sine ci și a altor aspecte cum ar fi infracțiunile generatoare de fonduri ilicite, amploarea fenomenului, localizarea geografică a persoanelor implicate, domeniile de activitate în care se manifestă, etc.

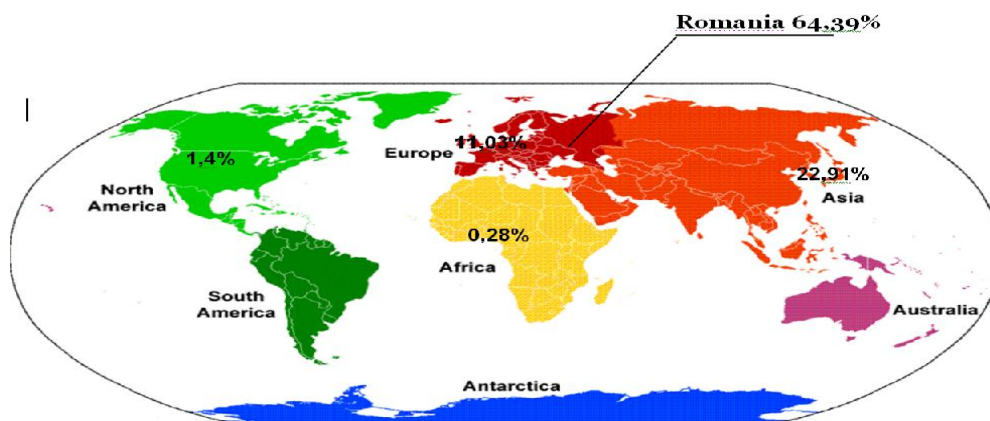
Astfel, din analizele financiare efectuate în cursul anului 2009, a rezultat că, din totalul sesizărilor înaintate organelor de cercetare penală, principala infracțiune generatoare de bani murdari a fost evaziunea fiscală, care a fost identificată în 64% din cazurile în care au fost relevate indicii temeinice cu privire la săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor. În alte 12% din cazuri infracțiunea generatoare de bani murdari a fost înșelăciunea și în 7% din cazuri s-au identificat infracțiuni la Legea 31/1990 privind societățile comerciale, cu modificările și completările ulterioare.

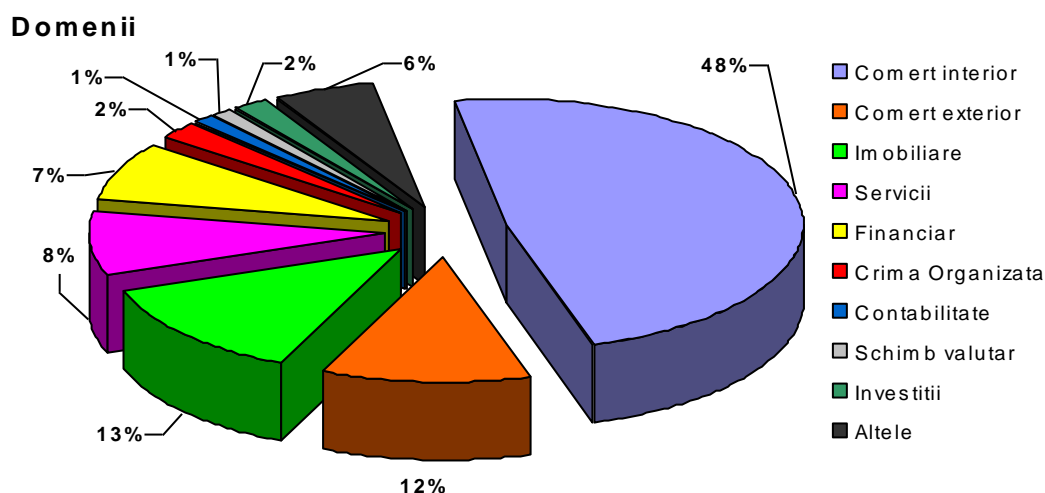
În categoria „alte infracțiuni” sunt cuprinse: contrabandă, proxenetism, infracțiuni legate de comerțul electronic, etc.

Din sesizările analizate de Plenul Oficiului și transmise Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care au avut la bază indicii temeinice de operațiuni de spălare a banilor/finanțare a unor acte de terorism, a rezultat o sumă de peste 300 mil. euro, iar numărul de persoane fizice suspecte a fi implicate în astfel de operațiuni a fost de 826.

Cu privire la cetățenia persoanelor suspecte de a fi săvârșit infracțiunea de spălare a banilor și care au fost semnalate P.I.C.C.J. sau S.R.I., 64.39% sunt cetățeni români, 22.91% sunt cetățeni asiatici și 11% cetățeni din alte state europene. Cetățenii din America de Nord și Africa sunt reprezentați în procente mai mici de 1%.

Analizând sursele de proveniență a sumelor supuse reciclării, constatate în analizele financiare finalizate în anul 2009, rezultă că domeniile de activitate cele mai vulnerabile sunt „comerț interior”, „comerț exterior”, domeniul „imobiliar” și cel al „serviciilor”.

În categoria „Altele” sunt cuprinse domeniile industrie, administrație, jocuri de noroc, asigurări, leasing, valori mobiliare etc.

Așa cum se poate constata din graficele prezentate mai sus, analiza strategică tinde să vadă fenomenul infracțional în ansamblul său și să acționeze în consecință.

Beneficiarii analizei financiare strategice sunt factorii de decizie importanți din cadrul instituțiilor ce alcătuiesc sistemul național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării actelor de terorism.

Un exemplu semnificativ în acest sens îl constituie **implementarea analizei de risc pe baza unor indicatori relevanți pentru riscul de spălare a banilor, în toate cazurile prelucrate în cadrul direcției de specialitate a O.N.P.C.S.B.** Astfel analiza strategică a sprijinit în mod concret planificarea managerială a investigațiilor la toate nivelurile, prin aceasta fiind complementară analizei tactice.

Analiza strategică are rolul de a identifica lipsurile în furnizarea informațiilor, ajută la formularea de propuneri legislative și orientează modul de derulare a colaborării între diferitele instituții implicate în prevenirea și combaterea spălării banilor.

Conform situației transmise de Direcția Națională Anticorupție, în cursul anului 2009, la D.N.A. au fost înregistrate 19 dosare ca urmare a sesizărilor Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, dintre care: 1 dosar soluționat prin trimitere în judecată, 4 dosare soluționate prin neînceperea urmăririi penale, 4 dosare soluționate prin neînceperea urmăririi penale și declinarea competenței, 5 dosare soluționate prin declinarea competenței, 5 dosare în lucru.

În cursul anului 2009, urmare sesizărilor Oficiului, Direcția Națională Anticorupție a întocmit un număr de două rechizitorii (o sesizare din anul 2009 și una din anul 2007), fiind trimiși în judecată 2 inculpați, însă în aceste cauze nu au fost pronunțate soluții, fiind în curs de judecată.

Din analiza informațiilor transmise de P.I.C.C.J., reiese că din cele 360 sesizări pentru care am primit feedback, 50 au fost soluționate, după cum urmează:

- în 46 cazuri s-a dispus neînceperea urmăririi penale;
- un caz s-a soluționat prin arhivare la urma unui dosar anterior;
- într-un caz s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală;
- un caz a fost disjuns și se continuă cercetările la Parchetul de pe lângă Judecătoria;
- un caz a fost soluționat, însă nu a fost comunicată Oficiului soluția dispusă.

2.3 Schimbul de informații realizat de O.N.P.C.S.B. cu Unitățile de Informații Financiare din străinătate

În contextul politicii Oficiului de întărire a relațiilor de cooperare cu partenerii săi din străinătate în vederea asigurării unui cadru eficient de schimb de informații, activitatea în anul 2009 a fost axată pe următoarele considerente:

- prevederile legii speciale nu limitează schimbul de informații în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, acesta nefiind condiționat de existența unui acord internațional (MOU) între FIU-ul din România și partenerul din străinătate;
- schimbul de informații se realizează în cadrul unor sisteme securizate doar la nivelul FIU-urilor (indiferent de modul de organizare – de tip poliție, administrativ, judiciar), informațiile care fac obiectul schimbului fiind transmise de către FIU-ul primitor al acestor informații, în baza consimțământului acordat de FIU-ul furnizor, agenților de aplicare a legii, nefiind astfel îngăduit accesul acestor autorități la informațiile relevante deținute de FIU;
- la cererea unui FIU din străinătate, Oficiul poate solicita autorităților și instituțiilor publice, datele și informațiile pe care acestea le dețin, în scopul înlăturării urmăririi tranzacțiilor folosite în procesul spălării banilor sau destinate finanțării actelor de terorism, precum și a persoanelor suspecte;
- Oficiul poate iniția, elabora, negocia și încheia convenții, protocoale, înțelegeri cu instituțiile similare din străinătate, în condițiile Legii nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, și cu respectarea prevederilor Legii nr. 590/2003 privind tratatele, în scopul asigurării unui cadru de cooperare extins, pe baza bilaterală, care să conducă la acțiuni imediate și concertate în lupta împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului.

Menționăm că în acord cu prevederile art. 5 alin. (4) și art. 19 alin. 16 din Legea 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, Oficiul - Unitatea de Informații Financiare a României, realizează **schimbul de informații operativ cu alte FIU-uri din străinătate prin intermediul a două sisteme IT securizate, administrate de Biroul FIU.NET (la nivel european) și de Grupul Egmont (organizație internațională de profil).**

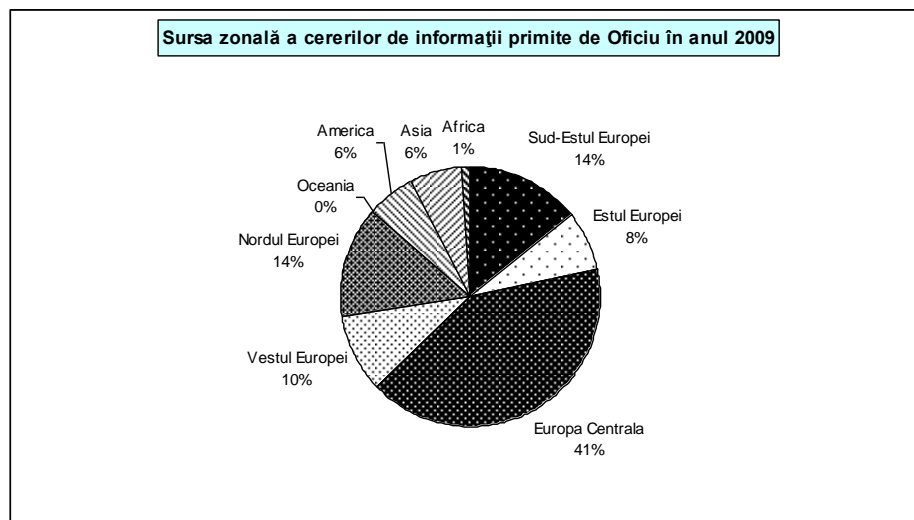
În anul 2009, schimbul de informații s-a desfășurat, în principal, cu FIU-urile din cadrul Grupului Egmont, unde O.N.P.C.S.B. are statut de membru din luna mai a anului 2000. Grupul Egmont, organism internațional al FIU-urilor din întreaga lume, creat în luna iunie 1995, își concentrează eforturile sale pe mijloacele concrete de ameliorare a cooperării internaționale în lupta împotriva spălării banilor și în special pe schimbul operațional de informații între FIU-uri (prin Rețeaua Securizată Egmont-ESW). În prezent Grupul Egmont numără 116 FIU-uri.

Ca cifra totală, în anul 2009, O.N.P.C.S.B. a primit, prin Rețeaua Securizată Egmont, de la FIU-urile din străinătate, 185 de cereri față de 100 cereri de informații primite în anul 2008, cele mai multe cereri de informații fiind trimise de către FIU-urile aflate în centrul și sud-estul Europei.

De asemenea, O.N.P.C.S.B. a primit cereri de informații, trimise pentru prima dată de FIU-uri din țări aflate în Sud-Estul Europei, Asia și Africa, stabilindu-se astfel noi contacte și relații de colaborare în lupta comună de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

Un număr de 4 FIU-uri au transmis la O.N.P.C.S.B. date numai pentru informarea acestuia, referitoare la situații analizate de FIU-ul respectiv care necesitau informarea Oficiului pentru a fi luate în considerare sau pentru a fi conexe la cazuri aflate în proces de analiză financiară.

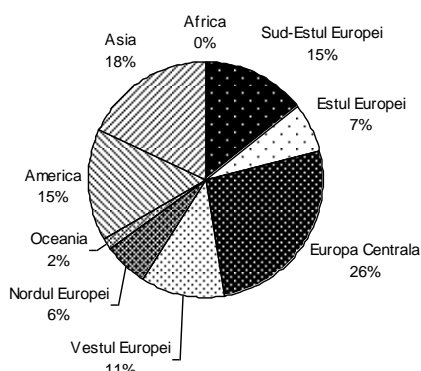
În conformitate cu metodologia internă de realizare a schimbului de informații, în baza celor 185 cereri de informații primite, în anul 2009, a fost efectuat un număr minim de 12.485 căutări în bazele de date la care Oficiul are acces, pentru verificarea a 801 persoane fizice și 335 persoane juridice, înregistrându-se astfel o creștere semnificativă a numărului persoanelor suspectate a fi implicate în operațiuni de spălare a banilor atât pe teritoriul României, cât și pe teritoriul altor state.

Referitor la cererile de informații trimise de ONPCSB în anul 2009 către alte FIU-uri, numărul acestora a înregistrat cifra de 337 față de 417 în anul 2008. Principala destinație a cererilor de informații a fost zona Europei Centrale.

Totodată, în anul 2009, au fost trimise cereri de informații pentru prima dată către FIU-uri din zona Americii de Sud, Nordul Europei și Oceania și au fost continuate schimburile incipiente cu FIU-uri din țări aflate în Asia, Vestul și Nord-Vestul Europei.

Destinația geografică a cererilor de informații transmise de Oficiu în anul 2009

În general, O.N.P.C.S.B. a primit un răspuns satisfăcător la cererile de informații trimise, în termen relativ scurt, dar unele FIU-uri au invocat existența unui Memorandum de Înțelegere încheiat, care să stea la baza schimbului de informații, ceea ce demonstrează necesitatea continuării activității de încheiere a acestor Memorandum-uri cu FIU-urile membre ale Grupului Egmont. Așa cum s-a precizat anterior, în anul 2009 au fost semnate 3 astfel de acorduri internaționale.

Un alt canal de comunicare securizat folosit pentru schimbul de informații este oferit de rețeaua FIU.NET. Aceasta rețea a fost realizată în baza Acordului de Subvenție finanțat în anul 2003 de către Comisia Europeană și acordat Ministerului Justiției al Olandei, în cadrul Proiectului PHARE Regional 2003-2005. Unitatea de Informații Financiare din România - Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a devenit membru al Rețelei FIU.NET în anul 2004, urmare implementării Proiectului PHARE Regional 2003-2005, derulat de Biroul FIU.NET din cadrul Ministerului Justiției din Olanda.

Ulterior, în scopul asigurării continuității participării sale la Platforma FIU.NET, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a semnat, în data de 29 octombrie 2007, Acordul FIU.NET pentru participarea la Proiectul Direcției Generale Justiție, Libertate, Securitate, Acțiunea "Dezvoltarea FIU.NET 2007-2009", document publicat în Monitorul Oficial al României nr. 815/2007, Partea I, potrivit Ordinului Președintelui Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 642/2007. Potrivit acestui Acord, România a făcut parte din Consiliul Partenerilor, statut ce i-a conferit drept de vot și puteri decizionale în derularea Proiectului.

O.N.P.C.S.B. a continuat, și în anul 2009, transmiterea unor cereri de informații prin rețeaua FIU.NET către FIU-urile din Statele Membre ale UE, această comunicare fiind uneori îngreunată de existența unor probleme tehnice.

Tot în anul 2009, ONPCSB a primit un număr de 3 cereri de informații de la partenerii americani, transmise în conformitate cu Rezoluția Comitetului de Sancțiuni ONU 1267 și a rezoluțiilor ulterioare, inclusiv cea mai recentă Rezoluție a Consiliului de Securitate ONU nr.1617, contribuind astfel la întărirea cooperării dintre autoritățile competente din SUA și România.

Relația de bună cooperare dintre Statele Unite ale Americii și România a continuat și în anul 2009, atât pe palierul schimbului de informații în domeniu între Financial Crimes Enforcement Network și Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, precum și în direcția desfășurării unor acțiuni comune de realizare a unui schimb de experiență și de know-how. În acest context, dorim să menționăm că în luna ianuarie 2010, conducerea Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a primit vizita unei delegații formată din membri ai Camerei Reprezentanților din Congresul Statelor Unite ale Americii, împreună cu reprezentanți ai Ambasadei Statelor Unite ale Americii la București, vizită care reprezintă o confirmare a importanței acordate de autoritățile competente din România și Statele Unite ale Americii dezvoltării relațiilor de parteneriat.

În cursul întrevederii, au fost prezentate principalele aspecte ale organizării și funcționării Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitate de unitate de informații financiare a României, rezultatele obținute și aprecierea deosebită pentru sprijinul acordat de autoritățile americane și, în special, de Financial Crime Enforcement Network – FinCEN pentru dezvoltarea capacității instituționale a Oficiului, cu accent pe dezvoltarea schimbului de informații, la nivel internațional, în scopul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.

2.4 Activitatea de control derulată de Oficiu în anul 2009

Respectând atribuțiile ce revin Oficiului sub aspectul verificării și controlului entităților raportoare pentru care FIU-ul deține calitatea de autoritate de supraveghere, conform prevederilor art. 17 alin. 1 lit. d) din Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, activitatea instituției noastre în ceea ce privește supravegherea off-site și on-site a fost organizată și desfășurată de către Direcția de Supraveghere și Control.

În decursul anului 2009, Oficiul a demarat o serie considerabilă de acțiuni de control, organizate în sesiuni care au fost încadrate în perioade de timp necesare acoperirii cât mai multor activități specifice în teritoriu și în București.

Luând în considerare aspecte legate de bugetarea acestor acțiuni de control, perioada de desfășurare a sesiunilor de controale a fost încadrată similar cu lunile calendaristice. În contextul restricțiilor bugetare ale anului anterior, Oficiul a adoptat o strategie de reducere a cheltuielilor aferente deplasărilor în teritoriu, finalizată printr-un raport remarcabil între costuri totale/număr de deplasări/număr de acțiuni încadrate. În aceeași ordine de idei, acțiunile de verificare și control desfășurate în județele din sud-vestul și sud-estul țării, precum și în județele apropiate de București, au exclus costurile de cazare, fiind desfășurate prin deplasări consecutive, cu întoarcere în aceeași zi.

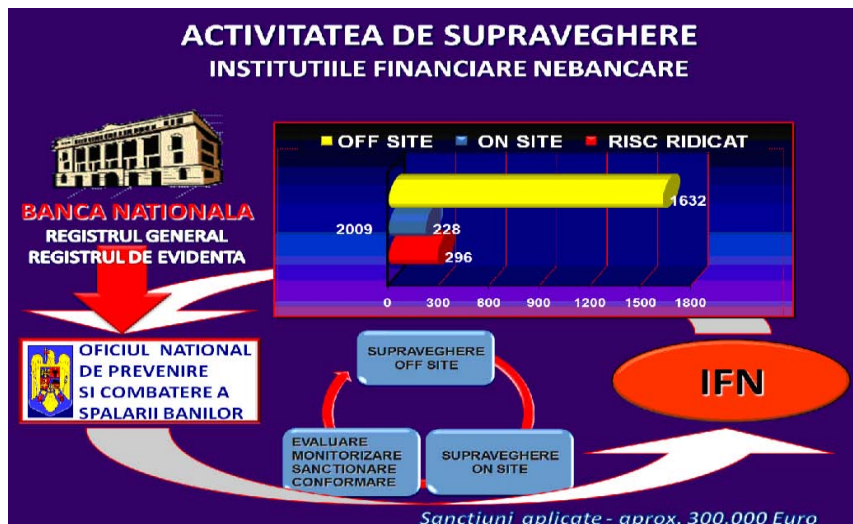
Acest raport costuri/deplasare a fost posibil prin efortul considerabil al echipelor de control din cadrul Oficiului față de desfășurarea unui număr cât mai mare de acțiuni de verificare și control, fiind evidențiată astfel eficiența și operativitatea activității de supraveghere on-site a instituției. Având în vedere raportul dintre costurile acțiunilor de verificare și control și totalul sancțiunilor aferente activității on-site, echipele de control ale Oficiului au aplicat amenzi contravenționale într-un quantum valoric de peste 28 de ori mai mare decât costurile implicate pentru realizarea acestor activități (deplasări/transport/cazare).

În acest sens, în cursul susținerii Primului Raport de Progres al României din luna septembrie 2009, au fost evidențiate atât îndeplinirea acelor recomandări care vizau în mod direct supravegherea entităților raportoare, cât și rezultatele concrete obținute de Oficiu în acest domeniu.

Concentrarea acțiunilor de verificare și control desfășurate de Oficiu asupra domeniului de activitate reprezentat de instituțiile financiare nebancare a fost fundamentată de faptul că, în decursul controalelor, a fost constatat un grad scăzut de conformare cu obligațiile legale CSB/CFT.

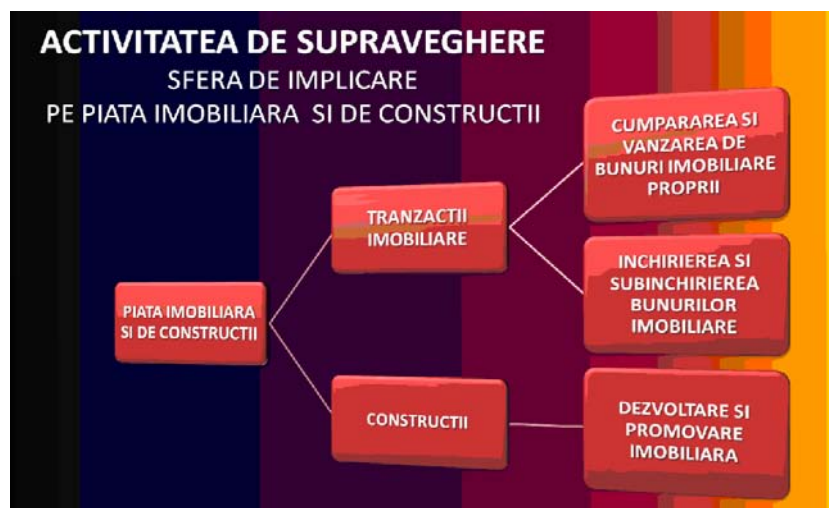
De asemenea, a fost identificată o expunere ridicată față de riscul de spălare a banilor, fiind constatate anumite vulnerabilități specifice acestui sector de activitate.

Nivelul de conformare a fost cuantificat pentru fiecare zonă/regiune (județ) controlată în parte, fiind realizată o verificare (evaluare) aprofundată față de constatările și rezultatele activității de supraveghere off-site/on-site.

Una dintre principalele componente ale activității de supraveghere a Oficiului pentru anul 2009, a fost reprezentată de supravegherea off-site și on-site a instituțiilor financiare nebancare, înregistrate în Registrul General și în Registrul de Evidență (B.N.R.), cu excepția celor înregistrate în Registrul Special.

Cuantumul sancțiunilor aplicate de Oficiu în acest sector de activitate a fost de aproximativ 300.000 Euro.

În decursul anului 2009, O.N.P.C.S.B. a desfășurat activități specifice de supraveghere off-site și on-site inclusiv asupra sectorului reprezentat de tranzacțiile imobiliare, în mod special asupra nivelului de conformitate al furnizorilor de servicii din acest domeniu, față de obligațiile prevăzute de cadrul legislativ național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării actelor de terorism.

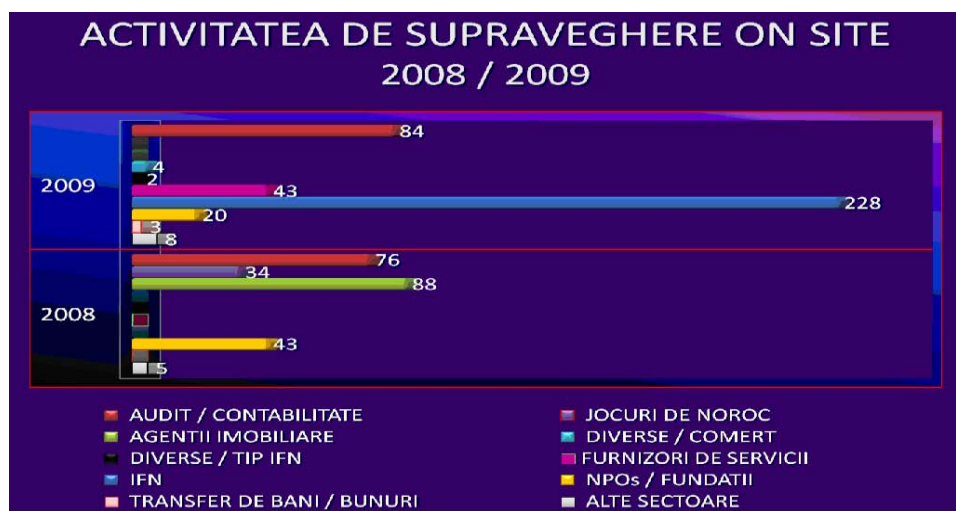
Sanctiunile aplicate

Sanctiunile aplicate de echipele de control ale Oficiului au inclus recomandări, avertismente și amenzi contravenționale. În ceea ce privește sancțiunile aplicate în anul 2009, valoarea acestora se ridică la **1.550.000 RON (echivalentul a 388.940 Euro)**, depășind astfel cuantumul sancțiunilor aplicate de Oficiu în ultimii 5 ani de activitate de control.

Acest rezultat remarcabil are ca fundament, în principal, discuțiile și concluziile avute în cadrul ședințelor operative, referitoare la implementarea în activitatea specifică a unei cerințe distincte inserate în Raportul MONEYVAL din cadrul Celei de a III-a Runde de Evaluare a României, legată de utilizarea mai frecventă a sancțiunilor contravenționale și asigurarea unui caracter disuasiv acestora.

Deși anul 2009 a fost marcat de politica reducerilor bugetare și a restricțiilor de personal, în contextul crizei financiare, numărul acțiunilor de control desfășurate de Oficiu a depășit cu mult numărul acțiunilor din anul precedent, cuantumul sancțiunilor aplicate evidențiind implementarea unui sistem intern de eficientizare a activității de supraveghere on-site.

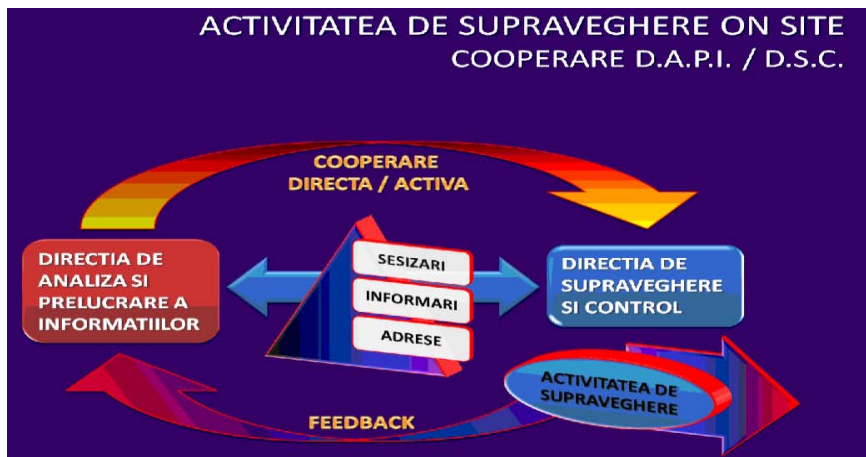

Cooperarea dintre direcțiile de specialitate ale Oficiului, cu competențe în analiza și prelucrarea informațiilor și în domeniul supravegherii și controlului entităților raportoare

În mod separat față de specificul activității de supraveghere, direcția cu competențe în acest domeniu a demarat o serie de acțiuni de verificare și control în urma unor solicitări transmise de direcția operativă. Un număr considerabil de adrese/sesizări/informări transmise de anumite instituții conform prevederilor legale în materie, au fost transferate de direcției de specialitate, abilitată cu realizarea supravegherii și controlului entităților raportoare, în vederea demarării activităților specifice. În același timp, aceasta din urmă a transmis direcției cu competențe în ceea ce privește analiza și prelucrarea informațiilor, anumite informații și/sau stări de fapt care au fost constatate în cursul efectuării activității de supraveghere on-site, pentru a fi conexe informațiilor deja existente în lucrările specifice, precum și informațiile și constatările avute în urma desfășurării acțiunilor de control la entitățile menționate în sesizări sau solicitări, prin întocmirea unor note prin care au fost analizate, în mod aprofundat, tranzacțiile suspecte derulate de entitățile în speță.

Suplimentar, au fost transmise către direcția de specialitate cât privește analiza și procesarea informațiilor o serie considerabilă de documente anexate la actele de control aferente, fiind evidențiate amănunțit suspiciunile descrise în notele de înaintare. În acest context, se evidențiază faptul că majoritatea acestor informații au fost conexe ulterior anumitor lucrări aflate în desfășurare în cadrul direcției operative.

Toate acțiunile care au condus la sesizarea direcției cu atribuții în analiza și prelucrarea informațiilor, au urmărit identificarea anumitor aspecte considerate relevante față de evidențierea suspiciunilor de spălare a banilor. Acțiunile de control ale Oficiului au fost demarate totodată și în contextul în care unele informații sau răspunsuri primite de la alte autorități au necesitat verificări suplimentare.

Un element important al procesului de eficientizare a activității desfășurate de O.N.P.C.S.B. a fost reprezentat de întărirea cooperării între activitatea de supraveghere și cea de analiză financiară.

În acest sens, activitatea de supraveghere on-site a fost demarată într-un cadru operativ și aprofundat, determinând astfel ca rezultatele specifice să fie incluse în activitatea de analiză financiară a Oficiului.

Activități de instruire a entităților raportoare la fața-locului

O altă categorie activități inclusă în acțiunea de supraveghere a fost implementarea, în cadrul inspecțiilor efectuate, a unor elemente specifice de instruire asupra modului de conformare cu obligațiile legale prevăzute de actele normative din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului. Urmărind acest cadru de desfășurare a activității de supraveghere on-site, a fost implementat în cadrul direcției cu atribuții de supraveghere și control un sistem de instruire „la fața locului”, denumit *instruiri on-site*. Sistemul în cauză a fost introdus în toate acțiunile de verificare și control efectuate de Oficiu, fiind în fapt considerat o parte integrantă a supravegherii on-site, legată în mod direct de îmbunătățirea gradului de conformare cu obligațiile legale de combatere a spălării banilor.

Activitatea de supraveghere a inclus componente specifice activității de instruire, atât în cursul acțiunilor de control, cât și în cadrul sesiunilor de instruire organizate în scopul creșterii nivelului de conștientizare și de conformare cu obligațiile legale din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului. Concluziile și constatările avute în acest sens de analiștii financiari din cadrul Oficiului au reprezentat elemente de fundamentare în cursul procesului de eficientizare a activității specifice.

Capitolul III – Implementarea regimului sancțiunilor internaționale și combaterea finanțării terorismului

În România problematica teroristă este abordată dintr-o perspectivă axată pe prevenire, ceea ce presupune concentrarea atenției asupra alimentării activităților teroriste cu resurse umane, logistice și financiare. În consecință, instituțiile cu atribuții în cadrul Sistemului Național de Prevenire și Combatere a Terorismului (SNPCT) participă activ, potrivit competențelor fiecăreia, la activitățile de stopare a fluxurilor de finanțare a grupărilor teroriste, cooperând cu Oficiul în identificarea unor operațiuni suspecte de finanțare a terorismului.

Anul 2009 a însemnat transpunerea în cadrul mecanismelor naționale de implementare, atât a cadrului legislativ deplin armonizat cu acquis-ul comunitar și cu standardele internaționale în materia prevenirii și combaterii activităților de finanțare a terorismului, prin dezvoltarea unor norme și proceduri specifice, cât și a regimului sancțiunilor internaționale și a prevederilor Convenției de la Varșovia, așa cum a fost ratificată de România prin Legea nr. 420/2006.

Începând cu luna septembrie 2006, Oficiul a participat la reuniunile grupului de lucru instituit prin Legea nr.206/2005 privind punerea în aplicare a unor sancțiuni internaționale, cât și la grupul de lucru al Uniunii Europene în acest domeniu. Participarea la aceste grupuri de lucru a permis, atât deschiderea unor noi oportunități de cooperare în domeniul prevenirii și combaterii finanțării terorismului, cât și realizarea la nivelul Oficiului a unui mecanism de implementare a regimului sancțiunilor internaționale. Activitatea grupului de lucru a condus la întocmirea unui proiect de act normativ în domeniu, utilizând un mecanism similar celui din domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, proiect aprobat de Guvernul României, prin OUG 202/2008, adaptată cu modificări și completări prin Legea nr.217/2009.

Potrivit prevederilor acestui act normativ, începând cu anul 2008, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor deține noi atribuții privind implementarea regimurilor de sancțiuni internaționale, prin prisma calității sale de autoritate de supraveghere și control pentru acele entități prevăzute de art.8 din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, care nu sunt supravegheate de alte autorități.

Privitor la punerea în aplicare a prevederilor art. 17 din O.U.G nr. 202/2008, vă aducem la cunoștință următoarele măsuri pe care instituția noastră le-a întreprins, după cum urmează:

- *Publicarea Rezoluțiilor Consiliului de Securitate al O.N.U., a Pozițiilor Comune și a Regulamentelor U.E. pe site-ul oficial al instituției, la adresa www.onpcsb.ro, într-o secțiune specială;*
- *Informarea entităților raportoare prin intermediul sesiunilor de instruire și activităților de control organizate periodic de către O.N.P.C.S.B.;*
- *Asigurarea asistenței în domeniu pentru entitățile raportoare;*
- *Monitorizarea continuă și controlul aplicării sancțiunilor internaționale în domeniul de competență;*
- *Cooperarea cu toate autoritățile competente pentru eficientizarea implementării sancțiunilor internaționale.*

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, ca parte componentă în cadrul Consiliului Inter-instituțional, a avut o contribuție activă, atât la nivel național, în cadrul procesului de elaborare și aprobare a O.U.G. nr.202/2008 privind regimul sancțiunilor internaționale, cât și la nivel internațional, prin participarea în cadrul grupului de lucru al Financial Action Task Force care a elaborat ghidul de bune practici în domeniul implementării regimului sancțiunilor internaționale/Recomandarea Specială FATF III.

Un element de noutate absolută în domeniu l-a constituit realizarea unei analize de risc în funcționarea sistemului, pornind de la analiza teoretică a fenomenului, continuând cu evaluarea riscurilor specifice și terminând cu identificarea unor priorități de strategie instituțională.

Aspecte teoretice ale procesului de identificare și analizare a riscurilor și vulnerabilităților în domeniul prevenirii și combaterii finanțării actelor de terorism

Analiza riscurilor în domeniul finanțării actelor teroriste implică trei activități distincte:

- Strângerea de fonduri;
- Transferul (mișcarea banilor);
- Cheltuirea acestora.

Activitățile de strângere de fonduri implică trei surse principale:

- Surse ilicite (de multe ori în conexiune cu activitățile de crimă organizată);
- Surse licite (donații, cadouri, etc);
- Asigurarea suportului logistic (cazare, transport, instruire etc) ca formă complexă de asigurare, cu sau fără costuri la vedere, a sprijinului necesar activităților teroriste, în care pot fi utilizate atât sursa licită, cât și sursa ilicită.

Sistemul de transfer al valorilor, ca și modalități de strângere de fonduri implică multiple forme de acțiune cum ar fi: transportul fizic de valori, plată în natură, ca formă de asigurare a suportului logistic, sisteme alternative de transfer (Hawala, etc), transfer de valori stocate (carduri telefonice, alte instrumente la purtător), transfer rapid de bani utilizând sistemul bancar sau sisteme acreditate, conturi corespondente, sisteme de plată prin internet, donații, cadouri sau tranzacții tip barter, cărți de debit/credit, activități comerciale.

Cheltuirea fondurilor implică două paliere de activitate:

✓ Nivelul macro (strategic) - operațiunile sunt scumpe, vizează ținte importante, de mare vizibilitate, fondurile fiind direcționate spre: infrastructura teroristă, instruirea teroristă, eforturi pentru achiziționarea de arme de distrugere în masă, cumpărarea sprijinului guvernamental.

✓ Nivelul micro (operațional) - operațiunile sunt ieftine și activitatea de prevenire implică o analiză complexă și multidisciplinară, în conexiune cu implementarea unor regimuri internaționale de control și sancțiuni.

Activitățile de prevenire implică două componente majore: îngheață și confiscă – la nivel macro și urmărește banii – indicator de atac la nivel micro. Înghețarea valorilor văduvește rețelele teroriste de surse de finanțare importante pentru recrutare și instruire, dar și serviciile de informații de oportunitățile de monitorizare.

Dimensiunile atacului financiar sunt ele însele modeste, liniștite și reprezintă o mică parte din întregul efort financiar. Majoritatea tranzacțiilor financiare sunt neutre și devin semnale numai când sunt alăturate de persoane suspecte – mariajul dintre tranzacție și persoană. Numai în puține cazuri tranzacția financiară propriu-zisă furnizează indicatorii critici. În majoritatea cazurilor, tranzacția financiară va deveni o parte din tabloul amplu, adăugând elemente pentru înțelegerea și evaluarea în ansamblu a ceea ce se întâmplă. În unele cazuri, tranzacția financiară reprezintă elementul care cristalizează și luminează partea nesigură din acest material, iar în alte cazuri, va constitui o parte din amplul tablou care rămâne difuz și obscur. Modificări, devieri sau anomalii în modelele de plată ar putea furniza indicatori de planificare operațională și de sprijin în provocarea critică de a trece de la avertisment la măsuri ofensive asupra fondurilor teroriștilor. Grupurile teroriste nu sunt interesate de profit, astfel încât eliminarea banilor ar avea un impact mai mic decât în crima organizată.

Evaluarea riscurilor privind activitățile de finanțare a terorismului la nivelul Oficiului

Clasificarea riscurilor și vulnerabilităților activităților de prevenire și combatere a finanțării terorismului, poate fi dezvoltată pornind de la conexiunile cu cadrul legislativ în domeniu, pe de o parte, și cu conexiunile față de activitățile operaționale, directe și/sau indirecte, pentru implementarea celor trei piloni de activitate, respectiv prevenirea și combaterea spălării banilor, a finanțării terorismului și implementarea regimului sancțiunilor internaționale, pe de alta parte.

1. Riscuri conexe cadrului legislativ-normativ: Oficiul, conform prevederilor legii speciale, este o Unitate de Informații Financiare de tip administrativ, independentă, cu un rol de echilibru (filtru), atât față de entitățile raportoare, cât și față de beneficiarii rezultatelor analizelor din cadrul instituției. În acest sens, orice modificare structurală a acestui echilibru poate conduce la afectarea gradului de independență, ceea ce vine în contradicție cu standardele internaționale și uzanțele în materie ale instituțiilor similare membre ale Grupului Egmont. Dezechilibrarea balanței între furnizorii și beneficiarii de informații poate conduce la scăderea gradului de încredere a entităților raportoare în eficiența sistemului și la deteriorarea actului de analiză la nivelul Oficiului, afectând rezultatul final și pe cale de consecință, conformitatea cu realitatea expertizei de specialitate. De asemenea, un risc special îl reprezintă asigurarea garanțiilor de protecție a personalului angajat, prin concurs, având în vedere că în cazul unor analize de specialitate, subiecți ai acestora pot fi și persoanele expuse politic.

2. Riscuri conexe activităților de bază: Clasificarea riscurilor în domeniu, pornind de la potențialele surse de finanțare, poate avea în vedere următoarele categorii:

2.1 *Finanțarea terorismului pornind de la surse ilicite* - Finanțarea activităților teroriste din surse ilicite, apare de multe ori în conexiune directă cu activitățile de crimă organizată, spălare a banilor, traficul de droguri, traficul de persoane etc. Riscurile în domeniu sunt moderate, având în vedere multitudinea de instituții cu atribuții de aplicare a legii în domeniu, fapt ce asigură ținerea fenomenului sub un relativ control, pe de o parte, precum și faptul că analiza circuitelor financiare în domeniu, indică România ca țară de tranzit pentru posibile operațiuni în zone cu grad ridicat de vulnerabilitate și nu ca destinație finală, pe de altă parte. O altă zonă, care poate dezvolta riscuri în domeniu, o reprezintă prezența multor societăți comerciale cu acționariat format din cetățeni proveniți din țările în care mișcările extremiste cunosc o dinamică accentuată, cetățeni care pot reprezenta o masă cu vulnerabilitate crescută pentru cooptarea, directă sau indirectă, în eventuale acțiuni de finanțare a actelor teroriste.

2.2 *Finanțarea terorismului pornind de la surse licite* - Finanțarea activităților teroriste din surse licite reprezintă o zonă de activitate care implică riscuri și vulnerabilități, în special, în domeniul de organizare și funcționare a organizațiilor non-profit (asociațiile și fundațiile). Analizele de specialitate, pot prezenta un grad înalt de sensibilitate în situația în care beneficiarii reali ai activităților asociațiilor și fundațiilor pot fi persoane expuse politic. Un alt element cu potențial de risc poate fi legătura dintre organizațiile non-profit naționale și filialele unor asociații și fundații internaționale din state care pot asigura un eventual suport activităților teroriste.

Un alt domeniu cu mare sensibilitate și expunere la risc îl reprezintă piața imobiliară. Reglementarea acestui domeniu este superficială și inefficientă, iar dinamica accelerată de dezvoltarea acestuia poate dezvolta riscuri, care se pot transfera către sistemul de garanții ipotecare, putând afecta gradul de stabilitate al funcționării sistemului. Supraevaluarea activelor (clădiri și terenuri), în lipsa unei burse a valorilor din domeniu și în condițiile unui deficit mare de locuințe, se poate dezvolta ca o zonă potențială de risc, în care mecanismele de analiză pot identifica circuite care implică utilizarea ambelor surse de finanțare.

2.3 *Asigurarea suportului logistic, ca formă complexă de finanțare a terorismului* - Asigurarea suportului logistic (cazare, transport, comunicații, sisteme IT, etc.) reprezintă una dintre marile provocări în domeniu, fiind în același timp, una dintre activitățile de finanțare care implică ambele surse, atât cea licită, dar și cea ilicită. Identificarea mijloacelor, formelor și procedurilor de dezvoltare a asigurării suportului logistic pentru activități teroriste, gratuit sau ca formă de plată

disimulată, este un proces dificil care necesită o analiză multidisciplinară și o cooperare eficientă atât cu celelalte instituții și autorități naționale cu atribuții în domeniu cât și cu instituțiile internaționale similare.

3. Riscuri conexe instrumentelor de control al activității sistemului: Instrumentele legale de control a sistemului de prevenire și combatere a finanțării terorismului, cuprind două componente majore:

3.1 *Activitatea de control și supraveghere*: Activitatea de control și supraveghere este divizată între autoritățile de supraveghere prudentțială în domeniul financiar (BNR, CNVM, CSA și CSSPP) și O.N.P.C.S.B., în calitate de autoritate de supraveghere pentru entitățile raportoare care nu au o asemenea autoritate. Pornind de la faptul că sistemul de prevenire și combatere a finanțării terorismului este un sistem deschis, riscurile care se pot dezvolta în domeniu sunt determinate de modul în care activitatea de control este utilizată ca instrument de conștientizare a rolului activ al ofițerilor de conformitate de la nivelul entităților raportoare și realizată în flux continuu, alături de serviciile de informații, ca element de implementare a prevederilor strategiei UE în domeniu.

3.2 *Activitatea de instruire*: Activitatea de pregătire profesională (training), reprezintă poate cel mai important instrument de realizare a funcționării eficiente a sistemului, iar având în vedere sensibilitatea și complexitatea domeniului, doar un sistem integrat de perfecționare profesională continuă poate asigura înțelegerea fenomenului și diminuarea riscurilor în domeniu. Un element de bază în cadrul activităților de evaluare a riscurilor, pe de o parte, și de dezvoltare de politici, norme și proceduri de diminuare a acestora pe de altă parte, este asigurarea stabilității și continuității de coordonare a domeniului. Eficientizarea activităților de analiză în domeniu, impune dezvoltarea unor programe de pregătire profesională, orientate pe prezentarea domeniilor conexe finanțării terorismului cum ar fi activitatea și suportul informativ al serviciilor de informații, regimul de control al exporturilor strategice, arme de distrugere în masă, sistemul de sancțiuni internaționale, etc, ca elemente absolut necesare în procesul de identificare și diminuare a riscurilor în domeniu.

4. Riscuri conexe activităților de cooperare națională și internațională: Activitatea de cooperare la nivel național implică două componente majore:

4.1 *Cooperare la nivel național* - Cooperarea la nivel național se realizează în cadrul S.N.P.C.T., sistem definit de Legea nr.535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, coroborat cu prevederile Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare. O.N.P.C.S.B. are un rol activ în cadrul sistemului care asigură cadrul de acțiune comună a instituțiilor și autorităților cu atribuții în domeniu. Componenta principală a cooperării este reprezentată de asigurarea suportului informativ al analizelor de către serviciile de informații pe de o parte și de transmiterea de îndată de către O.N.P.C.S.B. a notificărilor în domeniu către Serviciul Român de Informații, pe de altă parte. Având în vedere complexitatea fenomenului de finanțare a actelor teroriste, eficientizarea activităților de identificare, control și diminuare a riscurilor în domeniu, impune ca model de lucru dezvoltarea unor echipe comune de analiză (task-force), cu activitate continuă și cu promovarea accentuată a componentei de stabilitate a specialiștilor (reprezentanții instituțiilor participante).

4.2 *Cooperare la nivel internațional* - Cooperarea internațională reprezintă o componentă de bază în activitatea de diminuare a riscurilor în domeniul prevenirii și combaterii finanțării actelor de terorism, având în vedere faptul că, de cele mai multe ori, circuitele financiare în domeniu, depășesc granițele naționale. Un element de importanță deosebită în cadrul activităților de cooperare internațională, unde România în calitate de Stat Membru U.E și N.A.T.O are responsabilități majore, este reprezentat de participarea activă a reprezentanților Oficiului în cadrul delegațiilor naționale, la activitățile grupurilor de lucru în domeniu. Prezentările în cadrul grupurilor de lucru a sistemului și a modului de organizare a activităților de prevenire și combatere a finanțării actelor teroriste la nivel național, primirea feedbackului necesar privind riscurile în funcționarea sistemului, de la alte instituții similare, reprezintă un mod activ de dezvoltare a politicilor de diminuare a riscurilor. O altă

componentă majoră în cadrul activităților de evaluare și diminuare a riscurilor este reprezentată de întărirea cooperării bilaterale cu instituții cu atribuții similare din S.U.A. și alte state care au o experiență bogată în domeniu și instituții puternice de aplicare a legii.

În consecință față de cele prezentate, opinăm că evaluarea riscurilor și vulnerabilităților sistemului de prevenire și combatere a finanțării terorismului reprezintă o formă complexă de asigurare a dezvoltării componentei preventive a activității Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

Strategia instituțională: Necesitatea asigurării independenței operaționale a unităților de informații financiare, cerință statutară a Grupului Egmont, este accentuată și de atribuțiile de supraveghere permanentă a entităților raportoare cu risc în domeniul finanțării terorismului, alături de serviciile de informații naționale, atribuții incluse în Strategia privind Finanțarea Terorismului, aprobată la nivelul Uniunii Europene în anul 2008.

În cadrul proiectului de înfrățire instituțională - *proiectul de twinning RO2007/19343.01.14 "Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului"*, unul dintre principalele rezultate urmărite se referă la *Creșterea capacității sistemului instituțional de combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism (CSB/CFT), ce a presupus elaborarea proiectului "Strategiei naționale de combatere a pălării banilor și finanțării terorismului"*. La întocmirea acestui document au contribuit reprezentanți ai principalelor instituții implicate în domeniul CSB/CFT (**ONPCSB**, Ministerul Justiției, Ministerul Public, Ministerul Administrației și Internelor, Garda Financiară, Ministerul Finanțelor Publice, Serviciul Român de Informații, Banca Națională a României, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, Comisia Valorilor Mobiliare). Trebuie precizat faptul că, la nivelul instituției noastre, Plenul Oficiului a aprobat contribuția ONPCSB cu privire la forma și conținutul acestei strategii, document ce a fost susținut de reprezentantul instituției noastre, care a deținut și calitatea de coordonator al grupului de lucru înființat pentru atingerea acestui obiectiv. În conformitate cu dispozițiile fișei de proiect, Liderul de proiect al părții române, în calitate de beneficiar al contractului de twinning, a înaintat proiectul *"Strategiei naționale de combatere a pălării banilor și finanțării terorismului"*, către structurile competente cu avizarea și aprobarea acestuia.

De asemenea, participarea activă a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor în implementarea, la nivel național, a regimului sancțiunilor internaționale, dezvoltă un al treilea pilon de argumentare a stabilității și independenței instituționale, aspect reliefat și de rolul esențial al Oficiului în implementarea prevederilor Convenției Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia, la 16 mai 2005 și ratificată de România prin Legea nr. 420/2006. Astfel, pornind de la aceste considerente, liniile directoare ale dezvoltării instituționale a Oficiului cuprind, ca domenii principale, prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (activități reglementate direct de legea specială și directivele în domeniu ale Uniunii Europene, în care componenta preventivă are un rol determinant) și implementarea regimului sancțiunilor internaționale (activități reglementate prin O.U.G. nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, aprobată prin Legea nr.217/2009).

Având în vedere totalitatea motivațiilor de mai sus, cât și faptul că Oficiul funcționează ca o autoritate națională, centrală în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, elementul fundamental de strategie a Oficiului constă în întărirea independenței instituționale, aspect relevat și sub forma recomandărilor misiunilor de evaluare ale Uniunii Europene efectuate la nivelul instituției în perioada de preaderare.

Activități subsumate componente preventive

Implicarea Oficiului în prevenirea și combaterea finanțării actelor de terorism, în temeiul Legii nr.535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, s-a realizat printr-o participare activă la reuniunile Centrului de Coordonare Operativă Antiteroristă (C.C.O.A.) și la cele ale grupului de experți de la nivelul CCOA. Componenta fundamentală a activității Oficiului în domeniul finanțării terorismului este reprezentată de activitățile de prevenire, care implică realizarea și dezvoltarea schimbului de date

și informații cu toate autoritățile, instituțiile și componentele mecanismului național cu atribuții în domeniu ca element activ al performanței analizelor de specialitate, dar și dezvoltarea unui mecanism de supraveghere și control care să activeze gradul de participare al entităților raportoare la dezvoltarea mecanismului național.

În cursul anului 2009, Oficiul a fost reprezentat în delegația permanentă a României la reuniunile grupurilor de lucru U.E.-SUA pentru implementarea regimurilor sancțiunilor internaționale și ale grupului de lucru pe terorism la nivelul U.E. (T.W.G.) și la întâlnirea grupului de lucru U.E.-G.C.C. organizat sub președinția comună a U.E. (Cehia) și G.C.C. (Arabia Saudită), privind prevenirea și combaterea finanțării terorismului. Întâlnirile au avut ca obiectiv prezentarea modului de implementare în legislația specifică din statele membre a celor nouă Recomandări Speciale ale FATF/GAFI și a altor standarde internaționale privind prevenirea și combaterea terorismului și implementarea regimului sancțiunilor internaționale.

Delegația României a prezentat din partea U.E., cadrul național de implementare a reglementărilor internaționale în domeniul prevenirii și combaterii finanțării terorismului și implementării regimurilor sancțiunilor internaționale, prin reprezentantul O.N.P.C.S.B., prezentare care a fost apreciată pozitiv de președintele COTER, și de organizatori, sens în care, au solicitat dezvoltarea cooperării în domeniu, atât la nivel bilateral, cât și sub umbrela celor două organisme internaționale U.E, respectiv G.C.C.

Pe aceeași linie a recunoașterii expertizei Oficiului în domeniu, un specialist al instituției a fost cooptat în grupul de experți privind realizarea unui proiect de modificare a ghidului de bune practici privind implementarea Recomandării Speciale FATF nr. III – Închetarea și confiscarea activelor teroristilor, organizat de Grupul de Acțiune Financiară Internațională (FATF), la sediul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) din Paris, Franța și a Proiectului privind Finanțarea Proliferării, organizat de FATF, de asemenea, la sediul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) din Paris, Franța.

Discuțiile purtate și ghidurile realizate, au relevat dorința participanților de a identifica și aplica soluții practice în vederea atingerii scopului propus, respectiv elaborarea unor proceduri clare și transparente de implementare a Recomandării Speciale nr. III, care să poată fi aplicate coerent și eficient de către toate statele, cât și în domeniul implementării standardelor din domeniul proliferării finanțării terorismului.

Instituția noastră a fost reprezentată, la solicitarea Secretariatului Consiliului Europei, să participe la activitățile Grupului de Lucru însărcinat, în conformitate cu Articolul 12 din Regulamentul de Procedură al *Convenției Consiliului Europei privind Spălarea, Descoperirea, Sechestrarea și Confiscarea Produselor Infrapecției și Finanțarea Terorismului, adoptată la Varșovia, în luna mai 2005*, cu elaborarea Chestionarului de monitorizare a modului de aplicare a prevederilor acestui instrument internațional. De asemenea un reprezentant al Oficiului a fost cooptat în delegația României care a participat la Prima Conferință a Părților la Convenției Consiliului Europei privind Spălarea, Descoperirea, Sechestrarea și Confiscarea Produselor Infrapecției și Finanțarea Terorismului.

Convenția Consiliului Europei privind Spălarea, Descoperirea, Sechestrarea și Confiscarea Produselor Infrapecției și Finanțarea Terorismului a fost adoptată în data de 16 mai 2005, la Varșovia și a intrat în vigoare la data de 01 mai 2008. România se numără printre primele state care au semnat și ratificat această Convenție, prin adoptarea de către Parlamentul României a Legii nr. 420/22.11.2006, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 968/04 decembrie 2006.

În conformitate cu prevederile art. 2 lit. c) al Legii nr.420/2006, care face referire la art. 33 alin. 2 din Convenție, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor se numără printre autoritățile competente, alături de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Administrației și Internelor și Ministerul Finanțelor Publice, desemnate să implementeze dispozițiile Capitolului IV al Convenției, intitulat „Cooperarea Internațională”.

Dispozițiile fac referire la cererile de informații privind conturi bancare, astfel încât părțile semnatare au obligația de a furniza, la cererea altui stat, detalii cu privire la un anumit cont și cu privire la operațiunile bancare desfășurate în respectivul cont, dacă informațiile se afla în posesia băncii la care este deschis contul. De asemenea, orice parte la Convenție trebuie să onoreze solicitarea altui stat de monitorizare a tranzacțiilor bancare.

Totodată, Capitolul V al instrumentului internațional în discuție este dedicat „Cooperării între Unitățile de Informații Financiare”, iar potrivit prevederilor art. 47 alin. 1 – „Cooperarea internațională în vederea amânării tranzacțiilor suspecte”, statele care au ratificat Convenția au obligația adoptării de măsuri legislative și alte măsuri necesare ce vor permite inițierea rapidă a unor acțiuni de către Unitățile de Informații Financiare, la cererea FIU-urilor străine, pentru suspendarea sau neacordarea acceptului pentru derularea unei tranzacții, pe perioadele și în condițiile prevăzute de legislația internă pentru amânarea tranzacțiilor.

Convenția stipulează de asemenea, obligația statelor semnatare de a se asigura de buna cooperare între Unitățile de Informații Financiare (FIU), organisme naționale responsabile cu primirea, analiza și transmiterea de informații cu specific financiar către autoritățile competente.

Tratatul dispune ca fiecare stat semnatar să ia toate măsurile necesare pentru a asigura percheziționarea, urmărirea, identificarea, blocarea, punerea sub sechestru sau confiscarea bunurilor care sunt folosite pentru finanțarea terorismului, sau a produselor rezultate din această infracțiune.

Pe același palier, în luna ianuarie 2009, un reprezentant al Oficiului a fost selectat să participe la Conferința privind Combaterea Corupției, organizată de Centrul European pentru Studii de Securitate George C. Marshall. Obiectivele Conferinței au vizat dezvoltarea sinergiei dintre Statele Unite și Departamentul de combatere a activităților de corupție din cadrul Comandamentului Statelor Unite ale Americii privind Zona Europa de Responsabilitate, creșterea conștientizării de către Ambasada Statelor Unite pe problematica abordărilor anticorupție și inițiativele oficialilor guvernamentali din cadrul Europei de Est, Caucazului și Eurasiei, angajați în lupta împotriva corupției, creșterea gradului de conștientizare a resurselor disponibile ale SUA și Europei (informații web, contacte, relații, lectori, experți, instrumente diplomatice, etc.), întărirea legăturilor dintre Ambasadele SUA din Europa și instituțiile locale implicate în eforturile anticorupție; dezvoltarea înțelegerii cu privire la programele guvernamentale ale SUA de asistență tehnică în domeniul combaterii corupției și cele ale agențiilor de implementare.

Un element de importanță deosebită l-a constituit vizita la ILEA- Academia FBI, împreună cu reprezentantul ambasadei SUA la București, vizită care se înscrie în programul complex de pregătire realizat împreună cu Departamentul de Justiție al SUA.

În luna decembrie 2009, doi reprezentanți ai Oficiului au participat la Seminarul privind Finanțarea Terorismului și Supravegherea Tranzacțiilor Financiare, eveniment organizat de Școala Națională pentru Materii Judiciare din Franța, în cooperare cu Coordonatorul Uniunii Europene privind Combaterea Terorismului, activitate care a avut loc la Varșovia, Polonia. Evenimentul, parte componentă a unei ample serii de seminarii, organizate în cadrul unui proiect subvenționat de Comisia Europeană³², a avut drept scop dezvoltarea unui program educațional de nivel înalt, menit să conducă, pe baza dreptului comparat și a schimbului de bune practici, la o cultură judiciară comună în lupta împotriva terorismului.

Tot în anul 2009, Oficiul a fost transmis Uniunii Europene o propunere de Acord de Grant în cadrul Lotului 5 - Counterterrorism of the Expert Support Facility Framework Contract, EuropeAid/128284/C/SER/multi, unul dintre reprezentanții Oficiului fiind desemnat să participe ca expert în cadrul proiectelor aprobate la nivelul Uniunii Europene, în domeniul de referință.

Pe linia activităților de instruire, în cursul anului 2009, toate categoriile de entități raportoare din sfera de competență au beneficiat de pregătire în domeniul prevenirii și combaterii finanțării terorismului și al regimului sancțiunilor internaționale, Oficiul fiind implicat activ și în cadrul unor

activități de pregătire cu alte componente ale mecanismului național în domeniu. În acest sens, apreciem că activitatea desfășurată de Oficiu pe linia prevenirii și combaterii finanțării actelor de terorism a cunoscut o dinamică accentuată care a permis realizarea unui cadru organizatoric eficient cu rezultatul diminuării riscurilor și vulnerabilității sistemului de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism și un mecanism intern eficient pe linia implementării regimului sancțiunilor internaționale. De asemenea, prin măsurile luate, s-a realizat conștientizarea entităților raportoare privind importanța participării la funcționarea eficientă a sistemului, cât și pentru îndeplinirea cerințelor Uniunii Europene în domeniu.

*****

*****

TIPOLOGII DE SPĂLARE A BANILOR

Spălarea unor fonduri provenite din săvârșirea
de infracțiuni pe teritoriul altui stat

Oficiul a fost sesizat de o bancă comercială cu privire la tranzacțiile suspecte efectuate de cetățeanul nerezident X și SC A SRL.

Astfel, X a încasat în contul personal suma totală de 4.400.000 RON, reprezentând transferuri bancare efectuate la ordinul SC A SRL și SC B SRL, cu justificarea contravaloare contract de vânzare-cumpărare acțiuni ale SC C SA.

Totodată, Oficiul a fost informat cu privire la următoarele aspecte:

SC B SRL, în prezent în faliment, ține evidența financiar-contabilă dublă mai multor societăți comerciale, printre care și SC A SRL, pentru care emite facturi fiscale și documente de încasare (deși este în faliment).

În spatele firmelor respective se află de fapt cetățeanul nerezident Y (rudă cu X).

Societățile comerciale menționate sunt conduse de membri ai familiei lui Y, pentru a le da acestora posibilitatea de obținere a vizelor de ședere pe teritoriul României și pentru a-l scăpa pe Y de răspundere.

Respectivele societăți comerciale au obiecte de activitate cum ar fi: "casă de schimb valutar", "hotel", "bar", prin intermediul acestor firme derulându-se activități evazioniste, neexistând case de marcat, neeliberându-se bonuri fiscale, neinregistrându-se documentele primare; în cazul schimburilor valutare, acestea se efectuează fără a se solicita actul de identitate al clientului.

Din analiza efectuată în cadrul Oficiului au rezultat următoarele aspecte:

Cetățeanul nerezident X figurează în baza de date a ONPCSB ca făcând obiectul unei Sesizări întocmite în cadrul Oficiului, din analiza efectuată în lucrarea respectivă rezultând că X a înființat o societate comercială finanțând achizițiile utilajului și închirierea spațiului pentru desfășurarea activității de producție cu fonduri rezultate din **operațiuni de contrabandă cu țigări derulate pe teritoriul altui stat**. Totodată, Oficiul deține informații conform cărora o parte din profiturile firmei respective nu a fost înregistrată în evidența contabilă, fiind transferată de alți doi cetățeni nerezidenți la extern, în conturile a două persoane semnalate ca făcând parte din cercul relațional al lui X.

În cadrul Oficiului au fost analizate conturile bancare deschise de cetățeanul X la o bancă comercială din România, fiind identificate următoarele operațiuni:

- X a încasat suma de 470.000 RON la ordinul SC A SRL, plata reprezentând contravaloarea unui contract de vânzare-cumpărare acțiuni la SC C SA; valoarea totală a tranzacției specificate în contract a fost de peste 9.000.000 RON;
- ulterior, cei 470.000 RON au fost schimbați în USD și au fost transferați de X în contul deschis de cetățeanul nerezident Z la o bancă dintr-o țară situată în Asia de Sud-Vest, cu titlul "sprijin familial";
- de asemenea, contul lui X a fost alimentat cu suma de 3.900.000 RON la ordinul SC B SRL, în baza unui contract de vânzare-cumpărare acțiuni la SC C SA la prețul de 1.900.000 EUR;
- ca și în primul caz, tranzacția respectivă a fost urmată de un schimb valutar, rezultând cca. 1.300.000 USD.
- în aceeași zi, X a efectuat două transferuri din contul său deschis în România în conturile sale personale, astfel:

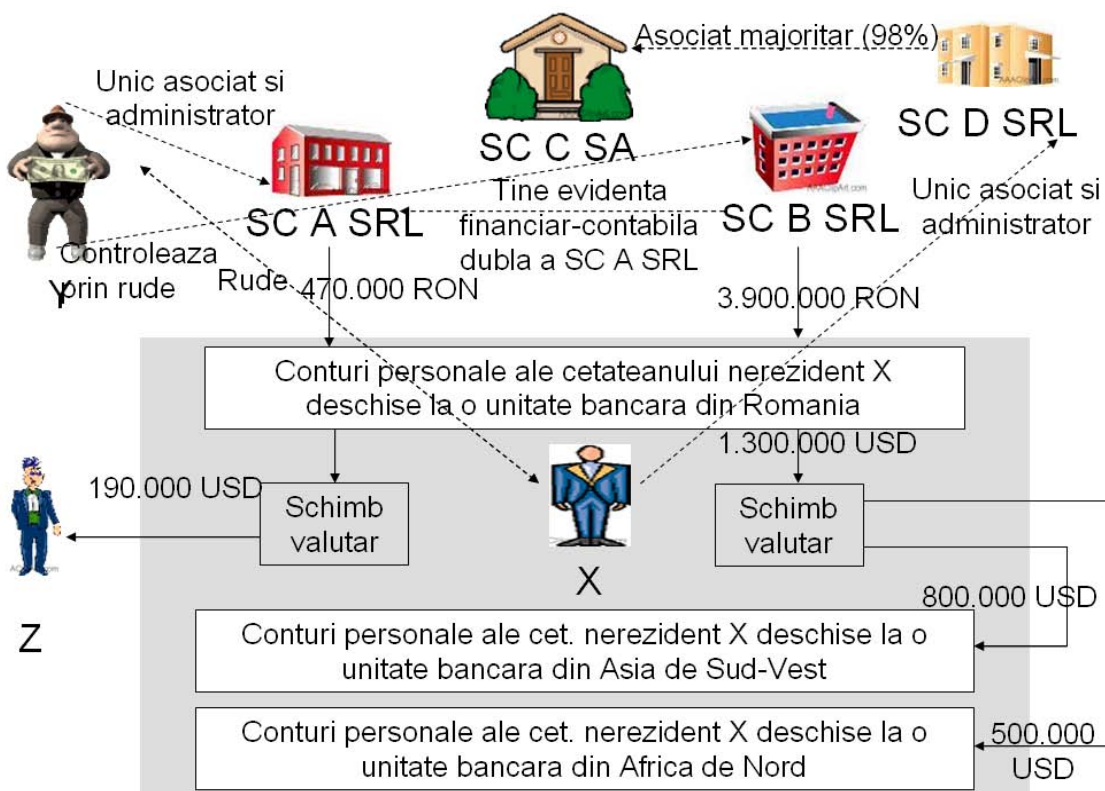
- 800.000 USD în contul său deschis la o unitate bancară dintr-o țară situată în Asia de Sud-Vest;
- 500.000 USD în contul său deschis la o unitate bancară dintr-o țară situată în Africa de Nord.

Coroborarea informațiilor deținute de Oficiu a pus în evidență următoarele aspecte importante:

- în calitate de acționar principal (98%) la SC C SA a figurat societatea comercială românească D SRL – avându-l ca unic asociat și administrator pe X);
- o parte din acțiunile SC C SA au fost cesionate către SC A SRL – la care unic asociat și administrator este persoana fizică Y – rudă cu X;
- persoana fizică Y este administrator al SC A SA.

Astfel, deși contravaloarea acțiunilor SC C SA ar fi trebuit să alimenteze conturile SC D SRL, căreia i-au aparținut acțiunile respective în calitate de acționar majoritar (98%), fondurile au fost transferate de cumpărătorii acțiunilor (SC A SRL și SC B SRL) în contul persoanei fizice X, ruda lui Y.

În concluzie, din analiza efectuată în cadrul Oficiului a rezultat faptul că fondurile rulate prin intermediul SC A SRL și SC B SRL ar putea avea o origine ilicită, având în vedere faptul că nerezidenții X și Y (care controlează aceste firme) fac parte dintr-o rețea criminală (grup infracțional organizat specializat în contrabanda cu țigări).

Spălarea banilor obținuți din săvârșirea de infracțiuni informatice

Organe de aplicare a legii au transmis Oficiului informații în legătură cu un cetățean român A. Acesta, împreună cu alte persoane fizice, era cercetat într-un dosar sub aspectul săvârșirii faptelor prevăzute de Legea nr. 39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate și de Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic.

Din informațiile primite a rezultat că cetățeanul A se afla în atenția organelor de cercetare penală în legătură cu săvârșirea în străinătate de infracțiuni informatice.

Printre altele, existau informații că, în cursul anului 2009, cetățeanul A a fost prins într-un port din România în timp ce intenționa să se deplaseze în străinătate cu diverse sub-ansamble folosite în montarea de dispozitive artizanale la bancomate.

Astfel, Oficiul a inițiat o analiză cu privire la circuitul financiar al sumelor de bani obținute din săvârșirea acestor fapte.

Din analiza mișcărilor conturilor deținute de cetățeanul A au rezultat următoarele:

- a efectuat depuneri de numerar la Banca 1, în sumă totală de 40.000 EURO.
- a efectuat depozite la termen în sumă totală de 20.000 EURO.
- a transferat către persoana fizică B suma de 160.000 EURO, în baza unui contract de împrumut.

Persoana fizică B era administrator la o societate comercială prin conturile căreia s-au efectuat operațiuni comerciale ce nu au fost înregistrate în contabilitate. În aceste condiții, B era suspect de evaziune fiscală.

Oficiul a solicitat informații Direcției Generale a Finanțelor Publice în legătură cu veniturile obținute de cetățeanul A, iar din răspunsul primit a rezultat că acesta declarase un venit anual de 12.000 lei.

Mai departe, din informațiile primite a rezultat că A a depus în numerar în casieria SC A SRL, societate administrată de el, suma de 25.000 EURO.

În casieria SC A SRL a fost depusă și suma de 10.000 EURO de către soția cetățeanului A. Probabil, aceasta a încasat banii cash de la soțul său.

În continuare, analiza a relevat faptul că cetățeanul A a contractat un credit în valoare de 15.000 EURO, de la Banca 2, folosit pentru achiziționarea unui bun de la o persoană fizică. Din rulajul băncii nu a rezultat despre ce bun era vorba.

La scurt timp după obținerea creditului, acesta a fost restituit prin depunerea în numerar a sumei de 16.500 EURO.

De asemenea, din contul deținut la Banca 2, A a efectuat retrageri de numerar în sumă totală de 25.000 EURO.

SC A SRL a contractat și ea un credit în valoare de 55.000 EURO de la Banca 2.

Împrumutul a fost folosit pentru retrageri de numerar în valoare totală de 20.000 EURO, efectuate de cetățeanul A și pentru virarea sumei de 25.000 EURO către SC B SRL.

În legătură cu SC B SRL, din informațiile primite de la Garda Financiară a rezultat că aceasta nu funcționează la sediul social declarat, fiind probabil o societate „fantomă”.

O parte din împrumutul contractat de SC A SRL a fost restituită de către cetățeanul A prin efectuarea de depuneri în numerar în sumă totală de 25.000 EURO.

Listă abrevieri

A.M.L. – Anti - Money Laundering
A.N.A.F. - Agenția Națională de Administrare Fiscală
A.N.A.T. – Asociația Națională a Agențiilor de Turism din România
A.N.V. – Autoritatea Națională a Vămirilor
A.O.C.R. – Asociația Organizatorilor de Cazinouri din România
A.P.I.A – Asociația Producătorilor și Importatorilor de Automobile
A.R.A.I – Asociația Română a Agențiilor Imobiliare
A.S.L.R. – Asociația Societăților de Leasing din România
B.N.R. – Banca Națională a României
C.E. – Comisia Europeană
C.E.C.C.A.R. - Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România
C.N.V.M. - Comisia Națională a Valorilor Mobiliare
C.S.A. – Comisia de Supraveghere a Asigurărilor
C.S.A.T. – Consiliul Suprem de Apărare a Țării
C.S.B. – Combaterea Spălării Banilor
C.F.T. – Combaterea Finanțării Terorismului
D.G.C.M.C.E.F. – Direcția Generală de Combatere a Marii Criminalități Economico-Financiare
D.G.C.C.O.A – Direcția Generală de Combatere a Criminalității Organizate și Antidrog
D.I.I.C.O.T - Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
D.L.A.F. – Departamentul de Luptă Antifraudă
D.J.M.C. – Direcția Juridică, Metodologie și Control
D.N.A. – Direcția Națională Anticorupție
F.A.T.F. – Financial Action Task Force (Grupul de Acțiune Financiară Internațională)
F.I.U. – Financial Intelligence Unit (Unitatea de Informații Financiare)
F.M.I. – Fondul Monetar Internațional
F.T. – Finanțarea Terorismului
H.G. – Hotărâre de Guvern
I.G.P.F. – Inspectoratul General al Poliției de Frontieră
I.G.P.R. – Inspectoratul General al Poliției Române
I.N.M. – Institutul Național al Magistraturii
M.A.I. – Ministerul Administrației și Internelor
M.J. – Ministerul Justiției
M.F.P. – Ministerul Finanțelor Publice
M.O.U. – Memorandum de Înțelegere
O.N.P.C.S.B. – Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor
O.N.U. – Organizația Națiunilor Unite
O.U.G. – Ordonanță de Urgență a Guvernului
P.I.C.C.J. – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
P.N.D. – Planul Național de Dezvoltare
R.T.S. – Raport de Tranzacții Suspecte
S.B. – Spălarea Banilor
S.I.E. – Serviciul de Informații Externe
D.J.M. – Direcția Juridică și Metodologie
S.R.I. – Serviciul Român de Informații
U.E. – Uniunea Europeană
U.N.B.R. – Uniunea Națională a Barourilor din România
U.N.I.M. (U.N.A.I.)– Uniunea Națională Imobiliară
U.N.N.P.R. – Uniunea Națională a Notarilor Publici din România